

Na letošnjem salzburškem festivalu so Claudiu Magrisu namenili niz dogodkov

10

V Nabrežini včeraj tudi srečanje z Borisom Pahorjem

6

Načrt za sanacijo goriškega Korna prilagajajo novemu pretoku

12

Zmagove palačinke na Mali Lazni v času poletnih kislih kumaric

13

Primorski dnevnik

SOBOTA, 14. AVGUSTA 2010

št. 191 (19.898) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

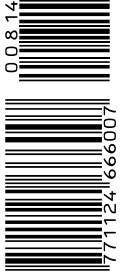
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Naj v Sloveniji zvišajo cene, ali - plače?

VLASTA BERNARD

Socialni dumping. Odkar je Slovenija pred šestimi leti postala članica Evropske unije in del nje-nega skupnega trga s skupno valuto, je postala ta beseda sinonim za vse težave, ki jih doživlja gospodarstvo obmejnega pasu Furlanije-Juljske krajine. Cenejši bencin v Sloveniji (čeprav stane v Avstriji še manj), cenejše cigarete, cenejši kruh, ki ga slovenski peki dobavljajo tudi tržaškim marketom, cenejši tovorni prevozi, cenejši domovi počitka in še bi lahko naštevali. Zadnja se je te dni oglasila deželna zveza zadrug Legacoop, ki se pritožuje zaradi cenejše slovenske ponudbe avtobusnih prevozov.

Če je Schengenski sporazum odpravil meje in fizično združil trge njegovih podpisnic, to pomeni, da smo na enem samem trgu, kjer veljajo pravila svobodne konkurence, ne pa seveda tudi enakih cen. Na svobodnem trgu zmaguje pač tisti, ki ponudi boljše (blago ali storitve) po nižji ceni. Če je davčno in birokratsko breme v eni od držav članic skupnega trga večje kot v drugi, to še ne pomeni dumpinga ali ne-legalne konkurence. Sistemi so pač različni, fiskalna politika kljub skupnemu trgu prepuščena posameznim državi, stopnje trošarin in davka na dodano vrednost so različne in tako je prebivalstvo ob meji tradicionalno navajeno, da si lahko izbira najboljšega ponudnika ne glede na njegovo državljanstvo.

Kdo je kriv, če Tržačani in Goričani kupujejo bencin v Sloveniji, prebivalci Trbiža pa v Avstriji? Kdo je kriv, če so trošarine v Italiji višje kot v evropskem povprečju in če italijanski naftarji spekulirajo s podražitvami ravno v času največje prometne gneče? Bi zato morali bencin v sosednjih državah podražiti? Bi morali zvišati cene prevoznih storitev, da ne bi delali konkurence kolegom v FJK?

Seveda česa takega nihče na glas ne zahteva, zato pa se govori o tem, da so v Italiji zelo strogi prometni in varnostni predpisi, kar pomeni, da v Sloveniji ni tako. Naravnost se sicer nihče več ne upa govoriti o odsluženih slovenskih tovornjakih ali avtobusih, ker bi bilo to preprosta laž, govori pa se o manj strogih pravilih glede prometne varnosti in o slabše plačanih voznikih. Glede prometne varnosti bi si upali trditi, da so pravila več ali manj enaka po vsej Evropi, glede nižjih plač pa lahko le dodamo, da je dohodek na prebivalca v sosednji državi (žal) nižji kot v FJK in da posledično tudi vozniki zaslužijo manj kot pri nas. Morda pa ne bi bilo narobe, če bi imela ta najnovejša kampanja proti slovenskim avtobusom vsaj en pozitiven učinek: zvišanje plač slovenskih voznikov ...

ITALIJA - Razdor med Berlusconijevimi in Finijevimi somišljeniki se nadaljuje

Vlada drsi v krizo in neti polemike

Privrženci premiera kritični do Napolitana, ker ne izključuje prehodne vlade

PETI KORIDOR - Sondiranje tal med Križem in Kontovelom Železnicam se mudi z načrtom podzemnih predorov na Krasu

TRST - Italijanskim železnicam se mudi za izdelavo okvirnih načrtov hitre železnice, ki naj bi povezovala Ronke s Slovenijo (z odcepom za Trst). So-deč po zadnjih neformalnih dogovorih z Ljubljano, naj bi na tržaškem Krasu

zgradili dva predora: prvega od Nabrežine do meje, drugega pa od Nabrežine do Trsta. Deželni odbornik Riccardo Riccardi pravi, da bi moral dela na italijanski strani voditi izredni komisar. Da se družbi RFI še kar mudi, pri-

čajjo sondiranja tal na območju med Križem in Kontovelom. Družba se o tem direktno dogovarja z lastniki zemljišč, ki v zameno za sondiranje dobijo denarno odškodnino.

Na 5. strani

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je v včerajšnjem intervjuju za dnevnik L'Unità poudaril, da kriza Berlusconijeve vlade ne bi vodila direktno do predčasnih volitev. To pa je razjezilo premierjeve privrženice, po mnenju katerih bi bila prehodna ali tehnična vlada nesprejemljiva in v nasprotju z bipolarnim političnim sistemom, ki se je v zadnjih letih uveljavil v Italiji. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je Berlusconija pozval, naj spoštuje določila sedanje ustave, ki so glede reševanja vladnih kriz zelo jasna.

Na 4. strani

Po hudi nesreči Gonars zavrt v žalost

Na 3. strani

V Ribiškem naselju ne bo oljčnih nasadov

Na 5. strani

V tržaškem morju reševanje sredi nevihte

Na 7. strani

Med najlepšimi v deželi tudi Slovenki

Na 7. strani

Novogoriški Hit ima ruskega partnerja

Na 12. strani

Speleološki inštruktorji polagali izpite na Vrhu

Na 13. strani

GOSPODARSTVO Nemčija spet evropska lokomotiva

LUXEMBOURG - Nemško gospodarstvo okreva v nepričakovano hitrem ritmu. V drugem četrtletju se je tako bruto domači proizvod (BDP) največjega evropskega gospodarstva v primerjavi s prvim trimesečjem okrepil za 2,2 odstotka, kar je precej nad pričakovanji analitikov. Na letni ravni se je nemško gospodarstvo okrepilo za 4,1 odstotka.

To pozitivno vpliva na gospodarsko rast na območju evra in v celotni EU, ki v obeh primerih beleži ugoden trend.

Na 11. strani

IRAN IN RUSIJA Centrala v Bušerju pred zagonom

TEHERAN/MOSKVA - Moskva in Teheran sta potrdila, da bo jedrska elektrarna v iranskem Bušerju začela delovati prihodnji teden, in sicer 21. avgusta. Prva iranska jedrska elektrarna, ki jo je pomagala graditi Rusija, bo začela delovati po več letih zamud in kljub pozivom ZDA, naj do tega ne pride. Ruska jedrska agencija Rosatom je včeraj sporočila, da bo 21. avgusta naložila gorivo v reaktor v Bušerju. To je potrdil tudi vodja iranske jedrske agencije Ali Akbar Saleh.

Na 11. strani

BRI & CO

VSE ZA DOM

ODPRTO TUDI V AVGUSTU

hišne potrebščine les za obdelavo
vrtnarstvo decoupage železnina
okviri elektrika oprema za kopalnico
pohištvo barve električni stroji

...IN ŠE VELEKO DRUGIH ARTIKLOVI

DOMJO, 33 (NASPROTI SUPERMARKETA SUPER M)
NOVA TRGOVINA NA PROSEKU (CENTRO LANZA)
Slovensko govoreče osebje

ŽENEVA - Odbor ZN za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije

Slovenijo spraševali tudi o Romih in izbrisanih

Slovenija predstavila tudi ustavno ureditev o statusu italijanske in madžarske manjšine

ŽENEVA - Slovenska delegacija je pred odborom Združenih narodov za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije v Ženevi včeraj v interaktivnem dialogu odgovarjala na vprašanja 18-članskega odbora. Člane sta najbolj zanimala položaj Romov in izbrisanih, spraševali pa so tudi o slovenskem kazenskem zakoniku in sovražnem govoru, je pojasnila vodja delegacije Smiljana Knez.

Več članov odbora je po besedah Knezove poudarilo, da je vprašanje Romov evropski problem. Slovenska delegacija se je pri tem osredotočila na ukrepe, ki jih glede rešitve položaja Romov sprejema slovenska vlada. Tako je med drugim predstavila program ukrepov za Rome za obdobje med letoma 2010 in 2015 ter predstavila dosedanje politike in rezultate ukrepov. Knezova meni, da so bili člani odbora z odgovori precej zadovoljni in da je bil prvi vtis, da je bil narejen precejšen napredek.

Člane odbora je glede Romov zanimalo predvsem, kakšna je v Sloveniji politika glede njihovega izobraževanja, kakšni so ukrepi za izboljšanje njihovih bivanjskih razmer kakšni so projekti za osveščanje javnosti oziroma boj proti stereotipom in predsodkom. Spraševali so tudi, na kakšen način so Romi vključeni v politično življenje, je pojasnila Knezova.

Glede izbrisanih je slovenska delegacija člane odbora seznanila z najnovejšimi vladnimi ukrepi in, kot je povedala Knezova, so v odboru tudi na tem področju ravnanje slovenske vlade ocenili kot pozitiven korak k rešitvi problema.

Sledila je serija vprašanj v zvezi z ratifikacijo mednarodnih pogodb. Tu je bila Slovenija po besedah Knezove deležna pohval, ker je ratificirala velik del teh dokumentov. Je pa delegacija dala dodatna pojasnila glede dveh, in sicer evropske konvencije o sodelovanju tujcev v lokalnem življenju, ki jo je Slovenija podpisala, a je še ni ratificirala, obstaja pa zakon, ki to omogoča. Drugi dokument je bil dodatni protokol k evropski konvenciji o boju proti kriminalu na spletu.

Bila so tudi vprašanja o afriški skupnosti v Sloveniji, in sicer koliko je velika in kako je organizirana. Člani odbora so ob tem spomnili, da bo leto 2011 mednarodno leto ljudi afriškega izvora in Slovenijo pozvali, naj temu posveti pozornost.

Glede izbrisanih (na arhivskem posnetku protest pred tremi leti v Bruslju) je slovenska delegacija člane odbora seznanila z najnovejšimi vladnimi ukrepi, ki predstavljajo pozitiven korak k rešitvi problema

Člani delegacije so tudi spraševali o slovenskem kazenskem zakoniku, ki bolj specifično opredeljuje sovražni govor in dejanja sovražnosti. Vprašanje je bilo tudi o sovražnem govoru politikov, na katero je slovenska delegacija odgovorila v kontekstu kazenskega zakonika in mehanizmov boja proti sovražnemu govoru.

Sklop vprašanj se je nanašal tudi na status italijanske in madžarske manjšine ter položaj ostalih narodnih skupnosti v Sloveniji. Slovenska delegacija je pri tem predstavila ustavno ureditev na tem področju in skrb za ohranjanje kulturne identitete v praksi.

Odbor bo ob koncu tokratnega zasedanja, ki se bo zaključilo 27. avgusta, na zaprti seji sprejel poročila in priporočila, kaj naj Slovenija še naredi oz. izboljša glede izvajanja Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Določil bo tudi, do kdaj naj Slovenija pripravi naslednje periodično poročilo, je še povedala Knezova.

Z včerajšnjim odgovarjanjem na vprašanja se je zaključila dvo-dnevna obravnava združenega šestega in sedmega periodičnega poročila Slovenije pred Odborom ZN za odpravo rasne diskriminacije, ki se je začela v četrtek. (STA)

TOLMIN - Ob stoletnici rojstva

Kadar ciprese šumijo v spomin na Ljubko Šorli

TOLMIN - Preteklo nedeljo je bil pod naslovom Kadar ciprese šumijo v Šolskem centru v Tolminu prijeten zborovski večer, ki ga je organizirala Gimnazija Tolmin v spomin na v tem kraju rojeno pesnico Ljubko Šorli ob njeni stoletnici. Pri organizaciji pobude je sodelovalo tudi krajevno Mladinsko kulturno društvo »Ciril Kosmač«.

Na prireditvi se je zvrstilo pet zborov in pevskih skupin in vsi so izvajali uglasbene pesmi Ljubke Šorli. O številnih uglasbitvah in o njihovih avtorjih je spregovoril David Bandelj, še pred njim pa sta številno občinstvo nagovorila ravnatelj šole Bojan Tuta in tolminski podžupan Darjo Velušček. Pevski program je uvedel nastop Dekliškega zbora Gimnazije Tolmin, ki ga vodi Matej Kavčič; zapel je dve Vrabčevi skladbi, Povabilo in Škržat. De-

kliški glasovi so zazveneli tudi v naslednjih treh skladbah, ki jih je zapela Mlajša pevska skupina Vesela pomlad z Opčin pod vodstvom Mire Fabjan. Sledili so nastopi Mešanega zbora Canto ergo sum iz Tolmina pod vodstvom Mateja Kavčiča, Ženska skupina MePZ Lojze Bratuž iz Gorice pod vodstvom Bogdana Kralja in Mešani zbor Sv. Jernej z Opčin, ki ga vodi Janko Ban. Večer je povezoval dijakinja Monika Manfreda, predsednik Zveze kulturnih društev Slovenije Rudi Šimac pa je v sklepnem delu prireditve toplo nagovoril prisotne o pomenu vrednot pa tudi o pomenu žrtev, ki so jih Primorci plačali v preteklosti, da se je kulturna in jezikovna dediščina mogla ohraniti do danes.

V tem duhu so ob zaključku prireditve vsi nastopajoči pevci skupaj zapeli Premrlovo Zdravljico.

GOSPODARSKI KRIMINAL - Osumljen je poneverbe

Za zapahi nekdanji vodja koroške banke Hypo

CELOVEC - Avstrijski kriminalisti so včeraj v Celovcu aretirali nekdanjega predsednika uprave avstrijske banke Hypo Group Alpe Adria Wolfganga Kultererja. Preiskujejo ga zaradi suma poneverbe. Tožilstvo je navedlo, da so ga aretirali zaradi begosumnosti, nevarnosti vplivanja na priče in ponovitvene nevarnosti. Kdaj bodo odločali o odreditvi preiskovalnega zapora, zaenkrat še ni znano. Poleg Kultererja so aretirali še dve osebi, katerih identitete niso razkrili, ter na avstrijskem Koroškem in Dunaju opravili 10 hišnih preiskav.

Kulterer, ki je banko vodil med letoma 1992 in 2006, je bil novembra 2008 zaradi prirejanja bilanc že obsojen na denarno kazen v višini 140.000 evrov. V preteklih mesecih so ga pravosodni organi pod drobnogled vzeli zaradi dvomljivih poslov na Balkanu, pri čemer je bil postavljen sum pranja denarja.

Nekdanji prvi mož banke je bil udeležen pri prodaji večinskega deleža Hypo Group Alpe Adria s strani dežele Koroške nemški regionalni banki Bayern LB

Nekdanjega predsednika uprave avstrijske banke Hypo Group Alpe Adria Wolfganga Kultererja so včeraj aretirali zaradi begosumnosti, nevarnosti vplivanja na priče in ponovitvene nevarnosti

leta 2007. Tako naj bi Bayern LB premunlega nekdanjega koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja pri tem podkupila, Koroška pa naj bi ob prodaji zamolčala, da naj bi bila banka vpletena v številne tvegane naložbe in sumljive posle v srednji in vzhodni Evropi ter na Balkanu.

Banko, ki je zašla v hude finančne težave, so decembra lani podžavili, da bi jo rešili pred bankrotom. Njeni lastniki Bayern LB, avstrijska dežela Koroška in graška zavarovalnica Grawe so državi predali svoje deleže.

VIDEM - Goljufija na črpalkah

Vozniki dobili manj goriva, kot so ga plačali

VIDEM - Videmski finančni stražniki so zaprli enega od bencinskih servisov na avtocesti, ker so ugotovili, da je bilo osem črpalk prirejenih tako, da so na zaslonih kazale večjo količino goriva, kot so ga v resnici natočili v rezervoarje vozil. V akciji so sodelovali tudi inšpektorji videmske trgovinske zbornice.

Zaradi suma goljufije v trgovini in uporabe naprav s prirejenimi merilnimi napravami so videmskemu tožilstvu ovadili uradnega predstavnika družbe, ki je upravljala s črpalkami. Vendar vsaj za zdaj temu ne bo treba v zapor in se bo lahko pred obtožbami branil s svobode.

Finančni stražniki so po celi vrsti preverjanj ugotovili, da so na spornih črpalkah natočili precej manj goriva, kot bi bilo treba. Količina goriva, ki so ga kupci plačali, vendar ga niso dobili, je bila več kot dvakrat tolikšna, kot je napaka pri merjenju, ki jo še dovoljuje zakon. Pri pregledih črpalkah so tudi ugotovili, da nekateri merilni instru-

Posebnemu predstavniku EU v BiH Inzku za leto dni podaljšali mandat

BRUSELJ - Svet EU je za leto dni podaljšal mandat posebnemu predstavniku Evropske unije v BiH Valentinu Inzku. Avstrijski diplomat slovenskega rodu bo tako na tem položaju do 31. avgusta 2011.

Danes 61-letni Inzko je dolžnosti visokega predstavnika mednarodne skupnosti in posebnega predstavnika Evropske unije v BiH uradno prevzel marca lani, ko je na položaju nasledil Miroslava Lajčaka.

Koroški Slovenec Valentin Inzko se je rodil 22. maja 1949 v Celovcu, v svoji bogati diplomatski karieri pa je bil med drugim avstrijski veleposlanik v Sloveniji, in sicer med letoma 2005 in 2009, zdaj pa je tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev.

Sodišče BiH potrdilo obtožnico proti Francu Kosu

BANJA LUKA - Sodišče BiH je včeraj potrdilo obtožnico proti štirim nekdanjim pripadnikom vojske Republike Srbije zaradi sodelovanja pri poboju Bošnjakov v Srebrenici leta 1995, med katerimi je tudi slovenski državljani Franc Kos. Tožilstvo je 10. avgusta obtožnice ob Kosu vložilo še proti Stanku Kojiću, Vlastimirju Golijaninu in Zoranu Goronji. Obtoženci so bili člani bivšega 10. divizionarskega odreda glavnega štaba vojske Republike Srbije, pri čemer je bil Kos poveljnik omenjenega odreda, ostali trije pa borci.

Obtožnica jih bremeni sodelovanja pri genocidu v Srebrenici, ko je bilo ob zasedbi te bošnjaške enklave ubitih več kot 8000 muslimanskih moških in dečkov. Obtoženi so sodelovanja pri poboju Bošnjakov, nekaterim pa naj bi prizadejali težke poškodbe. Glede na obtožnico so sodelovali tudi pri likvidaciji bošnjaških ujetnikov.

Kosa, ki je slovenski državljani, ima pa tudi državljanstvo BiH, je prijel hrvaška policija 19. aprila na hrvaško-srbskem mejnem prehodu Bajakovo in ga nato predala BiH. Za njim je zaradi sodelovanja v genocidu nad Bošnjaki v Srebrenici mednarodno tiralico razpisal tudi Interpol.

Konoplja v »prenosnik« stekleni gredi

VIDEM - V Vidmu so karabinjerji aretirali 23-letno Liviano Tullio s »prenosno« toplo gredo, opremljeno s svetilko in timerjem, za gojenje konoplje. Mladenko, ki je doma iz Gumina, dolžijo nezakonite posesti mamila. Ob aretaciji so pri njej našli tudi manjšo količino hašiša in marihuane.

menti niso bili zapečateni, kot to zahteva zakon in najnovejša določila za zaščito potrošnikov.

MOJSTRANA - Slovenski planinci dobili svoj muzej

Primorski upor se je kalil v zavetju gora

Predstavnika SDPT na neformalnem srečanju s predsednikom Türkom in vodstvom PZS

MOJSTRANA - Slovenski planinci imajo nov planinski muzej. Uresničila se je davno, v začetku prejšnjega stoletja porojena zamisel in izpolnila so se skoraj četrt stoletna pričakovanja in želje, ki so jih grenile polemike, zavlačevanja in nedorečenosti. V Mojstrani, na robu Triglavskega narodnega parka, ob poti v dolino Vrat, v osrčju triglavskega gorstva, stoji sedaj mogočna stavba, ki se po zunanosti in posrečeni obliki kritine, nevsiljivo vključuje v gorsko okolje.

Slovenski planinski muzej je velika pridobitev za slovenskega človeka, predanega planinstvu, ki je del ljudske biti in pomembna sestavina kulture celotnega slovenskega naroda, kakršne ne poznajo nikjer na svetu.

Poudarek tej posebnosti in izrednim gorskim naravnim lepotam slovenske dežele so na uradni slovesnosti odprtja muzeja, ki je sovpadala z obletnico postavitve Aljaževega stolpa na vrhu Triglava 7. avgusta pred 115 leti, so dali vsi govorniki. V svojem slavnostnem govoru je predsednik Republike Slovenije Danilo Türk poudaril pomen in vlogo muzeja, da nas spominja na preteklost, na prehojeno pot in razvoj slovenskega planinstva in alpinizma, ki se je visoko uveljavil v svetu, v prihodnosti pa nakaže nove cilje in dosežke v korist vedno večjega števila obiskovalcev planin in za ohranitev neokrnjene narave. Pri tem je še poudaril, da so slovenske gore očarljiv svet za vse tiste, ki se podajajo nanje v iskanju duhovne sprostitve in vrednotenju lastnih moči in ciljev, spomnil pa je prisotne, da so bi-

Mogočna stavba planinskega muzeja se po zunanosti in posrečeni obliki kritine nevsiljivo vključuje v gorsko okolje

le slovenske gore pomembne tudi v polpreteklem obdobju zgodovinskega dogajanja. Za primorske planince narodnjake so v času fašističnega zatiranja bile gore predvsem varna zatočišča, kjer so se kresale ideje o uporzi za narodno osvoboditev, kasneje pa naravno zavetje borcem.

Po posegih uradnih predstavnikov ministrstva za kulturo, Planinske zveze Slovenije, občine Kranjska Gora, Planinskega društva Dovje-Mojstrana, načrtovalcev in izvajalcev muzejskega projekta, je sledil kulturni del

prireditve s pevske in folklornimi nastopi. Potem so se za veliko množico prisotnih planincev in gostov odprla vrata moderno in smotno urejenega muzeja, zasnovanega v geslu »Vzpon na goro«, ki se odraža v razporeditvi eksponatov od skromnih začetkov planinstva do vrhunškega alpinizma sedanjosti.

Na uradni slovesnosti odprtja Slovenskega planinskega muzeja prisotna predstavnika SPDT Marinka Pertot in Lojze Abram sta se potem odzvala vabilu in se v Aljaževem do-

mu v Vratih udeležila neformalnega srečanja s slovenskim predsednikom Danilom Türkom in predstavniki Planinske zveze Slovenije z novim predsednikom Bojanom Rotovnikom in bivšima predsednikoma Andrejem Brvarjem in Francijem Ekarjem. Razgovor je tekel o krepitvi odnosov in sodelovanja med tržaškim planinskim društvom in matico, tudi v luči sprostitve narodnostne napetosti po nedavnem obisku treh predsednikov v Trstu.

L.A.

MOLINARO Dežela podpira nemško skupnost

ROBERTO
MOLINARO

VIDEM - Občina Paluzza je podelila častno meščanstvo avstrijski jezikoslovki Ingeborg Geyer kot priznanje za njeno dolgoletno proučevanje tamkajšnje nemško govoreče skupnosti. Priznanje strokovnjakinji, ki je doma z Dunaja, so predlagala krajevna kulturna društva. Nagradjenka ima velike zasluge, da so nemško govoreče skupnosti v FJK spoznali tudi izven italijanskih meja. Med drugim je napisala prvo in doslej edino slovnico nemškega dialekta, ki ga govorijo na območju Paluzze v severni Karniji.

Podelitve priznanja se je udeležil tudi deželni odbornik za narodne in jezikove identitete Roberto Molinaro. V svojem posegu je odbornik izpostavil skrb, ki jo deželna uprava namenja narodnim in jezikovnim manjšinam, v tem primeru nemški skupnosti. Nemška narečja govorijo na območju občin Paluzza, Trbiž, Naborjet-Ovčja vas, Tablja in Sauris.

VIDEM - Odmevi na nezgodo, ki je uničila družino

V nesreči umrli mama, hči in sinček Žalovanje v Gonarsu in v Furlaniji

VIDEM - Strahovita nesreča, ki je uničila družino Segafreddo Candotto, žalostno odmeva v Gonarsu in po vsej Furlaniji. Župan Gonarsa Marino Del Frate, ki je na dan pogreba proglašil javno žalovanje, je rekel, da je lokalna skupnost zelo pretresena. Župnija bo do pogreba žrtev zatemnila vaški zvonik, ki je ob velikem šmarnu navadno praznično razsvetljen.

V nesreči so umrli 5-letni Federico, 14-letna Chiara in njuna 43-letna mama Sonia Segafreddo Candotto. Peljali so se v avtomobilu C3, v katerega je od zadaj trčilo terensko vozilo, ki ga je upravljal 19-letni mladenič iz Talmassonsa. Gospa Sonia je sredi ceste čakala, da bi zavila na levo, ko je v C3 silovito trčilo težko vozilo in to ravno v trenutku, ko je iz nasprotne smeri privozil drugi avtomobil. Trčenje je bilo neizogibno, vozili sta se vneli in voznici drugega avta je čudežno uspelo, da je skočila iz vozila, preden je popolnoma zgorelo. To ni uspelo mami, hčerki in sinčku. Po-

licija je ugotovila, da voznik, ki je zakrivil nesrečo in ki v njej ni bil poškodovan, ni vozil v vinjenem stanju in tudi ne pod vplivom mamil, gotovo pa je vozil prehitro in bil usodno nepazljiv.

Tragediji je bil priča Roberto Candotto, oče in mož nesrečne družine, ki je zaposlen v bližnji delavnici. Skupaj s kolegi je priskočil na kraj nesreče in hotel nuditi pomoč ponesrečencem, ko je ugotovil, da v C3 sedijo žena in otroka. Obšla ga je slabost.

V Gonarsu je družinska tragedija spet postavila v ospredje nevarno državno cesto 252, ki je poznana kot Napoleonska cesta. Promet na tej cesti, ki je razmeroma ozka in prepletena s križišči, je vedno zelo gost, posebno ob delavnikih, ko na njej gospodujejo tovornjaki. Na cesti veljajo precej stroge omejitve hitrosti, ki pa jih - kot ugotavljajo domačini - malokdo spoštuje. Prav vsoka hitrost je najbrž kriva za tragično smrt mame, sina in hčerke.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

POLITIKA - Potem ko je predsednik poudaril, da vladna kriza ne bi vodila direktno do volitev

Berlusconi je privrženci kritični do Napolitana

Bersani poziva premierja, naj spoštuje ustavo - Novi napadi iz Berlusconijevih krogov na Finija

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano se je v pogovoru, ki ga je včeraj objavil časnik L'Unità, izrekel proti predčasnim parlamentarnim volitvam. Ob tem se je zavzel za zmerne tone v politiki in čut za odgovornost spriču težav, s katerimi se sooča država. Kot je dejal, se v Italiji kažejo znaki gospodarskega okrevanja, kar je treba utrditi. »Sprajujem se, kakšne bi bile posledice za državo, če bi prišlo do političnega vakuuma in ostre predvolilne kampanje,« je dejal Napolitano.

Privrženci Berlusconi je Napolitano pri tem pozval, naj ustavijo napade na Finija, saj nima po njegovem mnenju nihče pravice jemati legitimnosti predsedniku spodnjega doma parlamenta. Sicer pa je opozoril, da bi izbruh krize sedanje vlade ne vodil nujno do predčasnih volitev. Državni poglavar je dejal, da bi v tem primeru ravnal v skladu z ustavo in z dosedanjjo prakso, ter pozval politike, naj mu ne dajejo glade tega »pristranskih in za lase privlečenih nasvetov«.

Zlasti te zadnje Napolitanove besede so izzvale kritične reakcije v vrstah Ljudstva svobode. Načelnik Berlusconijske stranke v poslanski zbornici Fabrizio Cicchitto je odločno zavrnil možnost tehničnih ali prehodnih vlad. Če bi do njih prišlo, bi po njegovem Berlusconijevi privrženci imeli pravico, da

privedejo »najodločnejše proteste v parlamentu in v državi«. Na podobni valovni dolžini se je oglasil predsednik senata Renato Schifani, po oceni katerega ne bi bila sprejemljiva niti prehodna vlada za sestavo novega volilnega zakona. Eden izmed koordinatorjev Ljudstva svobode, minister Sandro Bondi, pa je pristavil, da bi bile predčasne volitve vsekakor boljše od »politične paralize«. Podobno mnenje je izrazil vodja Severne lige Umberto Bossi.

Napolitano v bran se je takoj postavil voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani. »Dokler si Berlusconi ne bo odobril svoje ustave v Arcorah, mora spoštovati ustavo, na katero je prisegel,« je ironično dejal. Prvi mož demokratov se je kritično obredil tudi ob Schifanija in druge premierjeve sodelavce, za katere je treba spoštovati predvsem t. i. materialno ustavo, po kateri naj bi bile legitime le tiste vlade, ki so neposreden izraz volitev. »Ustavna določila so jasna in teh se moramo držati,« je pribil.

V vrstah desne sredine pa so Napolitanove besede pozdravili finijevci, ki so pozitivno sprejeli predvsem poziv, naj se prenehajo napadi na predsednika poslanske zbornice. Toda Berlusconijsva dnevnik Il Giornale in Libero sta včeraj nadaljevala s svojjo gonjo, zaradi česar je Fini napovedal vložitev sodne pritožbe proti njima.

Predsednik republike Giorgio Napolitano

RIM - Gemelli Zdravstveno stanje Cossiga se je izboljšalo

RIM - Zdravstveno stanje nekdanjega predsednika republike Francesca Cossiga se je izboljšalo, so včeraj povedali zdravniki, ki so mu zato zmanjšali uporabo zdravil, potrebnih za njegovo preživetje. Dodali so, da bodo lahko klinično stanje bolnika bolj natančno opredelili v naslednjih 48 urah. Uglednega bolnika je včeraj, takoj po vrnitvi s počitnic na Stromboli, obiskal tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je potrdil, da je zdaj več upanja kot v preteklih dneh.

Grd transparent proti Cossigi pa so včeraj v rimski četrti Garbatella izobesili neznanci, ki so se podpisali z obkroženo črko A, simbolom anarhistov. Na transparentu, ki so ga karabinjerji takoj odstranili, je bil nekdanji državni poglavar označen za morilca Giorgia Masi in Francesca Lorusa, zato so mu zaželeli: »Dobro agonijo, Kossiga«.

DEŽELE - Z novim deželnim statutom Veneto za avtonomijo po modelu Katalonije

BENETKE - Desnosredinska koalicija, ki vodi deželno upravo Veneta, je pripravila osnutek novega deželnega statuta, ki je pri priči povzročil polemiko. Predsednik Veneta Luca Zaia, sicer prepričan pristaš Severne lige, je držal besedo, kajti geslo njegove volilne kampanje je bilo: »Najprej prebivalci Veneta«, zdaj pa bo to načelo eno od glavnih v novem deželnem statutu.

V 4. členu osnutka statuta je tako zapisano: »Dežela si prizadeva še zlasti za dobrobit tistih prebivalcev, ki kažejo posebno močno navezanost na ozemlje.« Z drugimi besedami to pomeni, da bodo imeli avtohtoni prebivalci Veneta prednost pri razpisih za dodelitev socialnega stanovanja, pri zaposlovanju in tako naprej. Člen je sicer v popolnem sovzvočju s politikom Severne lige, nekoliko manj s stališči Ljudstva svobode, medtem ko je opozicija zagnala vik in krik.

»Najprej Veneto je načelo, ki navdihuje našo politiko, vendar sploh ne gre za sinonim egoizma, ampak za zahtevo po priznanju naše identitete,« je izjavil Zaia, za katerega je nov statut priložnost, da postane

LUCA ZAIA

ARHIV

dežela predhodnica modernosti v smislu federalizma in navezanosti na svoje korenine.

Med novostmi v osnutku novega deželnega statuta Veneta je tudi beseda »guverner«, s katero naj bi označevali dosedanjega predsednika deželnega odbora. Veneto bi tako prevzel model Katalonije. Dežela bo namreč dobila himno in imenovala svoje veleposlanike, guverner pa bo lahko na ukrepe svoje uprave postavjal zaupnico, kar naj bi pospešilo zakonodajne postopke in omejilo obstrukcijske možnosti opozicije.

NOVI CESTNI ZAKONIK - Poostren boj proti alkoholu za volanom Začeli so veljati strožji prometni predpisi Kritike urada za konkurenco in Codaconsa

RIM - Z včerajšnjim dnem so začela veljati nekatera določila novega cestnega zakonika, ki določajo ožestrelje kazni za prometne prekrške. Če bodo vozniki vozili pod vplivom alkohola, kar pomeni od 0,5 do 0,8 g/l, bodo plačali kazni v višini od 500 do 200 evrov in si prisluzili prepoved vožnje od 3 do 6 mesecev. Če pa bodo vozniki imeli v krvi nad 1,5 g/l, bodo plačali globo v višini od 1.500 evrov pa vse do 6.000 evrov. Ob tem pa sledi tudi kazni zapora od šestih mesecev pa do enega leta ter prepoved vožnje za dve leti.

V primeru povzročitve prometne nesreče pod vplivom alkohola se predvidene kazni podvojijo, sledi zaplemba vozila za 180 dni. Če ima povzročitelj nesreče več kot 1,5 g/l alkohola v krvi, mu bo odvzeto vozniško dovoljenje. Za voznike, mlajše od 21 let, je prepovedano uživanje alkohola, to pa velja tudi za voznike, ki imajo vozniško dovoljenje manj kot tri leta.

Voznikom, ki opravljajo prevoz blaga, oseb ali katerih skupna masa vo-

zila s tovorom presega 3,5 tone, voznikom vozil s priklopniki, katerih skupna masa presega 3,5 tone, ali voznikom avtobusa in drugih vozil, ki imajo poleg voznikovega še vsaj 8 sedežev, je prav tako prepovedano uživanje alkohola. Za zgoraj omenjene voznike, ki bodo prekršili novi zakon, velja globa od 155 evrov pa vse do 624 evrov, če povzročijo prometno nesrečo, se kazni podvojijo.

V zvezi s predpisi glede vožnje pod vplivom alkohola naj omenimo, da bo čez tri mesece začelo veljati določilo, po katerem bodo morali imeti javni lokali napravo za merjenje alkohola na razpolago klientov.

Za prekoračitev hitrosti za več kot 40 kilometrov na uro, a manj od 60 kilometrov na uro od dovoljene, bo voznik plačal globo v višini od 500 evrov pa do 2.000 evrov. Za prekoračitev hitrosti za več kot 60 kilometrov na uro od dovoljene pa bo treba plačati globo od 779 evrov pa do 3.119 evrov. Za ustavljanje na postajah javnega pro-

meta, parkiriščih za invalide, ob klančinah ali pasovih za javni promet je predvidena kazni od 78 evrov do 311 evrov za osebe avtomobile in motorje ter od 38 evrov do 155 evrov za kolesa z motorjem in "minicar".

Sicer pa je novi cestni zakonik že naletel na nekatere kritike. Tako je urad za varstvo konkurence (Antitrust) opozoril vlado in parlament, da bi nove norme o avtošolah lahko imele negativen učinek za konkurenco v tem sektorju. Tako npr. zakon določa, da mora vsaka avtošola razpolagati z vsemi tipi vozil (avtomobili, motorji, tovornjaki in avtobusi), kar naj bi bilo nesmotno, saj velika večina ljudi potrebuje vozniško dovoljenje le za avtomobil ali motor. Podobne pripombe urad izraža na račun nekaterih pravilnikov za izvajanje zakona, ki so sicer še v pripravi.

Združenje potrošnikov Codacons pa je mnenja, da novi predpisi glede vožnje pod vplivom alkohola in glede omejitve hitrosti niso dovolj strogi.

Kopališča ali davčno utajevanje na soncu

RIM - Na italijanskih obalah, ki skupaj z otoki merijo približno osem tisoč kilometrov, se na vsakih 350 metrov razdalje nahajajo kopališča, ki postajajo iz leta v leto dražja. Prosti del obal pa pogosto zasedajo črne gradnje in proste plaže, ki so v veliki meri sinonim za neurejenost in umazanijo. Kopališča, ki jih je bilo leta 2001 šteje 5386, danes pa se je njihovo število podvojilo, se nahajajo tudi tam, kjer je zaradi onesnaženosti morja kopanje prepovedano, izhaja iz poročila organizacije WWF. Nič manjši problem niso skriti zasluzki upraviteljev kopališč, ki svoje strukture širijo na javnih območjih in hkrati goljufajo davkarijo. Od začetka poletja je finančna straža opravila kontrole v 600 kopališčih in odkrila za najmanj 20 milijonov neprijavljenih (in torej neobdavčenih) dohodkov.

WWF opozarja, da je razmnoževanje kopališč pogosto nezakonito in škandalozno donosno za lastnike. Ne samo, da tovrstni objekti plačujejo zelo nizko koncesnino (komaj 0,5 evra mesečno na kvadratni meter), ampak imajo tudi privilegij, da jim za njihove storitve kopalcem ni potrebno izdajati davčnih računov. Država tako iztrži samo 103 milijone evrov, zato pa so toliko debelejši denarnice upraviteljev kopališč, opozarja WWF v dosjejzu z naslovom Pesek - zlato vseh v korist nekaterih.

Na Sardiniji pastirji zasedli letališko stezo

OLBIA - Protest sardinskih pastirjev je včeraj za tri ure blokiral dovoze do letališča Smaragdne obale v Olibi, za nekaj minut pa jim je uspelo zasedeti tudi letalsko stezo, s katero so jih s silo pregnali varuhi javnega reda. Protestniki, ki se jih je zbralo med tisoč do dva tisoč, zahtevajo nujne ukrepe za podporo živinorejskemu sektorju, ki je v hudi krizi. To je že tretji njihov protest v zadnjem mesecu, končal pa se je z incidentom, ko je neka razburjena letalska potnica oklofotala vodjo sardinske indipendistične stranke Sardigna Natzione. Kot je povedal sam Bustianu Cumpostu, se je na napd odzval tako, da jo je ugriznil v roko, saj naj bi mu hotela iztrgati fotografski aparat. Epizoda se je končala brez nadaljnje slabe krvi, ker se je Cumpostu oddaljil od razgrete gospe.

EVRO

1,2799 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
13. avgusta 2010

valute	13.8.	12.8.
ameriški dolar	1,2799	1,2790
japonski jen	109,78	109,50
kitajski juan	8,6978	8,6781
ruski rubel	39,1183	39,1906
indijska rupija	59,8400	59,8250
danska krona	7,4504	7,4507
britanski funt	0,82120	0,82060
švedska krona	9,5021	9,4780
norveška krona	7,9260	7,9645
česka krona	24,885	24,890
švicarski frank	1,3488	1,3492
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	281,08	282,43
poljski zlot	4,0160	4,0243
kanadski dolar	1,3329	1,3398
avstralski dolar	1,4280	1,4321
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2303	4,1321
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7088	0,7084
braziljski real	2,2694	2,2744
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9391	1,9504
hrvaška kuna	7,2311	7,2313

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
13. avgusta 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,27938	0,38438	0,60250	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,11667	0,16833	0,23833	-
EURIBOR (EUR)	0,649	0,903	1,158	-

ZLATO

(999,99%) za kg

30.602,07 € +37,78

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
13. avgusta 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,84	-1,17
INTEREUROPA	3,61	-9,75
KRKA	66,31	+0,88
LUKA KOPER	15,64	+2,16
MERCATOR	137,96	+0,96
PETROL	237,63	-0,18
TELEKOM SLOVENIJE	93,41	+0,44
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,01	-1,52
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,30	-0,19
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	17,61	-1,89
POZAVAROVALNICA SAVA	7,70	+0,65
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	139,39	-0,44
TERMÉ ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,33	-1,03

MILANSKI BORŽNI TRG
13. avgusta 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,128	-0,70
ALLIANZ	86,71	+0,63
ATLANTIA	14,94	-0,13
BANCO POPOLARE	4,69	-0,53
BCA MIP	0,975	-0,86
BCA POP MILANO	3,78	-0,92
EDISON	0,9365	+0,92
ENEL	3,815	-0,46
ENI	16,05	+0,06
FIAT	9,50	+0,48
FINMECCANICA	8,37	+1,52
GENERALI	14,96	-0,27
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,3625	-1,25
LOTTOMATICA	10,55	-2,77
LUXOTTICA	19,36	+0,31
MEDIASET	4,87	+0,31
MEDIOBANCA	6,66	-0,30
PARMALAT	1,838	-0,33
PIRELLI e C	5,215	-0,57
PRYSMIAN	13,07	-
SAIPEM	27,09	-0,18
SNAM RETE GAS	3,63	+0,62
STMICROELECTRONICS	5,93	+0,08
TELECOM ITALIA	1,073	+1,61
TENARIS	13,81	+0,15
TERNA	3,1775	-0,63
TISCALI	0,103	-4,01
UBI BANCA	7,655	-0,84
UNICREDIT	1,979	-1,30

SOD NAFTE

(159 litrov)

75,55 \$ +0,21

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
13. avgusta 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	813,76	+0,36
SBITOP, Ljubljana	3.220,79	-0,05
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.856,41	-
BIRS	807,20	+0,51
FIRS, Banjaluka	1.379,00	+0,12
Belex 15, Beograd	629,24	-0,35
SRX, Beograd	253,43	-0,18
BIFX, Sarajevo	1.467,99	-0,04
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.368,75	-0,84
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.303,76	-0,16
Nasdaq 100	2.173,48	-0,77
S&P 500, New York	1.079,28	-0,40
MSCI World, New York	1.106,06	-0,61
DAX 30, Frankfurt	6.110,41	-0,40
FTSE 100, London	5.275,44	+0,18
CAC 40, Pariz	3.610,91	-0,28
ATX, Dunaj	2.416,74	+0,63
PX, Praga	1.173,50	+0,56
EUROSTOXX 50	2.708,73	-0,45
Nikkei, Tokio	9.253,46	+0,44
STI, Singapur	2.939,97	+0,44
Hang Seng, Hongkong	21.071,57	-0,16
Composite, Šanghaj	2.606,70	+1,21
Sensex, Mubaj	18.167,03	+0,52

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

HITRA ŽELEZNICA - Italijanske železnice pospešile načrtovanje

Do konca leta najbrž okvirni načrt za predor Nabrežina-Trst

V teku sondiranje tal na območju Križa, Proseka in Kontovela

Deželni odbornik Riccardi je potrdil, da sondiranje tal na zahodnem Krasu (na sliki "gradbišča" med Križem in Prosekom) sodi v projekt hitre železnice med Nabrežino in Trstom

Družba italijanskih železnic RFI pospešeno pripravlja postopek za okvirni (ali preliminarni) načrt hitre železnice na odsekih Nabrežina-slovenska meja in Nabrežina-Trst. Po nekaterih napovedih bo projekt pripravljen že do konca leta, zato RFI v tem času pospešeno sondira tla na območju Križa, Proseka in Kontovela, kjer naj bi zgradili podzemni železniški predor. Da gre za sondiranje in geološke ekspertize v sklopu petega evropskega koridorja, je uradno potrdil deželni odbornik Riccardo Riccardi.

Na zahodnem Krasu, kolikor nam je znano, so bili vrtni stroji doslej na delu v vinogradih pod Križem (v bližini izvira Skdanc), v gozdu med Križem in Prosekom (za restavracijo Ai pini) in v bližini Kontovelske mlake. Vrtanje se nadaljuje pod Kontovelom in sicer na območju Kontovelske rebri. Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Ruppel nam je povedal, da je sondiranje potekalo na zasebnih zemljiščih in da izvajalec po zakonu ni dolžan obvestiti ali zaprositi za dovoljenje ne sosveta in tudi ne občinske uprave. Edino dovoljenje, ki ga rabi izvajalec dela, je zelena luč gozdnega nadzornišva, poleg seveda privoljenja lastnika.

Odgovorni pri družbi RFI so lastnikom zemljišč, ki so za vrtanje dobili denarno odškodnino, pojasnili, da gre za geološke ekspertize za hitro železnico. To je bila tudi edina in-

formacija, ki so jo dobili, ob navedbi, da je vrtni stroj šel v globino od 100 do 130 metrov. Na Kontovelu so ugotovili, da so tamkajšnja tla v glavnem flišasta.

Vrtanje se ne zdi sporno, bolj sporno je dejstvo, da to poteka brez vednosti lokalnih skupnosti, ki bi morale biti seznanjene s takšnimi in podobnimi načrti. Na Deželi se izgovarjajo, da nismo še na ravni konkretnega načrtovanja in da bo javnost pravočasno obveščena o postopkih in trasi načrtovane podzemne železnice. Prvi nekoliko bolj konkretni načrti naj bi bili, kot rečeno, znani ob koncu leta, čeprav je projekt hitre železnice od Ronk do Slovenije, vključno s priključkom za Trst, še zavrt v meglo.

Italija in Slovenija se vsekakor že nekaj let intenzivno pogovarjata o trasi oziroma o možnih trasah, a kaj ko še ni jasno, če je za tako velik evropski načrt sploh dovolj denarja. Deželni odbornik Riccardi bi rad, da bi na italijanski strani načrt vzel iz redni komisar, kot se je zgodilo za tretji pas avtoceste Benetke-Trst.

S.T.

DEVIN-NABREŽINA - Dežela ne bo izdala dovoljenja za oljčne nasade

V Ribiškem naselju ne bo oljk

Načrt, ki je bil zavrnjen, je predložila družba Bi.fri - Zadovoljstvo združenja WWF, ki je predložilo strokovno mnenje prof. Poldinija

Ribiško naselje v devinsko-nabrežinski občini

KROMA

V okolici Ribiškega naselja ne bo oljčnih nasadov. Dežela je namreč zavrnila dovoljenje za dva oljčna nasada, ki ju je na območju Črničja in v ožji okolici naselja hotela urediti zasebna družba Bi.fri. Oljke so nameravali posaditi na gozdnatih površinah, za katere je deželna uprava bila mnenja, da nikakor niso primerne za tovrstne kulture. Predstavniki Bi.fri so bili nasprotnega stališča rekoč, da bi oljke za tisto območje pomenile okoljsko obogatitev. Oljčna nasada so načrtovali ob evropsko zaščitenej območji (SIC-ZPS) goriškega in tržaškega Krasa, zato se je Dežela odločila za posebno proceduro, ki se je za predlagatelja, kot rečeno, končala negativno. Oljke so nameravali saditi na terasah, kar pomeni, da bi morali na območju izvesti vrsto izkopnih posegov s posebnimi stroji.

Naravovarstveno združenje WWF pozdravlja sklep deželne uprave in podčrtuje, da so na Deželi prislunili strokovni ekspertizi, ki jo je na pobudo WWF izdelal priznani botanik in univerzitetni profesor Livio Poldini. V svojem poročilu je strokovnjak izpostavil, da je zlasti območje Črničja okoljsko in naturalistično gledano zelo cenjeno področje, v katerega ne sodijo oljčni nasadi. Od tod negativno mnenje za projekt Bi.fri., ki ga je deželna uprava očitno upoštevala. WWF upa, da bo Dežela ohranila isto »pokončno držo«, ko bo treba odločiti o načrtih za upravljanje evropskih zaščitenej območij na goriškem in tržaškem Krasu.

Estenergy: Lupieri kritičen do Občine

Demokratska stranka meni, da mestna občinska uprava si ne more in ne sme kar tako umiti rok v zvezi s t.i. afero Estenergy. Slednja je, kot znano, iz neznanih razlogov zamudila dražbo za dobavo električne energije Občini Trst, ki je dejansko njen solastnik. Deželni svetnik DS Sergio Lupieri pravi, da ima uprava župana Roberta Dipiazze pri teh dogajanjih vsaj politično odgovornost, ki se ji nikakor ne sme izmikati. Pri tem Lupieri izrecno omenja občinskega odbornika Paola Rovisa. Družba Estenergy je dejansko izgubila posel vreden osem milijonov evrov. Piero Camber (Ljudstvo svobode) je predčerašnjih zahteval odstavitev odgovornih pri družbi, ki so krivi za to hudo napako.

Odločba sodišča v prid uslužbenca TT

Tržaški delovni sodnik je odločil, da mora podjetje krajevnih prevozov Trieste Trasporti (TT) spet zaposliti uslužbenca, ki je bil za kazen odslovljen. Bazni sindikat RDB-USB, ki je že več let v polemičnem sporu s podjetjem, pozdravlja odločitev in poudaril, da je vodstvo podjetja do uslužbenec nepravilno. Sindikat upa, da bo sodstvo na enak način obvarovalo tudi druge uslužbence, ki so v podobnih težavah. Podjetje je v tiškovnem sporu potrdilo odločitev sodnika, uslužbenca pa je že spet vključilo v dejavnosti, v pričakovanju utemeljitve odločbe. Trieste Trapsrti obenem poudarja, da je sodniku izročila dokumente, ki dokazujejo, da je uslužbenec brez dovoljenja vodil svojo zasebno dejavnost, to pa tudi v obdobjih, ko je bil na bolniškem oz. neplačanem dopustu.

Pobegli povzročitelj

Na ulici Vicolo del Castagneto je prejšnjo nedeljo okrog 20. ure avtomobil golf od zadaj trčil v motorno kolo kymco, ki je ustavljeno čakalo v vrsti vozil. Prišlo je do verižnega trčenja, saj se je motor zaletel v avtomobil lexus pred njim, motorist in njegova sopotnica pa sta padla na tla. Voznik se je poškodoval, okreval bo v 15 dneh. Voznik golfa, povzročitelj nesreče, pa je takoj prestavil v vzvratno prestavo in se z ugasnjenimi lučmi vrnil na Ulico Fabio Severo. Izginil je v neznanu, na prizorišču pa je ostal kos odbijača. Tržaški občinski policisti so z zbranimi elementi ugotovili, za kateri avtomobil gre, dva dni pozneje pa so ga zagledali v ulici Vicolo Ospedale Militare. Golf s poškodovanim odbijačem je bil tam parkiran. Redarji so telefonirali lastniku, 32-letnemu Tržačanu O. T., ki je moral priznati, da je povzročil nesrečo in zbežal. Ugotovili pa so tudi vzrok pobege. Voznik nima vozniškega dovoljenja, ker so mu ga junija odvzeli zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Na koncu so mu zaradi številnih prekrškov odbili 15 vozniških točk, plačal bo začetnih 7400 evrov kazni, vozilo so zasegli za tri mesece, doleteli pa sta ga dve kazenski ovadbi.

DJ Albertino v Sesljanu

V Sesljanu se nadaljuje vroč avgustovski teden. Drevi bo v Cantera Social Clubu večer Art Gallery z znanim DJ-jem Albertinom, ki je v 90. letih zaslovel na radiu DeeJay. V lokalu Cantera Café pa bo čas za laserski spektakel z glasbo in tehnološkimi pripomočki. Teden se bo zaključil jutri z animacijami za otroke (ob 10. uri) v parku Caravella, aperitivom v baru Cohiba (ob 18. uri) in večerjo v Social Clubu (ob 20.30, obvezna rezervacija). Nočna zabava se bo začela ob 23.30. Več informacij na spletni strani www.cantera.it.

NABREŽINA - V sklopu praznika sv. Roka

Literarni popoldan z Davisom in Pahorjem

Srečanji sta priredili združenji Pier Paolo Vergerio in Sodalitas - Grudnova rojstna hiša je bila še pretesna

Na zgornji fotografiji se Papo (z mikrofonom) pogovarja s profesorjem Davisom, spodaj pa Boris Pahor ob prihodu v nabito polno dvorano

KROMA

Protagonistka včerajšnjega dne v Nabrežini je bila književnost. V okviru praznika sv. Roka sta si italijansko-madžarsko kulturno združenje Pier Paolo Vergerio in kulturno društvo Sodalitas adriatico-d-

nubiana zamislila srečanji s pisateljema, ki sta na našem prostoru pustila sled - s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem in z ameriškim profesorjem zgodovine Jamesom C. Davisom.

V Kamnarsko hišo se je včeraj iz Seljana, kjer preživlja poletne počitnice, pripeljal Davis. Američanu je bilo usodno opravljane vojaščine v Trstu, saj je tu spoznal ženo in vzporedno zgodovino teh kra-

jev. Z Adrianom Papom sta se namreč poglobila v vsebino Davisove knjige *Carso. Riscatto dalla povertà* (Vzpon z dna), ki je v italijanščini izšla že leta 1998, letos pa so pri založbi Goriziana poskrbeli za ponatis. Knjiga obravnava štiristoletno zgodovino najprej podložniške, nato svobodne kmečke in nazadnje delavske družine Žužek iz Slivnega oz. iz Vižovelj. Pri svojem raziskovanju se je Davis posluževal predvsem pisnih virov, se pravi dokumentov, ki jih je zasledil v tržaškem, goriškem ali tržiškem državnem arhivu. Bistven je bil pri tem urbar, t.j. knjiga, v kateri so bile popisane podrejene posesti, njihovi užívalci, dajatve in obveznosti fevdalnemu gospodu, ter rojstni in poročni listi, ki jih je našel pri župniku. Koristni pa so mu bili tudi tastovi spomini. Bralec se lahko vživi v življenje Žužkove rodbine od tlačanstva, mimo trdega boja za preživetje po letu 1861, ko je lahko kmet postal lastnik zemlje in mu ni bilo več treba plačevati tlake, pa vse do sodobnih dni, ko je nastopila industrializacija. Življenje na kmetih se je takrat spremenilo - izboljšalo se je in podaljšalo, manj je bilo bolezní, hrana je bila boljša, pa tudi več je je bilo. »Vsakemu svetujem, naj se zanima za zgodovino, naj zapiše zgodbo svoje rodbine, za bodoče rodove, da ne bi šla v pozabo.«

Še številnejše je bilo nato občinstvo, ki se je v dvorani zbralo, da bi prisluhnilo Borisu Pahorju. S profesorico Tatjano Rojč sta se v pogovoru lotila 20. stoletja, stotletja zla, in ga orisala od *Nekropole do Spopada s pomladjo*. Posebno vesel, da je lahko nastopil v Grudnovi vasi, je Pahor poslušalcem pripovedoval o psihološki travmi zaradi prepovedanega, osovražene in zasramovanega jezika, požganih narodnih domov, poitalijančenih priimkov in vsega zla, ki ga je Slovencem zadal fašizem. Njegova primerjava zubljev krematorijske peči z zublji Narodnega doma ali pisanje o učiteljevem pljuvanju v usta deklici, ki je spregovorila po slovensko, ni bila italijanskim založnikom po godu, tako da je bilo treba na prevod v večinski jezik dolgo čakati. No, vzporedno z italijanskim prebivalstvom ga je konkretno spoznala tudi Slovenija, kjer je Pahor še veljal za nekak trn v peti, ker kritičen do oblasti.

Marsikdo med občinstvom je že večkrat prisluhnil Pahorjevim besedam, vselej pa se njegova pripoved o taboriščih, o številnih, ki se žal niso vrnili domov, posebno vtisne v spomin. To je njegova dolžnost, vsakič pove, k temu pa rad doda, da verjame v žensko moč, v njeno vse pomembnejšo vlogo v družbi zaradi izobrazbe in svobode. To mu vliva upanje v boljši jutrišnji dan. (sas)

NABREŽINA Priznanja kakovosti sirov s Krasa

V okviru praznika sv. Roka v Nabrežini si je prav gotovo posebno mesto zagotovila tržnica kmetijskih pridelkov kraških pridelovalcev z obeh strani meje, pri organizaciji katere sodelujejo Kmečka zveza, LAS Kras in Las Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom. Tržnica, na kateri se predstavljajo tipični krajevni kmetijski pridelki in izdelki, vzbuja med obiskovalci praznika veliko zanimanje, kar potrjuje koristnost in uspešnost tovrstnih prireditiv.

V sklopu tržnice je v četrtek v prijetnih prostorih kleti Martina Petelina v Nabrežini potekalo ocenjevanje in nagrajevanje proizvajalcev sira in drugih mlečnih izdelkov s čezmejnega območja. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali priznani slovenski degustatorji, se je izrazila pohvalno o visoki kakovostni ravni ocenjenih izdelkov. Nekateri, ki so izstopali, pa so bili tudi nagradjeni z zlatim, srebrnim, bronastim priznanjem oz. s priznanjem kakovosti.

Podeljenih je bilo skupno 20 priznanj, med katerimi so bila štiri zlata, šest srebrnih in eno bronasto. Podelil jih je devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret, ki je v svojem nagovoru poudaril pomen sodelovanja med proizvajalci čezmejnega kraškega prostora, predvsem v luči rasti obsega proizvodnje in promocije izredno kakovostne prehranske ponudbe Krasa.

Na isti valovni dolžini je bil tudi predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, ki je v svojem posegu poudaril, da si ustanova, ki ji predseduje, prizadeva, da bi bilo to sodelovanje s pretokom znanja in izkušenj čim uspešnejše.

Strokovnjak Kmetijsko svetovalne službe iz Sežane, agronom Srečko Horvat, pa je vse prisotne seznanil s potekom ocenjevanja, ki ga je priredilo Društvo turizma na kmetijah Fraska.

Prireditve se je v sproščenem vzdušju zaključila s pokušnjo nagradjenih sirov in drugih mlečnih izdelkov, ki so se je udeležili poleg proizvajalcev tudi drugi obiskovalci praznika, ki so bili prijetno presenečeni nad kakovostjo nujenih pridelkov.

SV.ROK - Danes Ex-tempore, folklor in večerni ples

Današnji program prireditiv ob prazniku sv. Roka v Nabrežini se bo začel že v dopoldanskih urah, in sicer že ob 9. uri, ko bodo na svoj račun prišli najmlajši. Zanje je namreč kulturno-športno združenje Ajser 2000 priredilo **ex-tempore**.

Ob 19.30 si bodo obiskovalci lahko ogledali **folklorni nastop** skupine Gradina v priredbi Občine Ilirska Bistrica. Zvečer pa bo od 20.30 dalje za ples in dobro voljo poskrbel ansambel **Primorski fantje**.

Seveda si vsak obiskovalec lahko od 18. do 22. ure ogleda tudi razstave, ki so posejane po vasi, in seže po domačih proizvodih oz. po hrani in pijači, ki jo pri stojnicah na trgu ponujajo društva SK Devin, SKD Igo Gruden in ŠD Sokol ter domači pridelovalci, nabrežinski jusarji, člani Kmečke zveze in Las Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in nanosom.

FINANČNA STRAŽA - Zaseg in prijava Jadrnica iz Hrvaške v Italijo prek San Marina

Italijan iz Emilije Romagne je na Hrvaškem kupil deset metrov dolgo jadrnico s kabino, vredno okrog 150 tisoč evrov. Prodal jo je podjetju iz San Marina, po vsej verjetnosti pa je šlo za izrecno za to ustanovljeno družbo. Prebrisan ljubitelj morja je z jadrnico priplul v Italijo in se z novim nakupom zabaval po severnem Jadranu, zdaj pa mu je »igračko« v Riminiju zasegla tržaška finančna straža.

Neimenovani podjetnik iz Emilije-Romagne je aprila priplul iz Hrvaške v Trst. Tu je finančna straža opravila kontrolo, po kateri so se porodili prvi sumi. Uradno je bilo plovilo last sanmarinske družbe, vsi ostali dokumenti pa so dokazovali, da jo za prostočasne dejavnosti redno uporablja italijanski državljan, ki je finančne stražnike sprejel na krov. V dokumentaciji so bila registrirana vzdrževalna dela ter stroški za prevoz in prenočevanje v hrvaških marinah. Stekla je preiskava, na koncu katere je finančna straža prijavila jadrnico državnemu tožilstvu v Trstu. Osumljen je carinskega tihotapljenja, saj je plovilo uvozil v Italijo oz. Evropsko unijo, ne da bi plačal davek na dodano vrednost IVA. Le-ta znaša 28 tisoč evrov. Finančna straža je jadrnico po nalogu tržaškega sodnika za predhodne preiskave zasegla.

Nova aretacija pri Fnetičih

Pri Fnetičih redno prihaja do aretacij predvsem romunskih državljanov, ki zaradi težav z italijansko pravico skušajo bežati v domovino. V sredo zvečer je tržaška mejna policija prijela 42-letnika, za katerega je državno tožilstvo v Turinu 22. junija razpisalo priporni nalog. Zaradi tatvine je bil obsojen na tri mesece zapore.

GRLJAN - Znanstveni imaginarij Preverjanje Darwinove teorije možno tudi danes in jutri

Grljanski znanstveni imaginarij ne gre na dopust, saj bo po običajnem poletnem urniku - od 15. do 20. ure - odprt tudi danes in jutri. V multimedijskem oddelku muzeja, ki so ga uredili v Grljanu, si je trenutno možno ogledati multimedijsko razstavo Charles

Darwin - Evolucija ideje. Pot odkrivanja Darwinove teorije so sestavili s posnetki, teksti in glasbo. Odprti so seveda tudi drugi oddelki: Fenomena tako ponuja možnost dotikanja in neposrednega preverjanja vetrov, barv in drugega. Med stalnicami pa je planetarij.

POMORSKA POSTAJA - Včeraj zjutraj ob 6.15

Reševanje v vodi sredi hude nevihte

Karabinjerji potapljači rešili mestnega redarja, ki je padel s kanuja

Včeraj zjutraj, ko je neurje zajelo Trst in Tržaški zaliv, se je v morju pred Pomorsko postajo odigrala prava drama. Potapljaška enota karabinjerjev, ki se je slučajno nahajala na omenjenem območju, je blizu obale med valovi opazila človeka in ga pod močnim nalivom potegnila na kopno. Šlo je za podčastnika tržaške občinske policije, ki je zgodaj zjutraj v prostem času vadil veslanje na svojem kanuju, nevihta pa ga je presenetila in prevrnila malo plovilo. Reševanje je bilo uspešno, mestni redar se je samo lažje poškodoval.

Do nesreče, ki bi lahko imela tragične posledice, je prišlo včeraj okrog 6. ure. Člani potapljaške enote tržaških karabinjerjev so se tedaj ukvarjali s čiščenjem morja pred Pomorsko postajo. Vreme se je nenadoma poslabšalo, razdivjala se je nevihta, zapihal je veter in morje je bilo razburkano. Veter je pihal z močjo 5 po Beaufortovi lestvici (na sliki Kroma valovi v Barkovljah). Karabinjerji so splezali na pomol, približno ob 6.15 pa so sredi valov zagledali človeka, ki je bil v očitnih težavah. Njegov kanu se je prevrnil, sam pa je brez uspeha skušal spet zlesti na svoje plovilo, pri čemer si je ranil levo roko in nogo. Nahajal se je le kake štiri metre od obale, bil pa je že skoraj brez moči.

Potapljači, ki so imeli še vedno na sebi opremo, so v dežju spet skočili v vodo. Na območju, kjer je voda globoka osem metrov, so dohiteli ponesrečenca in ga privedli do kopnega. Kljub močnemu valovanju so ga uspešno spravili na pomol, nakar so potegnili na varno še kanu, ki je bil nepoškodovan. A. M., 48-letni podčastnik tržaške občinske policije, se je zahvalil reševalcem, kljub lažjim poškodbam pa je ocenil, da zdravniška pomoč ni potrebna.

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

Osemdeset aktivnih let Lina Doljaka

Lino Doljak

KROMA

Pred dnevi je v družinskem krogu praznoval visok jubilej znan podjetnik in javni delavec Lino Doljak (uradno Umberto Doliach) iz Šempolaja. Pravzaprav je šlo za dvojno praznovanje, saj je iste dni obhajala 72 let žena Vanda Gruden, lastnica istoimenske gostilne (skupaj s sinom Simonom).

Za ljubitelje kraške kuhinje je ta gostilna že od nekdaj pojem dobro pripravljene, okusne in prefinjene kuhinje, ki je zvesta domačemu izročilu in odprta tudi novim okusom. V gostilno Gruden se je daljnega 1959 priženil 29-letni Lino in se kmalu vživel v dejavnost, ki jo je takrat vodil gospodar Pepi z ženo Olgo. Gre omeniti, da je ob gostilni več desetletij delovala še trgovina jestvin in drugega blaga, ki jo je upravljal Vandin brat Ljubo vseskozi do 1997, ko je zaprla kot večina vaških trgovin zaradi znanih sprememb v distribucijskem sistemu.

Lino Doljak je večplastna osebnost in se je v svojem življenju preizkusil na raznih področjih. Takoj po vojni je obiskoval več let tehnično šolo v Mariboru, kjer si je nabral znanja, a tudi prijateljskih vezi, ki jih je ohranil vse življenje. Po opravljeni šoli je dobil službo na krajevni železniški upravi in ostal tam zaposlen do leta 1984. Ob tem je ob koncu tedna pomagal družini za šankom in tudi sledil, skupaj z ženo, razvoju gostilne, njeni temeljiti obnovitvi leta 1984 ter nakupu in obnovi turističnega objekta, Residence Gruden, v bližnjem rojstnem Praprotnu, ki so ga odprli leta 2001.

Gostilna Gruden je od samega začetka včlanjena v Slovensko deželno gospodarsko združenje; v osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bil Lino najprej odbornik, nato pa je po uspešnem vodenju Karla Guština iz restavracije Furlan prevzel vodstvo gostinske sekcije SDGZ. V njegovem mandatu je sekcija razširila svoje delovanje, ob tradicionalnem sindikalnem, strokovno izobraževalnem in družabnem delokrogu, je dala močan poudarek še na promocijo.

Po odprtju vinske poti terana so prav gostinci bistveno vplivali na njeno uveljavitev izven krajevnih meja. Na lastno pobudo in z večinskim finansiranjem so kar trikrat ponatisnili zgibanke z vinsko cesto, gostilnami in seznamom kmetij, ki so prvič ustekleničile teran na italijanski strani Krasa. Prav ta cesta in prodaja terana po kraških gostilnah je dala prvi povod za izreden, kakovosten in proizvodni napredek naših vinarjev, ki so danes cenjeni na nacionalni in mednarodni ravni.

Ob nastanku podjetja za tehnične storitve Servis v okviru SDGZ je bil Doljak njegov upravitelj in tudi član predsedstva združenja, vse dokler ni pred 10 leti prepustil funkcije Niku Tenzeju.

Bil je pobudnik prijateljevanja med gostinci, tudi z Goriškega. Na številnih izletih, strokovnih dogodkih, obiskih kleti in degustacijah so se utrdile močne vezi, ki so bile osnova za ambi-

cioznejše oblike sodelovanja, katere so verjetno najgovornejši primer Okusi Krasa. Bil je zagovornik zblizanja s sorodno italijansko organizacijo FIPE, ki jo je vodil Benito Benedetti. Prav tako je bil pozoren na stike s Kmečko zvezo, Konzorcijem vin Kras in z drugimi zastopniki proizvajalcev, za skupno nastopanje pri ovrednotenju Krasa in tudi za zgladitev morebitnih problemov in trenj. Prizadeval si je za sodelovanje z javnimi upravami, začel s domačo in ostalimi občinami, s Trgovinsko zbornico, turističnimi ustanovami in organi. Ravno tako je vedno skrbel za dobre stike z gostinci čez mejo v okviru Obrtne zbornice Slovenije.

Lino Doljak je tudi svojski narodnjak, nikoli se ni aktivno ukvarjal s politikom, je pa od vedno vključen v javno dogajanje. Do fuzije z opensko hranilnico je bil član in cenjen upravitelj nabrežinske posojilnice. V lastni gostilni je gostil ali dal pobudo za nič koliko sestankov za splošne potrebe in probleme občine oz. širšega kraškega območja. Omenimo naj samo njegovo vztrajno prizadevanje in prigravarjanje raznim županom, upraviteljem ter oblastem, da bi prišlo do izgradnje železniškega nadvoza pri nevarnem šempoljskem odseku in, kot smo lahko brali pred kratkim, zglede, da se te njegove večdesetletne sanje končno udejanjajo ... Slavju domačih se seveda pridružujemo vsi pri SDGZ in ostali, ki ga poznamo in cenimo - Na mnogaja ljeta Lino!

D.D.

MISS ITALIA - Med izbrankami Katrin Schnabl in Valentina Pahor

Slovenska Miss Trsta in ostale se potegujejo za krono najlepše

Štiri lepoticke, ki so se med drugim uveljavile na lepotnih tekmovanjih v Nabrežini in Sosljanu. Zgoraj z leve proti desni Miss Trsta Katrin Schnabl iz Devina, Valentina Pahor iz Ronk in Carolina Ritossa iz Trsta, levo Carol Beltram iz Koprivnega

Poletje je čas za kopanje, izlete v gore in ... lepotna tekmovanja. Letos sta se na deželnih tekmovanjih, ki vodijo na predizbor za veliki finale tekmovanja Miss Italia v kraju Salsomaggiore, dobro odrezali Slovenki. Krona najlepše Tržačanke je v Sosljanu pripadla 22-letni Katrin Schnabl, ki živi v Devinu. Lepotica je rojena v Guminu, stanovala je v Ukvah, izšolala pa se je na mednarodni šoli v Celovcu. Njena mati je Slovenka, sama pa tekoče govori vsaj tri jezike. V zadnjem desetletju sta se s krono najlepše v Trstu že okitili Bazovka Elisa Komar (2000) in Vrtojbenka Sara Jug (2004), medtem ko je Elisina sestra Lara leta 2000 nastopila celo v finalu vsedržavnega tekmovanja.

Vozovnico za Salsomaggiore ima tudi 18-letna Valentina Pahor iz Ronk. Konec julija je v Nabrežini zasedla drugo mesto, zmagala pa je v Brazzaccu in Pagnaccu, kjer je postala Miss Wella 2010. S Katrin in Valentino je na spisku deklet, ki iz naše dežele potujejo v Salsomaggiore, tudi 18-letna Tržačanka Carolina Ritossa, ki so jo v četrtek zvečer nagradili v Barcisu, je pa tudi druga najlepša Tržačanka. V FJK so bile uspešne še 18-letna Carol Beltram iz Koprivnega (Miss Liabel v Nabrežini), 18-letna Debora Romano iz Basilian (Miss Deborah Milano v Avianu), 20-letna Martina Floreani iz Martignacca (Miss Sasch v Avianu), 21-letna Zuleika Morcut iz Ogleja (Miss Valleverde v Palmanovi) in 18-letna Beatrice Conforti iz Koprivnega (Miss Bellezza Rocchetta v Palmanovi).

Predstavnice naše dežele je zdaj osem, a še ni konec. V četrtek bo v Lignanu finale za najlepšo dekle v Furlaniji-Juljski krajini, prvo mesto vodi neposredno v finale Miss Italia. Na predizbor, ki bo na programu od 23. do 27. avgusta, se je že uvrstilo 97 deklet, skupno jih bo 195. Izbrankam se bodo v finalu pridružila dekleta s trakovi najlepših v posameznih deželah. (af)

Fuga dal call center v gledališču Basaglia

V gledališču Basaglia bodo drevi ob 21. uri v okviru filmskega festivala Mlade zgodbe, mlade strasti, ki ga prireja tržaška pokrajina v sodelovanju z zadrugo Bonaventura in združenjem La Cappella Underground, predvajali italijanski celovečerec Fuga dal call center Federica Rizza. Gre za žalosten in realističen vpogled v usodo mladih generacij, ki se morajo po univerzitetni diplomski zadovoljiti s preknimi zaposlitvenimi ponudbami. Vstop je prost.

Tržaška skulptura in Ruggero Rovani

V tretjem nadstropju mestnega muzeja Revoltella so včeraj odprli razstavo posvečeno tržaški skulpturi 20. stoletja s posebnim poudarkom na delih tržaškega kiparja Ruggera Rovana (1877-1965). Muzej Revoltella hrani Rovano osebni arhiv že od njegove smrti. Na ogled so poleg samih del tudi risbe, rokopisi, fotografije in raznorazni dokumenti.

OBČINSKA GALERIJA - Arhivska razstava posvečena tržaškemu zdravstvu

Po sledih zgodovine tržaške glavne bolnišnice

Razstava temelji na zgodovinski raziskavi treh študentov arhitekture - Na ogled do 24. avgusta

V Občinski galeriji na Velikem trgu je od začetka avgusta na ogled razstava o tržaškem zdravstvu od leta 1400 do 1900. Pravzaprav gre za arhivsko, dokumentarno razstavo o glavni bolnišnici, ki temelji na zgodovinski raziskavi treh študentov arhitekture v akademskem letu 2003/2004. Dva izmed njih, arhitekta Kosanc in Pertoldi sta pred kratkim svoje takratne ugotovitve spet vzela v roke in jih dopolnila. Njunji zaključki pa so na voljo vsem v Občinski galeriji. Obiskovalcu se ponuja precej enostaven, a vendar jasen pregled zgodovinskih okoliščin, v katerih je zagledala luč bolnišnica. Ob samih načrtih in fotografijah, pa je na voljo tudi nekaj dokumentov, ki so jih 200 let skrbno hranili v občinskih arhivih.

Na kakih desetih panojih se obiskovalcu ponuja kronološki pregled razvoja zdravstva v našem mestu. Izvedel bo za prve ukrepe v pomoč šibkejšim, ki jih je uvedla Marijo Terezijo, ko je leta 1760 revežem, sirotam, nosečnicam, umskim bolnikom in obsojencem poskrbela za streho nad glavo. Povpraševanje po zdravniški pomoči je s časom in z vse širšimi boleznimi oz. epidemijami naraščalo in obstoječe strukture niso zadostovale, tako da se je v začetku 19. stoletja porodila ideja o večji bolnišnici pri Kjadinu, bodoči glavni bolnišnici. Slednja je postala druga največja bolnišnica avstro-ogrškega cesarstva, po tisti na Dunaju seveda. V letih 1804-1805 so se vnele debate o najprimernejši lokaciji, šele leta 1819 pa so jo končno zasledili. Oblasti so takrat razpisale natečaj za najboljši načrt in šele leta 1832 je bil izbrani projekt arhitekta Antonia Jurisa. Leto pozneje so določili tudi izvajalca, in sicer lombardskega arhitekta Domenica Cortija, ki je delo zaključil leta 1841.

Osrednji del bolnišnice je bil mogočen, saj so njene stranice merile celo 190 metrov, znotraj sten pa se je razprostiralo 160 metrov dolgo in 107 metrov široko dvorišče. Zgradba je bila že od vsega začetka tako velika, da je po velikosti prekašala celo beneški Trg San Marco. Pet je bilo nadstropij - pritličje, prva in druga etaža so bili od vsega začetka namenjeni bolnišnici, namembnost kletnih prostorov in podstrešja pa se je v letih spreminjala. Na stenah je razstavljenih več načrtov, med temi tudi tisti za kanalizacijo, načrt notranje razporeditve prostorov in njihova specifična raba. Vse je opremljeno z razlagami v italijanskem jeziku.

Kdor se še ni sprehodil do Velikega trga, lahko to stori do 24. avgusta, od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure. (sas)

Razstavnih panojev ni veliko, vendar lahko obiskovalec vseeno marsikaj izve

KROMA

LIKOVNOST - Razstava v dvorani Giubileo

Palčičeva Prehajanja

Dela Klavdija Palčiča na ogled samo še do torka - Razstava odprta dopoldne in popoldne

Velika platna in male skulpture na ogled samo še nekaj dni

KROMA

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavlje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.

49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,

Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67,

Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan

RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 14. avgusta 2010
DEMETRIJ

Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 20.15 - Dolžina dneva 13.11 - Luna vzide ob 11.41 in zatone ob 22.01

Jutri, NEDELJA, 15. avgusta 2010
MARIJA, MARIJINO VNEBOVZETJE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,5 stopinje C, zračni tlak 1015 mb raste, veter 11 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,8 stopinje C.

Poslovni oglasi

PRODAM MERCEDES B200 CDI SPORT srebrne barve, 2006, 50.000 km, avtomatik, full optional, nove gume, držana v garaži, opravljeni servisi.

Telefonirati ob uri obedov na 040-43007 ali 393299334443

Mali oglasi

PRODAM audi A3, ambition, 1.6, letnik 2002, črne metalizirane barve. Za informacije pokličite na tel. št. 338-3407804 po 20. uri.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

IZKUŠENA GOSPA nudi poldnevno pomoč v gospodinjstvu ali pri negi starejših oseb. Tel. 00386-56551450 ali 00386-51852892.

ODDAM V NAJEM dvosobno stanovanje na Proseku. Tel. št.: 320-1509155.

PRISRČNE MUCKE podarim ljubitelju živali. Tel. št. 334-1384216.

PRODAM domač krompir. Tel. št.: 040-200882.

PRODAM dve hrastovi kadi za grozdje. Za informacije pokličite na tel. št. 349-8430222.

PRODAM fiat 500, letnik 1973. Tel. št.: 334-5770580.

PRODAM knjige za bienij Znanstvenega liceja. Tel. 339-3280638.

PRODAM Matematika 1, Algebra e geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e l'analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul., Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154

PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu, 53 kv. m. Tel. št. 040 - 2024228.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM GRGIČ - PADRIČE 193 - Odprt vsak petek, soboto in nedeljo.
338-8804089

Osmice

DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Ricmanjih. Toplo vabljeni. Tel.: 040-281153.

DEAN ima odprto osmico na Kontovelu.

DRUŽINA TERČON je odprla osmico v Mavhinjah št. 42. Vabljeni. Tel. št.: 040-299450.

KMETIJA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Vabljeni!

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. Tel. 040-225305.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36, tel. št. 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano, Medja vas št. 14. Tel. št. 040-208553.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel. 338-3916147.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

V KRIŽU PRI BLJANVH je Silvano odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel.: 040-220708.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec, toplo vabljeni. Tel. št.: 329-1540629.

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljala poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Organizacije iz Bazovice

vas prijazno vabijo
na tradicionalni

Vaški praznik

"pri Kralju"

danes, 14. in
jutri, 15. avgusta

Za glasbo in dobro razpoloženje
bo poskrbel

ANSAMBL
MEGAMIX

Delovali bodo dobro založeni kioski!

Čestitke

Bratca RUBENS in GABRIEL praznujeta te dni rojstni dan. Jana in Andreja jima voščita vse najlepše in jima pošiljata košarico poljubčkov in daril.

Včeraj, dne 13. avgusta 2010, se je naš odbornik gospod BORIS, na svojem veseljaškem popotovanju, srečal z Abrahamom. Še veliko srečnih, zdravih in veselih dni v krogu svoje družine in vesele družine mu želijo Nabražina Gemeinde.

Lekarne

Danes, 14. avgusta 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749), Trg Valmaura 11 (040 812308).

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 44.

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 44 (040 764943).

www.farmacistiuristi.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »Mine vaganti«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Splice«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Sansone«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 15.50 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.05, 22.15 »Basilicata coast to coast«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »L'uomo che verrà«; 18.30, 22.15 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.30, 16.40, 18.50,

FESTIVAL TREH TREBUHOV

prva izdaja

Športno igrišče Primorec - Trebče

13., 14. in 15. avgusta

Vsak večer glasba v živo

LE MITICHE
PIRIE

Specialitete na žaru

21.00, 23.10 »Svet igrač 3«; 19.20, 23.30 »Superžur«; 15.20, 17.20, 21.30 »Zadnji gospodar vetra«; 14.20, 16.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 18.40, 21.40 »Izvor«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.10, 23.20 »Odrasli«; 20.50, 23.50 »Izvor«; 13.20, 16.20, 18.40, 21.00, 23.25 »Kot noč in dan«; 14.40, 19.20, 21.40, 23.45 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 21.30, 23.50 »Superžur«; 12.30, 18.30 »Zadnji gospodar vetra«; 16.00 »Coco Chanel in Igor Stravinsky«; 11.50, 12.05, 14.25, 16.45, 17.00, 19.00 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro.)«; 13.00, 16.25, 18.50, 21.20, 23.55 »A-Ekipa«; 13.10, 16.05, 18.45 »Svet igrač 3 (sinhro.)«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Shutter Island«. **NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sansone«; Dvorana 2: 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Splice«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti. Zaprti bodo tudi v ponedeljek, 16. in torek, 17. avgusta.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta do vključno 17. avgusta ter da bo med poletno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pokličite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilametod@gmail.com.

DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT obvešča člane, ki so se vpisali na izlet po Črni Gori, da morajo, plačati predujem v višini 100,00 evrov in izročiti fotokopijo veljavnega potnega lista (za potovanje v Črno goro je obvezno), če tega niso storili pri vpisu samem. Te formalnosti lahko opravite v sledečih datumih: v torek, 10. avgusta, od 10.00 do 12.00 ure na sedežu društva v ul. Sv. Franciška 20. V sredo, 11. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. V torek, 17. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. Velja spomniti tudi, da mora vsak udeleženec izleta imeti društveno izkaznico s poravnano letno članarino.

IZLET NA FESTIVAL VINA V VRBNIK na otoku Krk in na odkrivanje Narodnega parka Plitvičkih jezer organiziramo 28. in 29. avgusta. Prijave in vse potrebne informacije na tel. št.: 340-2741920 (Mirela - Gabrovec).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da bo društveni izlet v nedeljo, 5. septembra, v

Ziljsko dolino na Koroškem. Odhod ob 8. uri iz Nabražine, povratek okrog 20. ure. V ceni izleta (35,00 evrov) je všteto kosilo v slovenski gostilni. Vpisovanje in Kavarni Gruden v Nabražini in v trgovini Kosmina. Info: Vera Tuta (040-299632 ali 339-5281729).

Prireditve

REPENTABOR VABI danes, 14. avgusta, ob 21. uri, klavirski koncert v sodelovanju z občino Repentabor in Med zvoki krajev. V nedeljo, 15. avgusta, ob 8. uri, sv. maša za prve romarje, ob 10. uri, osrednje romarsko srečanje s sv. mašo, ki jo bo vodil tržaški škof - nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Popoldanski romarski shod bo začel ob 17. uri sveto mašo, nato bodo pete litanije v cerkvi in po končani verskih slovesnosti koncert pritrkovalcev v organizaciji ZCPZ Trst. V ponedeljek, 16. avgusta, praznik sv. Roka, župnijskega zavetnika. Svete maše bodo ob 10. uri in ob 19. uri, zvečer ob 20.30 pa nas bo razveseljevala Nabražinska godba na pihala. Vse dni bodo delovali tudi kioski v organizaciji domače župnije.

TRETTJA IZVEDBA GLASBENEGA NIZA »MUSICA PER LO SPIRITO« - TRST Danes, 14. avgusta, ob 19.15, slovenska maša po obredu sv. Pija v cerkvi Device Marije rožnega venca, trg Piazza Vecchia - Trst. Nedelja, 15. avgusta, ob 19.15, večernice Device Marije Rožnega venca; ob 20.45 koncert zbora Sonore Vocal Ensemble (Oxford) v cerkvi Device Marije rožnega venca, trg Piazza Vecchia.

KRIŽ - Župnijska skupnost in Slomško društvo vabita na praznovanje zunanega zavetnika sv. Roka, ki bo v ponedeljek, 16. avgusta, s pričetkom ob 19. uri, ob cerkvi sv. Roka v Križu.

RAZSTAVA KLAVDIJ PALČIČ Likovna prehajanja v dvorani del Giubileo, Nabražje III. novembra 9, v Trstu. Urnik ogleda vsak dan med 10.00 in 12.00 uro ter od 17.00 do 21.00 ure do vključno torka, 17. avgusta. Zadnji dan bo ogled razstave možen le v jutranjih urah.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 20. avgusta, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Izbor iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju«. O delih in avtorjih bo spregovoril dr. Damir Globočnik. Glasbeno kuliso bo posustvaril »Percussion sax keyboard trio« - Andrej Pirjevec, Bojan Volk in Matej Barič.

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovčič »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

Obvestila

BOLJUNSKA ŽUPNIJA vabi k Sv. maši, ki bo danes, 14. avgusta, ob 17. uri v Marijini cerkvi na Pečah v Dolini Glinščice nad Boljuncem.

ODSEK ZA ZGODOVINO bo zaprt še danes, 14. avgusta.

V NEDELJO, 15. AVGUSTA, ob 23. uri bo v Sosljanskem zalivu ognjemet, ki ga prireja Občina Devin Nabražina v sodelovanju z družbo S.T.S. d.o.o., avtokamp Mare Pineta in upraviteljem kopališča Castelreggio. Pobudo je podprla družba SIOT - TAL.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori od 16. avgusta do 5. septembra spet delovali s poletnim urnikom in sicer: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo zaprta za dopust od 16. do vključno 25. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprto od 9. do 13. ure in da bo zaprt od 16. do vključno 20. avgusta.

SLOVESNA SVETA MAŠA V NABREŽINI bo v ponedeljek, 16. avgusta, ob priliki praznika sv. Roka, ob 10. uri. Maševali bodo: g. Bogomil Breclj, g. Viktor, g. Markuža, g. Giannini Giorgio, g. Bastiani Ugo.

SVET SLOVENSKEGA ORGANIZACIJE obvešča, da bo urad v Trstu zaprt do vključno 16. avgusta.

KMEČKA ZVEZA obvešča člene, da bodo uradi zaprti do 20. avgusta. **ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO** - Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabražina, Zgonik in Repentabor prirejajo dvotedensko letovanje v toplicah v kraju Boario Terme (BS) za 80 starejših občanov od 5. do

19. septembra. Prijavo, ki jo je treba izpolniti na ustreznih obrazcih z vso potrebno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 20. avgusta, in sicer na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, Naselje sv. Mavra 124 - Sesljan od ponedeljka do petka od 08.30 do 10.30; v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00. Info na Upravni službi za socialno skrbstvo Občine Devin Nabražina, tel. 040-299145.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta do petka, 20. avgusta.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do 20. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porablje-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilejna praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

V BARKOVLJAH bomo počastili zavetnika sv. Jerneja z dvojezično mašo v nedeljo, 22. avgusta, ob 19. uri. Pela bosta dva zbora. Sledila bo procesija s svečkami, nato družabnost v župnijski dvorani.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah (GO) pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču pri restavraciji Da Tommaso, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

POKRAJINSKI URAD ANPPA-VZIAPP (Vsedržavno združenje italijanskih antifašističnih političnih preganjencev) bo zaprt do ponedeljka, 23. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabražine obvešča cenjene bralce, da bo do četrta, 26. avgusta, delovala po novem, poletnem urniku in sicer od ponedeljka do četrta od 8. do 13. ure. **O.N.A.V.** - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina organizira v petek, 27. avgusta, ob 18.00 obisk vinske kleti v Ronkah. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na www.onav.it, na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples,...) od 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANECV V NACISTIČNA TABORIŠČA obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralske tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teorični in ob sobotah ter nedeljah praktični del. Datum in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sosljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

KOSOVELOVA knjižnica z enotami in Kosovelovo domačijo bodo avgusta delovale s sledečim urnikom: Sežana (nespremenjen), pon.-pet. od 7. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure; Divača: torek in petek od 11. do 18. ure, četrtek od 8. do 12. ure; Komen (nespremenjen), torek in petek od 11. do 18. ure, sredo od 8. do 14. ure; Kozina: ponedeljek od 7. do 14. ure ter v sredo in pe-

tek od 10. do 17. ure; Kosovelova domačija: po tel. dogovoru 057642108 (D. Sosič).

POKRAJINSKI URAD VZPI - ANPI v Ul. Crispi 3 bo avgusta zaprt. Tel. tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

SVET SLOVENSKEGA ORGANIZACIJE sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrta od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

ZVEZA SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med različnimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ZVEZA SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure.

KD PRIMAVERA - POMLAD organizira tridnevno rezidenčno delavnico o »sajanjah«, ki se bo vršila od četrta, 23. septembra popoldne do nedelje 26. septembra v agriturizmu v Bačvi (HR). Delavnico bo vodila psihologinja-psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 347-4437922.

STUDIO ART začenja novo sezono: vabimo mlade, ki se zanimajo za gledališče, da se nam tudi letos pridružijo. V sezoni 2010/11 se bodo nadaljevali tečajji za gledališke igralce, začenjamo pa tudi tečaj za mlade tehnične luči in zvoka. Informacije na 347-7615287 ali sola@teaterssg.it. Začetek tečaja 27. septembra.

JK ČUPA organizira za svoje člane fotografski natečaj »Potovati po morju: krajine, podobe in morske scene«. Rok za oddajo izdelkov zapade 30. oktobra. Pravila in druge informacije na www.yccupa.org.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Zdravkote Caharije darujeta soletnika Viko in Milka 50,00 evrov za dekliški pevski zbor Kraški slavček.

Namesto cvetja na grob Zdravkote Caharije daruje družina Argiolas 50,00 evrov za ŠD Sokol.

Popravek: Namesto cvetja na grob Zdravka Caharije daruje Majda Gerli z družino 30,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V spomin na Zdravka Caharijo darujeta Tatjana in Antek 50,00 evrov za AŠD Sokol.

Gospa Marčela daruje 50,00 evrov za balinarsko sekcijo AŠD Sokol.

V spomin na drago gospo Anico Cibic vd. Starc darujeta Jordan, Marija, Andrej in Betty 50,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na Carla Purija darujeta Ksenija in Silvano 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

14.8.2001

14.8.2010

Ob deveti obletnici smrti

Manči Švab

se je rad spominja

nečak Igor

Trst, 14. avgusta 2010

Ob izgubi drage mame

IDE GOBBO PREGARC

izrekamo iskreno sožalje Andreju in družini

Elena, Gabriella, Donatella,
Peter in Andrej

Ob izgubi drage mame

KARLE GUZZI

izreka iskreno sožalje sinu Laditu, hčerki Nadji in ostalemu sorodstvu

družina Budal

SALZBURG - Festivalno dogajanje

Claudio Magris častni gost festivala

Organizatorji so tržaškemu pisatelju posvetili več dogodkov

Preteklost, sedanost, prihodnost mnogih narodov se že stoletja prepletajo v toku reke Donave in verjetno je bilo čisto naravno za kultiviranega Tržačana (germanista povrh), da je iz križpotja kultur nekdanjega avstroogrškega pristanišča znal tako prodorno tolmačiti večkulturno dušo Mitteleurope. Claudio Magris pa ni znan le kot poznavalec in preučevalec te kompleksne zgodovinske in kulturne dediščine, zato mu je vodstvo salzburškega festivala namenilo letos prestižno vlogo rezidenčnega gosta serije Dichter zu Gast, da bi v šestih srečanjih orisal pogled na srednjeevropsko dušo, ki zaobjema gledališče, zgodovino, glasbo in film.

Trojico osrednjih dogodkov niza, ki je slonel na pisateljevih delih, so tvorili koncertna izvedba Magrisove monodrame Saj razumete (Lei dunque capirò) s slavno Sento Berger v vlogi moderne Evridike, debata o habsburškem »Svetovnem cesarstvu melanholijske« z zgodovinarjem Karlom Schlöglom in še dvoglasna »Biografija toka« z predstavnikom novega etno-glasbenega gibanja Hubertom von Goisernom, ki je preplul reko Donavo in je na poti prirejal koncerte z glasbeniki različne narodnosti. Pogled v notranjost Avstrije pa je bil naslov cikla treh filmov dokumentarnega pomena s spremnimi debatami o posledicah padca železne zavese za današnje stvarnost, o politični shizmi države za časa Anschlusa in o črnem poglavju salzburške zgodovine v nacistični dobi.

Na srečanju z Goisernom se je pogovor v bolj razbremenjenem ozračju razvil med popularnim in intelektualnim, s filmskimi lepljenkami, branjem odlomkov iz »potovalnih spisov« obeh avtorjev in konfrontacijo o različnih načinih doživljanja Donave, tega simbola mnogih identitet, ki je postal za oba sogovornika »potovanje v evropsko arheologijo, pustolovščina znanja v vodah reke, ki z vtisom večnosti združuje preteklost in sedanost«.

Povabilo festivala, ki je Magrisu zaupal relevantno vlogo tkalca književne niti sredi svetovne gledališke in glasbene scene, je dodatno potrdilo o mednarodnem ugledu tržaške osebnosti, intelektualca evropskega formata, dobitnika mnogih častnih priznanj med katerimi je lanska nagrada nemških založnikov na Frankfurturmskem knjižnem sejmu, predvsem o njegovih priljubljenosti v nemškem ambientu, ki je snov njegovih strokovnih poglobljanj. Srečanja, ki so potekala izključno v nemškem jeziku, so doživela izredno dober obisk publike, ki se je ob koncu postavljala v vrsto za podpis knjig, ki so bile vedno na voljo v fojerju v bogatem izboru naslovov v nemškem prevodu.

Pogovoriti se z Magrisom v teh dneh v Salzburgu je bilo za novinarje skorajda nemogoča misija, saj je bila njegova rezidenca zelo intenzivna izkušnja, da bi ob tolikih festivalskih obveznostih lahko ustregel tudi vsem prošnjam novinarjev, vendar se je čakanje v vrsti občudovalcev, ki so po zadnji debati prosili za avtogram, obrestovalo. »Tržaška« pri-

padnost ga je verjetno prepričala, da nam je ob zaključenem nizu podal kratek obračun: Sogovornike sem izbral v sodelovanju z umetniškim vodjem gledališkega programa Thomasom Oberenderejem, ki ima največje zasluge, da se je vse uspešno izteklo. Projekt je bil zelo raznolik in med vsemi pobudami me je na poseben način razveselilo branje igralko Sente Berger, ki je v koncertni izvedbi interpretirala moj tekst Saj razumete. Bilo je ganljivo. Osrednji trenutek filmskega niza pa je bila debata o filmu Nine Gladitz o grozljivi, resnični zgodbi, ki se je zgodila v Salzburgu med letoma 1941 in 1944. Leni Riefenstahl je takrat posnela film, za katerega je potrebovala statiste, ki bi morali zgledati kot Španci. Kljub temu, da se je zgodba filma dogajala v Španiji, ga je morala zaradi vojnih razmer posneti v Salzburgu. Tako je izbrala statiste med deportiranimi ciganskimi otroci, ki so bili jetniki v lagerju blizu mesta. Po snemanju filma jih je ponovno odpeljala v taborišče, kjer so skoraj vsi umrli. Hči preživele deportiranke je prišla na predvajanje filma in debato, kar nas je ob zanimivosti pričevanja zelo obogatilo. Ko bi me vprašala, kateri od šestih dogodkov se mi je najbolj zapisal v spomin, bi prav gotovo odgovoril, da je bilo omenjeno srečanje, v katerem sploh nisem odigral glavne vloge.«

Rossana Paliaga

V Guči jubilejni festival trobentačev

V Guči se je v petek začel jubilejni, 50. mednarodni festival trobentačev. Organizatorji tega tudi med Slovenici zelo priljubljenega dogodka v desetih dneh pričakujejo kar milijon obiskovalcev, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Na festivalu bo zaintrigiralo 2000 trobentačev. Direktor kulturnega centra v Guči Adam Tadić je kot vrhunec festivala omenil mednarodno tekmovanje, ki se ga bodo udeležile skupine trobentačev iz Rusije, ZDA, Francije, Romunije, Turčije, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Izraela, Nemčije, Poljske in Slovenije. Na jubilejnim festivalu bodo odkrili spomenik prvemu zmagovalcu tekmovalca iz leta 1961 Desimiru Perišiću. Jubilejno prireditev bodo obeležili še z novim muzejem trobentačev in slavnostno akademijo. Prvi festival trobentačev v Guči je trajal en dan, spremljajo pa ga je le nekaj sto ljubiteljev glasbe. V 50. letih se je festival razvil v pravo gibanje, ki glasbo prepleta z veselimi družinjem. To bo letos trajalo do 22. avgusta. (STA)

V Berlinu razstava o novinarski fotografiji

V berlinski galeriji CO bo do 19. septembra na ogled razstava o novinarski fotografiji z naslovom »Magnum. Shifting Media. New Role of Photography« (Magnum. Premiki v medijih. Nova vloga fotografije), ki prikazuje 60 let razvoja fotografske agencije Magnum. (STA)

BOHINJSKA BISTRICA - Spominska razstava Ob stoletnici rojstva Marijana Lipovška

Triglavski narodni park je v sodelovanju z Gorenjskim muzejem v muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici pripravil spominsko fotografsko razstavo ob 100. obletnici rojstva skladatelja, pianista, esejista, fotografa in alpinista Marijana Lipovška. Fotografije iz obdobja med letoma 1930 in 1960 prikazujejo redko viden fotografski opus priznanega in cenjenega slovenskega umetnika, ki je bil velik častilec gorske narave. Še posebej je bil Lipovšek pogost obiskovalec in zvest občudovalec bohinjskega konca. Zato razstava ob stoletnici njegovega rojstva gostuje prav v Bohinju, kjer ima Gorenjski muzej razstavnici prostor v nekdanji usnjarni športnika in heroja NOB Tomaža Godca.

Razstavo je pripravil Triglavski narodni park, ki je po svojem namenu varovanja narave skladen s pogledi Marijana Lipovška. Ljubezem in spoštovanju, ki ju je Lipovšek čutil do slovenskega gorskega sveta, izkazoval pa skozi fotografijo, so s fotografsko-literarnim večerom prikazali fotograf France Stele, bralec Klemen Langus in skladatelj Bor Turel - sin Marijana Lipovška, katerega hči Marjana Lipovšek je svetovno znana mezzosopranistka.

Odpriete razstave, ki bo v Bohinju na ogled do 20. septembra, je sovpadalo s predvečerom koncerta Glasbenega poletja v Bohinju, na ka-

terem sta tenorist Janez Lotrič in orglavec ter pianist Tone Potočnik v četrtek zvečer v cerkvi svetega Martina v Srednji vasi ob sakralnih in posvetnih arijah ter samospelih predstavila del Lipovškovega skladateljskega opusa.

Slovenski skladatelj, pianist in pedagog, ki se je rodil 26. januarja 1910 v Ljubljani in glasbeni konservatorij končal leta 1932 prav tako v Ljubljani, je bil zagrižen alpinist, ki se je spopadal tudi s težkimi plezalnimi smermi. O svojih poteh in vzponih je pisal spise, ki jih je objavljval v Planinskem vestniku, zbrani pa so izšli v knjigi Steze, skale in smučiča.

Kakor za gore je Lipovška za fotografijo navdušil njegov profesor klavirja Janko Ravnik, eden vodilnih planinskih fotografov. Od tedaj je bila planinska fotografija vse pomembnejša v umetniškem izražanju Marijana Lipovška, ki je kot vsestranski ustvarjalec leta 1974 prejel Prešernovo nagrado.

Lipovšek je že v mladih letih na smučeh prepotoval slovenski gorski svet in sredogorje. Posebej pa se mu je vtisnil v srce svet nad Bohinjsko dolino. Zato je pozneje, okrog leta 1960, v dolgoročni najem vzel pastirski stan na Planini v Lazu, kjer je poletja preživljal tudi na stara leta, je v gradiču k razstavi posvetil Stele. (STA)

TOMIZZEV DUH Pošteni fašizem

MILAN RAKOVAC

Kako i šparuge ča skupljan gledajući da me ne čipne zmija, skupljan i novu post-post retoriku, najveć kada gre za fašizme, sada priučene u čaru košulju - kako ča i zmija hiti ča staru košulju - i gledajući (jopet) da me ne ugriže črna zmija populizma, novega fašizma.

Tako najden beside starega fašista i velikoga poeta Ezre Pounda: »Il mio fascismo iera onesto«, ma guarda ti, e chi podessi capir 'ste parole, tra noi altri???? Fin' che Fini co'l dito in aria davanti el naso del Berlusconi no me fa pensar un po', po. Ma ni kriv Ezra Pound, ča je to pošteno reka, nego Piccolo ča te beside vrže u naslov!

Potem pa se spomnim pesnika in antifašista in prijatelja Cirila Zlobca, kako gre peš, ma bos!!!, s Krasa v Trst z eno roko v očetovi, a v drugi roki lastne čevlje - ed el fascismo giuliano, ossia di frontiera, ki čaka na malega Ščava...

In, končno, najden beside filozofa Darija Zadnikara: »Veste, kaj je fašizem? To, da Slovence kot drhal naganjajo na referendum, kjer odločajo o pravicah in življenju drugih ljudi« ...

I tako niki spomini i cierte beside mi griedu kroz glavu, da laglje načinin nike paralele z uvin dobon danas, i da načinin jeno malo ventilacije u svojih pensiri.

Se spominja Ciril Zlobec (v Mladini): »Moj stariji brat je dobival iz Ljubljane dve literarni reviji, Dom in svet in Ljubljanski zvon. V tistem času si lahko naročal in dobil pri pošti revije in knjige iz Ljubljane, nisi pa jih smel imeti doma ... To je fašistična Italija preganjala ... Izkušnja iz Trsta pa je bila trpka. Ko sva se z očetom na ulici pogovarjala v slovensčini, mi je nekdo v fašistični uniformi pljunil v obraz ... Škof mi je celo rekel, da bom njegov naslednik, čez tri mesece pa me je vrغل iz semenišča. Pozneje, leta 1943, ko sem bil v konfinaciji v Aquilavi, mi je ravnatelj semenišča pisal v imenu škofa, ... da me spet sprejemajo v semenišče, če sem pripravljen ... priznati svojo zamoto in se javno pokesati ... odgovoril sem, da nisem naredil ničesar, zaradi česar bi se moral kesati ... Še danes sem ponosen na to držo. Da sem sredi vojne, v konfinaciji, ko nisem vedel, kako in kaj bo z mano, iz golega kraškega kljubovalnega ponosa, izbral negotovost pred udobnostjo« ...

U tu dobu, drugi pjesnik, Ezra Pound, drži militantne profašističke govore na fašističken radiju za Merikane i Inglijeze, i, potle ribaltona 1943:

Ezra Pound (iz prevoda izjave za američku kontrašpijunažu, objavljeno u Piccolu): »Durante l'autunno del 1943 alcuni fascisti formarono un nuovo partito nell'Italia del nord... A Salo,

non sono riuscito a incontrare Pavolini, ma ho visto Fernando Mezzasoma che era diventato capo del ministero della Cultura Popolare nel governo repubblicano fascista. Mezzasoma era d'accordo che io andassi a Milano, gli spiegai che anche se l'Italia fosse stata sconfitta io dovevo andare avanti con la mia propaganda«...

I ča sad? Pošteni antifašist i pošteni fašist. Dva poštena čovika? Na to nas vuče uva »postideološka« slparija. E no, a! Osobno poštenje ga gnete co'l fascismo, come volessi 'sta postmodernita permissivistica.

Govori Darij Zadnikar za Dnevnik:

»Zlasti pa fašizem nujno potrebuje identifikacijo srednjega razreda in intelektualcev. Ti se danes običajno radi identificirajo z vsemi temi silnimi evropski diskurzi o človekovih pravicah, enakih možnosti za vse, vključevanju, medkulturnem dialogu in tako naprej ... Imamo mtvjevsko podobo kulturne tolerance, ki prekirva umazano stvarnost. Predvsem pa molk, ki omogoča vzpon sodobnega nacifašizma... Politika kot usklajevanje skupnih zadev je utopija, je ideal, pa vendar naj bi k temu težila. To, kar je danes pri nas politika, ni nobena politika, je le marketing in spektakel« ...

I sad ča če čovik brižan, u ten cikusu parlamentarnen i kriznen i finacijalen i budžetsken, nego mrež cikrusanti iskati POŠTENEGA CIRKUSANTA, magari poštenega desnica, kako ča je Fini? Talijanska ljevica čuti, zašto netko od njih ne maše prstom pred nosom samovoljnomo autokratu? Kako ča je Vinko Hafner (joh, zastoj!!!) maha z prstom prid noson Miloševiću?!

U kaosu smo, Grčka more zrušiti cilu Europu; ma che diavolo d'EU xe questa, che la trema d'un stato non troppo potente?

Gregi su potizali četrnajst plač na lito, ma koja vražja pravica je to?

Zadnikar: »Če bo levica padla, bo padla zato, ker nima vizije in ker ponuja neoliberalne rešitve tako kot vsi drugi.«

E allora xe chiaro che i kripto-liberal-populisti nimajo pred sabo nobenega resnega rivala, in to je (post)moderna evropska usoda, izbira, alternativa. A to ča če nas neoliberalci vrci dreto u mrtvačku kasu, a populisti u nju zatuči zadnje čavle, me par da propio nienege ne škrbi. Uva naša trubasta civilizacija kako da dišperano zboca po našu domaču - a ma, a bo, pak ča, ter vero tako i tako jedan bot umrti se mora. Ma ja van rečen da ne; je reka niki dan mladi fjunanski anarhist, u punoj sali na danima antifašističkoga filma; treba se dignuti, riječima, djelima i - šakama!

PORDENON - FilmMakers

Večer kratkometražnih filmov na žensko tematiko

Na torkovem večeru so prikazali več kratkometražnih filmov, v katerih so osvetlili več vidikov današnjega položaja žensk.

Med temi je bil tudi Astrid o kontroverznem odnosu najstnice do hrane, ki sta ga posnela Andrea Fasciani in Ciro Zecca.

GOSPODARSTVO - Glede na enako obdobje lani sta obe območji beležili 1,7-odstotno rast

EU in območje evra v prvem četrtletju z enoodstotno rastjo BDP

Temu je botrovala predvsem nepričakovano hitra rast nemškega gospodarstva

LUXEMBOURG - Bruto domači proizvod (BDP) v območju evra in v celotni EU se je v drugem letošnjem četrtletju glede na prvo trimesečje zvišal za odstotek. Glede na enako obdobje lani pa sta obe območji beležili 1,7-odstotno gospodarsko rast, je prvo oceno včeraj objavil evropski statistični urad Eurostat. Podatki so preseglji napovedi analitikov.

BDP območja evra in celotne EU se je v prvem četrtletju glede na lansko zadnje četrtletje povečal za 0,2 odstotka, v primerjavi s prvim lanskim četrtletjem pa se je gospodarstvo območja evra okrepilo za 0,6 odstotka, BDP sedemindvajseterice v celoti pa za 0,5 odstotka.

Eurostat je objavil tudi primerjavo z ameriškim gospodarstvom, ki je v drugem četrtletju glede na predhodno trimesečje beležilo 0,6-odstotno rast, potem ko se je v prvem četrtletju glede na zadnje četrtletje lani povečalo za 0,9 odstotka. V primerjavi z drugim četrtletjem lani je ameriški BDP narasel za 3,2 odstotka, medtem ko je bila medletna rast v prvem četrtletju pri 2,4 odstotka. Medtem ko se dinamika okrevanja ame-

riškega gospodarstva upočasnjuje, pa se je okrevanje gospodarstva v EU oz. območja evra v drugem trimesečju glede na prvo okrepilo. Temu je botrovala predvsem hitra rast nemškega gospodarstva, ki je bila z 2,2 odstotka v drugem trimesečju na četrtletni ravni celo najhitrejša od ponovne združitve obeh Nemčij.

Številni analitiki sicer po pisanju tujih tiskovnih agencij menijo, da je precejšnja rast BDP v drugem četrtletju tudi vrhunec letošnjega leta, saj bo gospodarsko okrevanje zaradi številnih varčevalnih ukrepov držav z evrom v drugem polletju počasnejše. Še posebej naj bi to veljalo za ranljive države, kot sta npr. Španija in Portugalska, kjer je v posameznih primerih moč pričakovati celo ponoven zdrs v krčenje gospodarske dejavnosti.

Med državami, za katere je Eurostat imel podatke, je najvišjo gospodarsko rast na četrtletni ravni zabeležila Litva (2,9 odstotka), sledijo pa ji Nemčija (omenjenih 2,2 odstotka), in Estonija (dva odstotka). Obe priobalstvi državi okrevata po globokem padcu BDP, medtem ko je Latvija na slabši po-

ti, saj se je njeno gospodarstvo okrepilo le za 0,1 odstotka. Edino gospodarstvo, ki je tudi v drugem četrtletju vztrajalo v recesiji, je grško (-1,5 odstotka), madžarski BDP je stagniral, zelo počasno rast pa sta poleg Latvije beležili še Španija in Portugalska (0,2 odstotka).

Na letni ravni so po podatkih Eurostata najvišjo rast beležile Slovaška (4,9 odstotka), Nemčija (3,7 odstotka), kar je nekoliko nižje od najnovejših ocen nemških statistikov, ki govorijo o 4,1-odstotni rasti, Švedska (3,6 odstotka) in Estonija (3,5 odstotka).

Madžarsko gospodarstvo je stagniralo, medtem ko so padec BDP na letni ravni še vedno beležile Latvija (-3,9 odstotka), Grčija (-3,5 odstotka), Bolgarija (-1,5 odstotka) in Ciper (-0,2 odstotka).

Na spodbudne podatke o gibanju gospodarske dejavnosti v EU so se že odzvali v Bruslju in jih pozdravili. Kot je dejal Amadeu Altafaj Tardio, tiskovni predstavnik evropskega komisarja za gospodarske in denarne zadeve Ollija Rehna, podatki potrjujejo, da gospodarstvo v EU in ožje v območju evra okreva. (STA)

WikiLeaks bo objavil dodatne dokumente o Afganistanu

LONDON/WASHINGTON - Ustanovitelj spletne strani WikiLeaks Julian Assange je v četrtek napovedal, da bodo objavili še okoli 15.000 tajnih dokumentov o vojni v Afganistanu. WikiLeaks je že 25. julija objavil prek 76.000 dokumentov, ki so razkrili slabšanje razmer v Afganistanu. Pentagon je že posvaril, da bi lahko objava dodatnih dokumentov še bolj ogrozila življenja. Razkritje tajnih dokumentov o vojni v Afganistanu, ki pokrivajo obdobje med letoma 2004 in 2010, je konec julija razjezilo ZDA in še posebej Pentagon, kjer so že uvedli preiskavo o odtekanju dokumentov, na drugi strani pa je okrepilo kritike vojne v deželi pod Hindukušem. Objava dodatnih 15.000 dokumentov bi po mnenju Pentagona pomenila "napako". Kot je v četrtek poudaril tiskovni predstavnik Pentagona Geoff Morrell, v Pentagonu menijo, da vedo za katere dokumente gre, zato so prepričani, da bi njihovo razkritje še bolj škodilo vojski kot že objavljeno gradivo. Objava novih dokumentov bi bila "višek neodgovornosti", je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP dejal Morrell.

Mjanmar volitve napovedal za začetek novembra

YANGON - Mjanmarske oblasti so včeraj napovedale, da bodo prve volitve v tej državi po dveh desetletjih potekale v začetku novembra. Državni mediji so ob tem poročali, da bo glasovanje 7. novembra. Zahod je sicer že opozoril, da bodo volitve farsa, katere edini cilj je ugotoviti oblast v rokah vladajoče vojaške hunte.

Četrtnina sedežev v parlamentu bo po volitvah rezervirana za vojsko, vodja opozicije Aung San Suu Kyi, ki je večino od zadnjih 20 let preživela v hišnem zaporu, pa na volitvah ne sme kandidirati. Njena Narodna liga za demokracijo (NLD) je leta 1990 zmagala na volitvah, a ji hunta, ki Mjanmaru vlada že pol stoletja, nikoli ni dovolila prevzeti oblasti.

Skupina nekdanjih članov NLD je sicer oblikovala novo stranko Narodna demokratična sila (NDF), s katero namerava nastopiti na volitvah. Pri tem je prišlo do razkola z Nobelovo nagradjenko za mir Suu Kyijevo, ki je sodelovanju na volitvah nasprotovala.

NLD se je za bojkot volitev odločila, ker bi glede na pravila, ki jih je postavila hunta, na njih sodelovala le pod pogojem, da gre do Suu Kyjeva in drugi člani stranke v zapor. NLD so vojaške oblasti posledično razpustile. (STA)

RUSIJA - Pri gašenju so na pomoč priskočile tudi ZDA

Moskvo osvežila nevihta, a požari so se včeraj še širili

MOSKVA - Moskvo, ki se že tedne otepa z visokimi temperaturami in smogom, je v noči na petek končno osvežila nevihta, a je bilo olajšanje le kratkotrajno, saj so temperature včeraj znova presegle 30 stopinj Celzija. Po Rusiji se medtem kljub okrepljenim prizadevanjem še naprej širijo požari. Včeraj so jih našli več kot 600.

Pristojne oblasti so včeraj sporočile, da v državi trenutno divja 611 požarov, medtem ko jih je bilo še v četrtek 545. Se je pa hkrati za več kot 15.000 hektarov zmanjšala površina, na kateri divjajo ognjeni zubli, kar je po mnenju vodje ruskega kriznega centra Vladimirja Stepanova dober znak. Požari naj bi sedaj zajemali okoli 80.000 hektarov površin.

Rusiji so medtem na pomoč priskočile ZDA. Po navedbah Bele hiše več ameriških institucij, vključno z Agencijo za mednarodno pomoč (USAID), ameriško gozdarsko službo in zvezno državo Kalifornija, pošilja Rusiji pomoč v obliki opreme za gašenje požarov. Poleg tega je ameriški predsednik Barack Obama ruskemu kolegu Dmitriju Medvedjevu izrazil sožalje ob izgubah, ki jih je Rusija utrpela zaradi zadnjih požarov.

Okoljevarstvena organizacija Greenpeace je medtem posvarila, da bi lahko gozdni požari povzročili uničujoče jedrske nesreče. Plameni, vročina in dim bi namreč lahko uničili visokonapetostne povezave ali generatorje, zaradi česar se reaktorji v jedrskih elektrarnah ne bi več zadostno ohlajali, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

Ogenj še vedno ogroža tudi pomemben ruski jedrski center v Sarovu kakih 500 kilometrov vzhodno od Moskve. Požar, ki divja v bližnjem naravnem rezervatu, se je namreč razširil in "predstavlja določeno nevarnost", je danes po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočilo rusko ministrstvo za izredne razmere. Koliko je požar oddaljen od jedrskih objektov, pa niso sporočili.

Prebivalci ruske prestolnice so medtem v noči na petek doživeli nekaj olajšanja, saj se je nad mestom razvila nevihta. Včeraj jutraj je bilo tako v Moskvi sveže, prav tako pa v zraku ni bilo dima, je pa bilo še vedno občutiti vonj po zažganem. Svežina pa le bila, kot rečeno, kratkotrajna, saj se je živo srebro v ruski prestolnici v teku dneva znova povzpelo nad 30 stopinj Celzija. (STA)

IRAN - Po napovedi Moskve in Teherana

Jedrska elektrocentrala v Bušerju bo začela delovati prihodnjega 21. avgusta

TEHERAN/MOSKVA - Moskva in Teheran sta včeraj potrdila, da bo jedrska elektrarna v iranskem Bušerju začela delovati prihodnji teden, to je 21. avgusta. Prva iranska jedrska elektrarna, ki jo je pomagala graditi Rusija, bo začela delovati po več letih zamud in kljub pozivom ZDA, naj do tega ne pride, poročajo tuje tiskovne agencije.

Ruska jedrska agencija Rosatom je včeraj sporočila, da bo 21. avgusta naložila gorivo v reaktor v Bušerju. "Od tega trenutka bo Bušer veljal za jedrski objekt," je sporočil tiskovni predstavnik Rosatoma Sergej Novikov.

Njegove besede je nato potrdil tudi vodja iranske jedrske agencije Ali Akbar Saleh, ki je dodal, da bo reaktor septembra lahko začel delovati z obratovalno močjo 1000 megavatov. Salehi se bo skupaj z vodjo Rosatoma Sergejem Kirijenkonom tudi udeležil slovesnosti ob začetku delovanja nove nuklearke.

Prvo jedrsko gorivo za nuklearko so v Bušer dostavili že januarja 2008. Dokončanje elektrarne je bilo sprva načrtovano za leto 2007, a je vselej prihajalo do zamud, tudi zaradi težav, ki jo je imela pri poravnavanju računov iranska stran.

Obrat ob Perzijskem zalivu je sicer že v 70. letih minulega stoletja začelo graditi nekdanje hčerinsko podjetje nemškega Siemens Kraftwerk Union AG, po islamski revoluciji v Iranu leta 1979 pa je projekt v 90. letih minulega stoletja prevzela Rusija.

ZDA so sicer Rusijo pozivale, naj začete delovanja nuklearke v Bušerju preloži, dokler Iran ne dokaže, da ne razvija jedrskega orožja. Obrat bo začel delovati le nekaj tednov po uvedbi novega svežnja sankcij proti Iranu zaradi njegovega jedrskega programa. V Rusiji, ki je ta sveženj podprla, so sicer že pred tem dali vedeti, da nove sankcije na projekt v Bušerju ne bodo vplivale. (STA)

KITAJSKA Novi plazovi in nove žrtve

PEKING - Novo silovito deževje sproža nove zemeljske plazove in otežuje delo reševalcev na odročnem severozahodu Kitajske, kjer so prav plazovi, posledica obilnih padavin, terjali že okoli 1150 življenj. V novih plazovih je včeraj ponoči umrlo najmanj 14 ljudi, več deset jih pogrešajo. O plazovih, ki so terjali smrtne žrtve, poročajo tudi iz Sečuana.

Za severozahodno provinco Gansu, ki so jo zemeljski plazovi in poplave najbolj prizadeli, meteorologi za prihodnje dni napovedujejo še več močnega deževja. Zato je nevarnost novih plazov, še posebej ob reki Bailong, velika. Poplavljeni so tudi sotočja, ki naj bi služila kot zasilna bivališča za ljudi, ki so jih poplave pregnale z domov.

V mestu Lognan in okrožju Tianshui - gre za območje nedaleč od okrožja Zhouqu, ki so ga zemeljski plazovi minuli konec tedna najbolj prizadeli - so se včeraj ponoči že sprožili novi plazovi, ki so terjali 14 življenj, več deset ljudi pa pogrešajo. V okrožju Zhouqu sicer od nedelje še vedno pogrešajo kakih 600 ljudi. (STA)

Satelitski posnetek nuklearke v Bušerju

GORICA - Župan in vodja tehničnega urada o reševanju vozla onesnaževanja

Načrt za sanacijo Korna prilagajajo novemu pretoku

Po dograditvi odvodnika v Novi Gorici bo čez mejo priteklo kvečjemu 30 kubičnih metrov vode na sekundo

Na goriški občini prilagajajo načrt za sanacijo Korna novemu pretoku, ki ga bo potok imel po dograditvi meteornega odvodnika v Novi Gorici. »V pričakovanju, da bodo na slovenski strani zgradili svojo čistilno napravo, v tehničnem uradu spreminjamo načrt za sanacijo potoka, ki smo ga pripravili leta 2002, ko smo od dežele za poseg dobili na razpolago 20 milijonov evrov,« pojasnjuje vodja goriškega tehničnega urada Ignazio Spanò, ki nam je včeraj skupaj z županom Ettorejem Romolijem razložil, kako na občini nameravajo rešiti vozle onesnaževanja goriškega potoka.

»Svojičas me je novogoriški župan Mirko Brulc poklical in me obvestil, da v Novi Gorici nameravajo uresničiti nov meteorne odvodnik, po katerem bo v Sočo pri Solkanu preusmerjena meteorne voda. To seveda pomeni, da bo pretok Korna tudi ob večjih nalivih nižji, kar moramo upoštevati pri vseh regulacijskih posegih, ki jih bomo uresničili na italijanski strani,« razlaga Romoli in hkrati poudarja, da je za sanacijo Korna velikega pomena tudi uresničitev čistilne naprave, ki jo načrtujejo na območju občine Šempeter-Vrtojba. »Uradno še nismo prejeli obvestila o začetku gradnje čistilne naprave, vsekakor pa so nam iz Slovenije v začetku leta sporočili podatek o pretoku, ki ga bo Korna imel ob zaključku posegov in uresničitve novega odvodnika. Takrat bo s Kornom v Gorico pritekalo kvečjemu 30 kubičnih metrov vode na sekundo, kar bo najvišji letni pretok, statistično določen za stoletno obdobje. Dokler nam v začetku leta niso sporočili novih podatkov, smo pri načrtovanju upoštevali maksimalni pretok 60 kubičnih metrov vode na sekundo, kar seveda predpostavlja povsem drugačni regulacijski poseg na strugi potoka, ki bi v tem primeru morala sprejeti veliko večjo količino vode,« pojasnjuje Spanò in poudarja, da zato v tehničnem uradu pravkar spreminjajo projekt iz leta 2002 in ga prilagajajo novemu pretoku. »Načrt izpred osmih let je predvidel tudi določene zapornice in druge regulacijske posege na slovenski strani meje, ki niso bile uresničene, saj so med prvim in drugim Brulčevim mandatom

spremenili načrt za ureditev novogoriške mestne kanalizacije. Tudi na podlagi teh sprememb je kot rečeno v fazi ažuriranja naš projekt, ki predvideva gradnjo novega odtoka za meteorne vode in nove kanalizacijske cevi, ki bodo povezane z našo čistilno napravo,« pojasnjuje Spanò. Po njegovih besedah bodo v Gorici vse odtok, zapornice in cevi uresničili tako, da bodo primerni za maksimalni letni pretok 30 kubičnih metrov vode na sekundo, poleg tega pa bo tudi poskrbljeno, da se črne in meteorne vode ne bodo mešale med sabo. »Po novem bodo vse črne vode speljane v čistilno napravo; samo v primeru velikih nalivov bodo črne in meteorne vode lahko prišle v stik. Okoljska normativa namreč predvideva, da se črne vode lahko iztekajo v reke samo, če se premešajo z meteornimi in v tem primeru lahko predstavljajo le eno šestino pretoka,« razlaga Spanò. Ko bo načrt tudi dejavnico uresničen, bo problem onesnaževanja Korna v bistvu rešen, po besedah župana pa bo zagotovljena tudi varnost pred poplavlami, kar je ravno tako pomembno.

Spanò pojasnjuje, da so izpeljali že nekaj srečanj s predstavniki podjetja Iri-sacqua in vodnega okolisa Aato, dejanska uresničitev načrta za sanacijo Korna pa naj bi se pričela, še preden bo na slovenski strani dograjena nova čistilna naprava, ki naj bi jo začeli uresničevati prihodnje leto. Dokler v Novi Gorici ne bodo prečiščevali svojih odpadkov, pa bo goriška čistilna naprava delovala pod velikim pritiskom. Januarja je namreč deželna civilna zaščita v Gorici uresničila zapornico, s katero je Korna preko kanalizacije povezala na mestno čistilno napravo; s tem se je znižala količina onesnažene vode, ki se izteka v Sočo, po drugi strani pa se je povečal pretok, namenjen v čistilno napravo, ki je zaradi tega zelo obremenjena, saj v bistvu prečiščuje odplake dva mesta.

Težave potekle med torej rešene, ko bodo na slovenski strani zgradili novo čistilno napravo in meteorne odvodnik, na italijanski strani pa nove odtok za deževnico in kanalizacijske cevi; po njih se bodo končno vse odplake pretakale na prečiščevanje in ne več v Sočo, kot se je dolga leta dogajalo. (dr)

Župan Romoli in vodja tehničnega urada Spanò

BUMBACA

GORICA - Brandolin obiskal zapor

»Zapornikov preveč, paznikov premalo«

V zaporu v Gorici je preveč kaznjencev in premalo osebja. Na to opozarja deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je včeraj skupaj z Adrianom Persijem in Luigijem Bonom obiskal kaznilnico v okviru pobude »Fragosto in carcere«. Delegacija sta sprejela predstavnik zadruga Arcobaleno Alberto De Nadai in poveljnik paznikov Alessandro Bracaglia.

»V zaporu je prostora za trideset kaznjencev, v resnici pa jih gostijo 41. Poleg tega organik predvideva 54 paznikov, za varnost v strukturi pa jih skrbi le 41,« pojasnjuje Brandolin. Po njegovih besedah je kar 20 kaznjencev zasvojenih z mami-

li, med njimi pa jih 6 uživa metadon. Med obiskom so izpopolnili anketo, s katero so ugotovili, da dva kaznjenca okužena s hepatitisom C, sedem jih ima duševne težave, 24 pa je tujcev. Poleg tega vsaka celica meri 21 kvadratnih metrov, vsa stavba pa je zelo dotrajana. »Goriška občina bi že zdavnaj morala evidentirati poslopje za selitev zopora, tega pa ni še storila,« poudarja Brandolin in opozarja, da so pazniki zelo humani, med njimi in zaporniki pa je odnos zelo dober. Poleg tega deželni svetnik opozarja, da skupnost Arcobaleno bo z jesenjo v svoji novi strukturi pri Fari gostila štiri kaznjence v hišnem priporu, dva pa na svojem sedežu v Gorici.

Ukradel Mercedes

V četrtek okrog 12. ure je neznan tat v Lavričevi ulici v Novi Gorici pristopil do osebnega avtomobila tipa Mercedes E 220 in ga odpeljal neznanu kam. Lastnik je pred tem za kratek čas pustil avtomobil odklenjen in s prižganim motorjem, sam pa je skočil v bližnjo trgovino po nakupih. Zaradi lahkomišelnosti mu je verjetno pošteno žal, saj je bil avtomobil vreden okrog 51.000 evrov. (nn)

Ekološki otok zaprt

Iz goriške občine sporočajo, da bo jutri, 15. avgusta, ekološki otok v Ulici Gregorčič zaprt. Zbirni center za odpadke bo od ponedeljka dalje deloval po običajnem urniku.

Poškodoval zapornice

Včeraj ponoči so bili uslužbenici policije obveščeni o poškodovanju železniške zapornice na železniškem prehodu v Šempetru pri Gorici. Neznan storilec je namreč okrog polnoči izruval električne žice, ki vklaplajo svetlobne signale na železniških zapornicah na Vrtojbenki ulici v Šempetru pri Gorici. V zvezi z obravnavanim primerom je bilo obveščeno tudi pristojno okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici. (nn)

28-letnica z drogo

V četrtek popoldne so policisti v središču Nove Gorice 28-letni ženski iz okolice Nove Gorice zasegli tri zavitke snovi, za katero so posumili, da gre za heroin. V primeru, da bo preliminarni test pokazal, da gre res za omenjeno prepovedano drogo, bodo policisti zoper 28-letnico uvedli hitri postopek z odločbo zaradi kršitve določil zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. (nn)

Vrstniško nasilje

V raznih šolah v Trziču bodo med prihodnjim šolskim letom priredili več srečanja o vrstniškem nasilju, saj so v ta namen od dežele prejeli osem tisoč evrov. Srečanja bodo namenjena tako mladim kot njihovim staršem, saj se vzgoja k strpnosti mora začeti ravno v družinskem krogu.

GRADEŽ - Ospizio Marino Skušajo zagotoviti dopolnilno blagajno

V sredo srečanje med Brandijevo in sindikati

Stečajni postopek in prihodnost uslužbencev zavoda Ospizio Marino iz Gradeža sta bila v središču srečanja, ki je potekalo včeraj v Trstu in na katerem so se o pereči problematiki pogovorili nova deželna odbornica za delo Angela Brandi, stečajna komisarja Claudio Tomba in Doretta Cescon ter funkcionarji deželnih direktij za delo in zdravstvo, ki so predstavljali deželne odbornike za zdravje Vladimira Kosica. Zavod je zaprt od 17. julija, ko ga je goriško državno tožilstvo dalo izprazniti. Poslopje, v katerem je bilo 72 gostov hospica, je tožilstvo tudi zaseglo.

Na včerajšnjem sestanku je tekla beseda o postopku, po katerem bodo osebju zavoda lahko zagotovili nekajmesečno dopolnilno blagajno po zakonski izjemi. Pogoj za aktiviranje tovrstnega socialnega blažilca je vsekakor ponovno odprtje zavoda, ki so ga sodne oblasti dale izprazniti po okvari klimatizacije. Deželna odbornica Brandijeva je potrdila, da bo v sredo, 18. avgusta, v Trstu potekalo srečanje s sindikati, na katerem bodo dopolnili sporazum o socialnih blažilcih, ki je bil sprejet 6. julija. S tem naj bi lahko tudi uslužbenci zavoda Ospizio Marino koristili štiri mesece dopolnilne blagajne po zakonski izjemi. V teku sestanka je bilo tudi potrjeno, da se odbornik Koscic zavzema za čimprejšnji zaključek upravnih postopkov za ponovno odprtje zavoda.

NOVA GORICA - Podpisali pismo o nameri za sodelovanje in svetovanje

Hit dobil ruskega partnerja

Novogoriško podjetje bo v kapitalno bogatem Altajskem okraju v Sibiriji pomagalo razvijati igralniško cono

V Novi Gorici sta včeraj predsednik Hitove uprave Drago Podobnik in namestnik guvernerja Altajskega okraja ter predsednik glavne uprave za gospodarstvo in investicije, Mihail Ščetin, podpisala pismo o nameri za sodelovanje in svetovanje na področju razvoja igralniške ponudbe v Sibirskem zveznem okrožju.

»Od sodelovanja si veliko obetamo, saj so možnosti res edinstvene. To je območje s približno šestimi milijoni prebivalcev, kapitalsko razmeroma bogato, a na področju igralniško-turistične ponudbe povsem brez izkušenj. Prepričan sem, da jim z našim vrhunskim znanjem in bogatimi izkušnjami lahko ne le ponudimo kakovostno pomoč in profesionalno svetovanje, pač pa se tudi sami veliko novega naučimo in v vsakem primeru veliko pridobimo,« je ob podpisu pisma o nameri povedal predsednik Hitove uprave.

Včeraj podpisani dogovor o sodelovanju je nastal več mesecev in je posledica dejstva, da je Ruska federacija v lanskem letu, potem, ko je v juliju zaprla vse igralnice, določila štiri cone, v katerih je dovoljen razvoj

igralniške ponudbe. Med temi je tudi Altajski okraj s sedežem v Barnaulu, kjer so se odločili, da ustanovijo in začnejo razvijati igralniško cono »The Siberian Coin«, zasnovano po ameriškem igralniško-zabaviščnem vzoru. Zato so za svetovanje na tem področju pritegnili družbo Hit kot uglednega in izkušenega partnerja. Družba Hit se v tem dogovoru obvezuje predvsem svetovati v zadevah, povezanih z ustanovitvijo cone, kot investitor pa sama ne namerava nastopiti. Uprava Altajskega okraja pa se s tem dogovorom zavezuje pripraviti vse potrebne podatke, zagotoviti pogoje za izvajanje dejavnosti in dogodkov ter odobriti postopke za promocijo investiranja v cono. Pismo o nameri predstavlja pomembne del prizadevanj uprave družbe Hit za sanacijo družbe, ki se tudi v tem letu sooča s poglabljanjem gospodarske krize in drugimi neugodnimi pogoji in okoliščinami poslovanja. Uprava družbe je včerajšnji dogovor ocenila kot zelo odprt in kot dobro možnost za nov pomemben prihodek družbe iz prenosa znanja in izkušenj, so po podpisu pisma o nameri sporočili iz kabineta Hitove uprave. (nn)

Ščetin in Podobnik se rokujeta

N.N.

VRH - Ob zaključku tečaja jamarstva

V koči Kraških krtov prvič polagali izpite za speleološke inštruktorje

Prijavilo se je dvajset kandidatov iz različnih italijanskih dežel

Na sedežu Kraških krtov na Vrhu so konec julija prvič potekali izpiti za speleološke inštruktorje in pomočnike inštruktorjev. Prijavilo se je dvajset kandidatov iz različnih italijanskih dežel. V sedmih so se prijavi na izpit za inštruktorja, trinajst pa jih je opravilo izpit za pomočnika. Deželni koordinator jamarške šole Mauro Kraus je vodil tečaj s pomočjo članov novoustanovljene Posoške jamarške šole, ki so jo ustanovile skupaj jamarške družine Kraški krti iz Doberdoba in Sovodnj, Fante iz Tržica in Seppenhoffer iz Gorice. Sodelovalo je še nekaj drugih skupin iz dežele Furlanije-Juljske krajine. Kandidatom je sledilo devetnajst inštruktorjev, med katerimi jih je bilo dvanajst iz naše dežele.

Izpit, ki potekajo po pravilih, določenih na državni ravni, zaobjemajo tako praktični kot teoretski del. Prakso so kandidati opravili v raznih jamah na tržiškem Krasu, medtem ko je še posebno zahteven teoretski del izpita potekal v jamarški koči na Vrhu. Jamarji so skupaj preživeli dva naporna, a za-

bavna dneva. Sodelujoče so ocarale predvsem naravne lepote Krasa in okolje, v katerem se nahaja sedež Kraških krtov. Vsi sodelujoči so prispevali, da je dvodnevna pobuda stekla brez težav. V soboto zvečer so v koči organizirali tudi družabnost, med katero jih je obiskala sovođenjska županja Alenka Florenin.

»Kdor hoče postati inštruktor jamarške tehnike, nima enostavnega dela. Kandidati morajo imeti določeno mero splošne kulture in dokazati, da premorejo dovolj didaktičnih sposobnosti, da imajo uravnotežen značaj, izkušnjo in da obvladujejo jamarstvo tehniko. Speleologija ni samo šport, je tudi raziskovanje, je ekologija in kultura. Podzemeljski svet je skrivnost, zato pa nič manj realen od nadzemjskega; kar je na zemeljskem površju je veliko manj skrivnostno od tistega, ki je pod njim. Speleologija od posameznika zahteva umski in fizični napor, pa tudi navdušenje in predanost,« sta povedala Kraška krta Edvard Gergolet in Livio Pahor.

Jamarji med praktičnim delom izpita

FOTO L.P.

Nekaj idej za praznični dan

Goričani, ki velikega šmarna ne bodo preživeli daleč od doma, se letos ne bodo dolgočasili. Jutri ob 20. uri jih goriška občina vabi na grad, kjer bosta potekala glasbeni praznik ter pokušnja vin in drugih dobrot. V Podtorju bo do ponedeljka šagra sv. Roka, v Gradišču pa bo jutri tradicionalni ptičji sejem. V Gradežu bo pred jutrišnjim ognjemtom ob 23. uri brezplačen koncert na barki »L'Isola d'Oro«. S skladbami Bacha, Susata, Pizzolle, Berlina in Gershwinja bo nastopila skupina »HarmonieBrass Ensemble«. Na Sveti Gori bo jutri romarski dan. Ob 10. uri bo mašo daroval koprski škof Metod Pirih. Na Lokvah se bo pred restavracijo Na Planoti ob 14. uri začela delavnica ljudske arhitekture. Na Lokvah si bo mogoče, tako kot vsako nedeljo v avgustu, ogledati tudi predstavitev škafarske obrti »Spoznajmo škafarja« v organizaciji društva LOKO. Pestro bo tudi v Gozdu pri Colu, kjer se bodo že ob 10. uri s kmetijsko-gozdarskim sejemom začele konjske dirke Gozd 2010. Ob 14. uri bo na sporedu konjska povorka, sledilo bo tekmovalstvo v spretnostnem jezenju, ob 16.30 uri pa še konjske dirke v galopu na razdalji 200 metrov. Zvečer bo nastopila Tanja Žagar s skupino Alegra, poskrbljeno bo tudi za bogat srečelov in pestro izbiro hrane in pijače. Na polni sceni KGS v Novi Gorici bo zvečer nastopila Vesna Zornik s samostojnim projektom Tango Apasionada. (ur, nn)

GORICA-MALA LAZNA - Beg na hladno v vročih poletnih dneh

Zmagove palačinke v času kislih kumaric

Iz zapuščene gozdarske kolibe nastal prikupen turistični objekt, kamor radi zahajajo pohodniki, kolesarji, motoristi, avtomobilisti in tudi popotniki s konji

Poletje je slab čas za novinarje. Ne vem, če to velja za vse čase in za vse kraje, osebno sem ga tako občutil. Dopusti so bili, tedenski prosti dnevi, zraven se je vedno še kaj pritaknilo, da je bila stiska še večja. Sodelavcev je bilo malo, še manj pisočih. Prva povojna leta so se hudo poznale posledice fašizma, ki nam je za 25 let zaprl slovenske šole. V teh letih smo bilo kot manjšina pod hudim udarcem. Zaprti so bili vsi informacijski viri. Da bi nam karabinjerji dajali podatke o nesrečah in podobnih stvareh, kot so jih posredovali italijanskemu tisku, sem dve uri čakal v predsobi, da bi me poveljnik sprejel. Zaman. Na dopuste so odšli tudi politiki, s tem pa se je zadržalo javno dogajanje. V tovarnah so bili kolektivni dopusti. Potrebna je bilo več truda in iznajdljivosti, da se je napolnila stran. To stanje je posledica svojevrstne suše, suše za novinarje. Zakaj mu pravijo čas kislih kumaric, še sedaj ne vem natančno. Nekdo si je moral to enostavno izmisliti. Z vztrajnim ponavljanjem se je prispodoba prijela. Če se dobro spominjam, sem jo prvič zasledil v slovenskem časopisu. In samo tam. Bržkone jo je kakšen slovenski novinar prinesel iz tujine.

Čas kislih kumaric me že dolgo časa ne preganja več. Pojavile so se druge preganjave. V poletnem času me preganja vročina. Pred njo zbežim na hladno. In kam drugam, če ne na Trnovsko planoto, ki je za Gorico na doseg roke. V dobre pol ure z avtom sem na višini tisoč metrov, kjer je čez dan primerno toplo, ponoči pa kar hladno. Nekdo mi je pred leti rekel, da je tam šest mesecev mraza in šest mesecev zime. To sem zvedel, ko sem si postavil vikend. V sedmih letih sem malokrat prespal v njem. Zgrešena investicija? Ne bi rekel, da sta bila kriva zima in mraz. Ta koča mi enostavno ni bila pisana na kožo. Preveč se namreč »ta koča« rada premika, da bi vztrajala na istem mestu.

Kakorkoli že, poleti je Trnovska planota idealen kraj za počitnikovanje. Pred desetletji so odajali turistične sobe in kar veliko starejših je prišlo tja gor se hladiti. Še poprej, pred vojno, so bile Lokve prvovrstna turistična destinacija. Nekakšna goriška Cortina. Sedaj jo povečini obiskujejo enodnevniki turisti. Nekateri gredo v lokal, drugi posedajo po tratah, na večer pa se vračajo v dolino. Seveda je tudi veliko takšnih, ki se odpravljajo na Poldanovec, Golake, Lazno, Malo Lazno, tudi na Banjšice in še kam. Pohodniki imajo v teh krajih res veliko izbiro.

Ob letošnji najhujši vročini sem se z Male Lazne odpravil proti Golakom. Po kakšnem kilometru makadamske ceste proti Vojskemu se v desno odcepi gozdna pot. Speljana je mimo vrtač, dolin, globeli. Nima prehudih vzponov. Od časa do časa udarim s palico po deblu, da odmeva po gozdu. To naj bi preprečilo bližnje srečanje s ko-

Ujeda, opremljena z italijanskim pregovorom: Ljubzen - doživi jo lahko vsak, dojame malokdo, doume nihče! (levo); palačinke so Zmagov paradni konj (desno zgoraj); Dom na Lazni (desno)

FOTO G.V.

smatinci, ki naj bi se potepali tudi po teh krajih. Hodijo tudi po cesti, me je pred časom hudomušno poučil lovec. Zaradi tega opozorila sem sprva pogosteje tolkel po deblih kot sedaj.

Ne meneč se za te pravljice, sem ubiral pot skozi prelestne bukove gozdove, kjer si svetloba najde svoj prostor. Če me storži na poti niso opozorili, da sem prišel v smrekov gozd, me je na to opozorila njegova temačnost. Ni mi všeč. Pospešil sem korak proti jasi, ki se je že kopala v soncu. Bolj kot sem se ji bližal, svetlejša je postajala. Čisto od blizu so v jutranjem soncu rosne travnatke bilke izgledale, kot da so posute s tisočimi kristalčki. Pričakujete, da sem na tej jasi ugledal srno na paši? Nisem je. Pač pa sem si predstavljal, kako bi se skakajoč proti gozdu izgubila mojim očem. V pozdrav bi mi pokazala svetlo liso, nekakšno zrcalce na zadku.

Od koč pod Golaki, ki je odprta samo ob vikendih, se obvezno vračam po Paradani, cesti, ki so jo zgradili za časa ranjke Avstrije. Dogradili so jo leta 1876. Ime ceste, dolge dobra dva kilometra, in letnica dograditve sta v nemškem jeziku vklesani v skalo. Paradana se v rahlih ovinkih brez večjih vzponov ali spustov vije nad Smrekovo drago, ki na svojem dnu skriva ledenico, kjer so pred stoletjem Lokvarji sekali led in ga zavitega v ruševino tovorili v Trst.

V Smrekovi dragi se skozi vejevje na trenutke odpre pogled na neskončna z drevjem poraščena pobočja. Tu so še kraji, kjer oko ne vidi niti najmanjšega sledu, ki bi ga zapustila človekova roka. Vse naokoli kraljuje neokrnjena narava. Od neke mi je sapica prinesla vonj po ciklami. Dovolj je ena sama, da opozori nase. Tako prijeten in močan vanj oddaja. Prepustil sem se trenutku, na kraju, kjer tišina govori. Duša je tu našla svoj raj.

Čez kakšno uro zložne hoje navzdol se na koncu jase na Mali Lazni kot v pravljici prikaže nekdanja gozdarska bajta, danes prijeten kraj, kamor radi zahajajo pohodniki, kolesarji, motoristi, avtomobilisti, tudi popotniki s konji, ki potujejo do ruskih step. Ljudje najrazličnejših narodnosti. Dom na Mali Lazni upravlja Zmagov in Andrejka. Zanju predstavlja ta kraj svojevrsten izziv. Zadnjo zimo sta prvič preživela v tej koči. Vsakemu obiskovalcu Zmagov najprej prinese spominsko knjigo. Ponudi mu jo še preden ga vpraša, s čem naj mu postreže. Petnajst se jih je že nabralo, odkar je pred kakšnimi desetimi leti po zahtevni operaciji pribežal tja gor.

Zmagov je po rodu Čeh, sicer pa Koprčan. V naše kraje se je priselil že njegov ded. Na Mali Lazni je Zmagov iz zapuščene gozdarske kolibe naredil prikupen turistični objekt. Stoji na ro-

bu gozda, malo dvignjen nad obširnimi travnikom, ki ga vse naokoli obkroža smrekov gozd. Zares pravljico. Poseben čar mu dajejo majhne domisljice, ki govorijo o tem, da je Zmagov umetnik z dušo in srcem

Vtise, ki jih obiskovalci zapustijo v spominski knjigi, ilustrira s slikami divjadi, ptic in planinskih rož. Opremi jih s poučnimi pregovori. Tudi obiskovalci prispevajo kaj izvirnega. Otroci na veliko in okorno kaj napišejo ali narišejo, odrasli pa radi popišejo svoje občutke in povedo, odkod so prišli in kam so namenjeni. Branje teh zapisov je lahko neverjetno zanimivo in zabavno. Veliko pohval si je Zmagov prislužil s svojo gostoljubnostjo in prisrčnostjo. Pri njem je mogoče dobiti kaj »na žlico«, na izbiro so pijače, pa tudi čaj, pripravljen iz gozdnih zelišč, ki jih sam nabira. Njegov paradi konj so palačinke. Z njimi si je prislužil največ pohval.

Ko sem se zadnjikrat potikal tam gori, sem mu čestital za svežo novico, ki je zadevala njegovo hčer. Elen Twrdy, retorika fakultete za pomorstvo v Portorožu, je namreč v Sankt Petersburgu bila botra prvi slovenski bojni ladji Triglav. Nič ni odgovoril, samo z nasmehom je prikimal. Očitno mu je godilo. Kateremu očetu pa ne bi?

Gorazd Vesel

Jaz in ti...
in Primorski

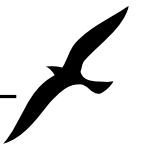
Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljala poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

KANAL - Jutri tradicionalni skoki z mosta Letos bodo leteli »le« sedemnajst metrov

Prireditelji pričakujejo od 10 do 20 pogumnih skakalcev z vseh koncev Slovenije, iz Trsta in iz Srbije

N.N.

Turistično društvo Kanal jutri prireja tradicionalne skoke z mosta. Po dveh izvedbah svetovnega pokala v skokih z višin, v okviru katerih so se pogumni tekmovalci z vsega sveta v Sočo poganjali s povišanega mosta oziroma z višine več kot 23 metrov, bodo letos skoki spet potekali »le« s 17-metrskega mosta, saj bi organizacija tekmovanja v svetovnem pokalu zahtevala prevelik finančni vložek.

Kot je povedala predsednica Turističnega društva kanal, Vanja Cotič, so letos ob pomoči občine in sponzorjev težko zbrali denar tudi za organizacijo navadnih skokov z mosta in spremljevalnega dogajanja, saj se podjetjem, ki so v minulih letih velikodušno namenila nekaj sponzorskega denarja za organizacijo največje turistične prireditve v občini, močno poznajo posledice gospodarske krize. Cotičeva je pojasnila še, da pričakujejo v nedeljo ob 16. uri na mostu od 10 do 15, morda celo 20 pogumnih skakalcev z vseh koncev Slovenije, med njimi številne dobre znanke in dolgoletne protagoniste skokov s kanalskega mosta. Svoj nastop je že prijavil tudi legendarni Pino Auber iz Trsta, katerega nečak oziroma vnuk se bo pol ure pred skoki z mosta v konkurenci mladincev

pomeril v skokih s skal z višine petih metrov, za katere vlada tudi precejšnje zanimanje. »Letos sta se prvič prijavila tudi dva skakalca iz Srbije. Včasih so hodili v Kanal tudi skakalci z Mostarja, a jih po vojni v Bosni in Hercegovini ni več,« je še pojasnila Cotičeva. Glede jutrišnjega programa je povedala, da se bo začel že ob 9. uri s predstavitvijo starodobnih vozil pred Osnovno šolo Kanal. Ob 11. uri se bodo ponosni lastniki oldtimerjev ustavili pred stavbo Občine Kanal ob Soči. Po reviji skokov mladcev s skal in vrhunec dogajanja, skokih s 17-metrskega mostu, pa se bo dogajanje preselilo na igrišče pred osnovno šolo Kanal, kjer bo za ples poskrbel ansambel Kalamari. Pred občinstvom bo nastopila tudi udeleženka letošnjega tekmovanja Slovenija ima talent Amedea s kužkoma Boro in Asto. Na igrišču, kjer bo za primer slabega vremena postavljen tudi velik šotor, pa čeprav je Cotičeva zatrdila, da bo v nedeljo v Kanalu sijalo sonce, bo nastopila tudi uspešna plesna skupina Go Breakers iz Nove Gorice. Ob 19. uri bo na vrsti podelitev priznanj in razglasitev rezultatov skokov z mostu in skokov mladincev, ob 21. uri pa bodo izbrali še Miss Soče.

Nace Novak

GORICA - V 84. letu starosti Od svojih najdražjih se je poslovila Cirila Stanič

V 84. letu starosti se je od svojih najbližjih tiho poslovila Cirila Stanič. Rojena je bila 16. marca leta 1926 na Cesti pri Vipavskem križu v številni kmečki družini. Cirilo sta oče Franc in mati Tereza po dokončani osnovni šoli zaupala stricu Stanku Staniču, znamenemu duhovniku, kulturnemu delavcu in zavednemu slovenskemu izobražencu, ki je živel v Gorici. Tu se je izšolala in se aktivno vključila v slovenske kroge, pelja je v različnih pevskih zborih; po zaključenem višješolskem študiju se je zaposlila kot tajnica na slovenski srednji šoli. Zadnje obdobje pred upokojitvijo je Staničeva službovala na goriški občini, kjer je bila zaposlena v anagrafskem uradu.

V letih, ko je delala na šoli, je spoznala svojega moža, profesorja in vseplošno aktivnega športnega delavca Martina Krannerja, s katerim se je poročila leta 1950. Zakoncema, ki sta skupno življenjsko pot preživela v Gorici, so se rodili trije otroci. Marjan in Marko,

ki z družinama živita v Rimu, sta sledila očetovim stopinjam in postala profesorja telesne vzgoje, hči Marjeta pa je funkcionarka na goriški pokrajini.

Družina, prijatelji in znanci, katerim bosta vedno ostala v spominu njen veder značaj in odprtost, bodo Cirilo Stanič pospremili na zanjo pot v ponedeljek, 16. avgusta. Pogreb bo ob 10.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici, pred tem pa bo pokojnica ležala v mrliški veži goriške bolnišnice. Pokopana bo na pokopališču v Štandrežu.

CIRILA STANIČ

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.

TRŽIČ
KINEMAX: zaprt do 17. avgusta.

Mali oglasi

PRODAM ALFA ROMEO 156 2000TS
letnik 1997, zelo ugodna cena; tel. 348-6572496.

PRODAM KNJIGE »Kemija za gimn. 1«, »Slov. književnost«, »Slov. slovnica in jez. vadvnica«, »Pregled slov. slovstva«, »Kristjan in sv. pismo«, »Kaj verujemo 3«, »Book and Bookmarks«, »Around and about Britain and the states«; tel. 340-0030154.

Razstave

STAMPANTICA 2010: prodajna razstava grafičnih listov in bibliofiliških izdaj je na ogled v notranjem parku knjigarne LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici; do 9. septembra od torika do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (informacije po tel. 0481-33776, leg@leg.it, www.leg.it).

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamergut, Bavarska in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel. 347-9748704 (Vanja).

MLADINSKI ODSEK KD DANICA z Vrha organizira v nedeljo, 29. avgusta, enodnevni avtobusni izlet v Acquasplash v Lignanu. Odhod z Vrha ob 8.30, vrnitev v večernih urah. Poleg avtobusa sta v ceni vključeni tudi vstopnina in malica; informacije in vpisovanje po tel. 329-4015568 (Manuel) ali 340-4654873 (Jan) najkasneje do 25. avgusta.

Obvestila

LAS KRAS: informativno srečanje o razvojnih možnostih in projektih za privatnike, ustanove in javne uprave bo v ponedeljek, 23. avgusta, ob 20. uri v dvorani centra Danica na Vrhu. **AKŠD VIPAVA** v sodelovanju z ZSSDI-jem organizira na društvenem sedežu na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta med 30. avgustom

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
OMV - Ul. Terme Romane 5
ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11
KRMIN
TAMOIIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

OBVESTILO

Sporočamo, da bo
tajništvo goriške redakcije zaprto
od 16. avgusta do 4. septembra 2010

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete **tajništvo v Trstu** na tel. 040-7786333 ali 040-7786330 (faks 040-772418) ali pišete na e-mail redakcija@primorski.eu od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

URADI ISOGAS, IRIS IN IRISACQUA bodo zaprti danes, 14. avgusta, in ponedeljek, 16. avgusta. V torek, 17. avgusta, bodo odprti po običajnem urniku.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta od 16. do 22. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 20. avgusta zaprta; od 23. avgusta do 3. septembra bo odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure.

ŠAGRA V PODTURNU: v ponedeljek, 16. avgusta, ob 10.30 svečanost ob praznovanju zavetnika z mašo in podelitvijo nagrade Opeka na opeko, ob 22.30 tombola. Vsak večer do 16. avgusta glasba in ples ter enogastromski kioski.

AŠD SOVODNJE prireja od 17. do 20. avgusta mladinski nogometni kamp za otroke od 5. do 12. leta starosti, na novem nogometnem igrišču v Sovodnjah ob Soči; informacije asdsovodnje@libero.it ali po tel. 335-312083 (Aleksij), 328-3674301 (Rudi), 328-0680499 (Simon).

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

ZSKD obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 20. avgusta.

»PIŠINA PARTI« bo v soboto 21. avgusta, od 15. ure dalje v športnem igrišču na Vrhu. Organizatorji pri KD Danica vabijo na družabnost, kjer ne bo ničesar manjkalo.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mamelu v Gorici bo do 21. avgusta zaprta. Možna je izposoja in vrnitev knjig v prvem in drugem nadstropju palače Werdenberg med 10. in 12.30 od ponedeljka do sobote; informacije na www.isontina.librari.beniculturali.it ali na bs-ison@beniculturali.it.

FUNDALNICA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi v Ul. Carducci v Gorici zaprti do 22. avgusta.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZSSDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo specifični nogometni trenerji; vpisovanje in informacije po tel. 339-3853924 (Emanuela) ali erimic65@tiscali.it.

VIDEMSKA UNIVERZA obvešča, da bosta goriška sedeža v palači Alvarez v Ul. Diaz in v hiši Lenassi v Ul. IX Agosto zaprta do 15. avgusta; od 16. do 31. avgusta bosta odprta od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro. Hiša filma na Travniku in sedež v Ul. Nizza v Gorici bosta v avgustu zaprta, knjižnica palače Alvarez bo zaprta do 20. avgusta, med 23. avgustom in 3. septembrom pa bo odprta med 9. in 13. uro. Sedež v Krminu bo zaprt do 31. avgusta.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD bo v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah bo zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se bodo zaključile v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

SOVODENJSKA OBČINSKA UPRAVA vabi občane na informativno srečanje o poteku del za širitev avtoceste Vileš Gorica, ki bo v torek, 24. avgusta, ob 20.30 v dvorani Kulturnega

doma v Sovodnjah. Prisotni bodo predstavniki izvajalcev del in odgovorni inž. Luca Vittori.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE prireajo 9. oktobra celodnevni izlet; informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah po tel. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int. zaradi počitnic zaprt do 31. avgusta.

MLADINSKI DOM v Ul. Don Bosco v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopolne bo v domu potekala priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo; vpisi in informacije po tel. 328-3155040 ali 0481-536455.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo do konca avgusta in popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ sporoča, da bo goriški urad do 31. avgusta odprt od ponedeljka do četrtega od 9. do 13. ure, ob petkih zaprto.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori v Ul. Cicerone 8 v Trstu do 5. septembra odprti s poletnim urnikom od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Bernardo Gomisci iz splošne bolnišnice v cerkev na Svetogorski ulici, sledila bo upepelitev; 10.30, Renato Fabbro iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na pokopališču v Ločniku.

DANES V REDIPULJI: 14.00, Slavica (Vittoria) Devetak vd. Furlan (s pokopališča v Ronkah) v cerkvi in na pokopališču v Foljanu.

DANES V PIERISU: 11.00, Giorgio Antonio Moimas (iz tržiške bolnišnice), sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCANU: 10.50, Lino Pazzut s pokopališča v cerkev, sledila bo upepelitev.

DANES V KOPRIVNEM: 11.00, Graziana Martinuzzi por. Roset (iz Pordenona) v cerkvi in na pokopališču.

† Na svojem domu je mirno odšla naša draga

Slavica (Vittoria) Devetak vd. Furlan

Žalostno vest sporočajo

sin **Alessandro, Licia,**
vnuk **Michele s Svitlano,**
sestra **Elvira, svakinja Nives,**
nečaki **Davorin, Igor, Giancarlo**
in **Dario z družinami,**
prijateljca **Jožica**
in **ostalo sorodstvo**

Pokojnico bomo zadnjič pozdravili danes, 14. avgusta, od 10.00 do 13.30 v pokopališki kapeli v Ronkah.

Pogreb bo ob 14.00 v cerkvi v Sredipolju-Redipuglia in nato na pokopališču v Foljanu.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Ronke, 14. avgusta 2010

SLOVENIJA TA TEDEN

Danes Ljubljana, jutri Slovenija?

VOJKO FLEGAR

Zgledalo je malodane filmsko napeto. Bo ali ne bo? Nazadnje je bilo. Toda suspenz je bil, vsaj glede tega bi se verjetno večina gledalcev strinjala, bolj navidezen kot pristen. Da bi ljubljanskemu županu Zoranu Jankoviću pretekli terek spodletela načrtovana otvoritev novega ljubljanskega športnega parka Stožice z dvojnimi, košarkarskim in nogometnim mednarodnim spektaklom, je komaj kdo zares pričakoval. Navzlic temu, da športni park še nima treh četrtnih parkirišč, da je vse naokoli gradbišče, da svetlobno onesnaženje presega dovoljene meje, da ima objekt le začasno uporabno dovoljenje, da so še na dan tekme dostope zapirali kamioni podizvalce, ki so mesece čakali na plačilo svojega dela ...; v tednu, ko se je začela kampanja pred letošnjimi lokalnimi volitvami, je Janković, ki se poteguje za nov županski mandat v prestolnici, preprosto »moral« dobiti ovacije na odprti sceni. In jih je tudi dobil. Ljubljana (in Slovenija) je pač predolgo, dobrega četrta stoletja, čakala na spodoben nogometni stadion in dovolj veliko športno oziroma večnamensko dvorano, da ju za prvi tekmi ne bi v hipu razprodali in da se občinstvo zanj ne bi navdušeno zahvalilo njenemu »očetu«.

A dejstva, da v kratki zgodovini arhitekturno vmešanega športnega parka Stožice dvomljivih okoliščin, ravnanj in dogodkov ne manjka, to ne spremeni. Za mnoge, zlasti Jankovićeve politične nasprotnike (a ne le zanje), je ta zgodovina tudi vzorčni model družbenih odnosov in delovanja države; drugače rečeno, če

ne bi ljubljanski župan, ki z absolutno večino svoje liste v mestnem svetu zadnja štiri leta upravlja Ljubljano, pripadal isti levosredinski politični opciji kot stranke, ki sestavljajo vladno koalicijo, športnega parka Stožice, njegove osrednje predvolilne obljube iz leta 2006, danes še ne bi bilo. Državni organi so namreč, pravijo kritiki, županu »šli na roko«, kjer koli in kakor so mogli; v zadnjem tednu pred odprtjem, denimo, skoraj 10-milijonsko proračunsko »subvencijo«, začasnim uporabnim dovoljenjem in zaporo cest, po katerih bi se lahko v še večjem številu pripeljali težki kamioni, ki bi zaprli dostope do objekta. Zaradi prvega, desetih milijonov evrov, ki so jih Stožice dobile od države, je opozicija v parlamentu že interpellirala pristojnega športnega ministra, v razpravi o tem na septembrski seji pa bo nedvomno več kot o ministru govora o Jankoviću, kajti opozicija si vroče želi ljubljanskega županskega položaja.

Kot rečeno, pa ljubljanskemu županu nenavadne »ustrežljivosti« državne oblasti in njenih organov ne očitajo le politični nasprotniki, temveč tudi precejšen del tiste javnosti, ki je sicer naklonjen levosredinski opciji, a hkrati zavezan kritičnemu analiziranju njene politične prakse. Po eni strani zato, ker Janković kot nekdanji menedžer, predsednik uprave največjega slovenskega trgovca Mercator, in razmeroma premožen posameznik močno odstopa od predstave o siceršnjem »levičarskem« politiku, po drugi strani pa zato, ker je očitno, da določene

nepravne odločbe ne bi bile izdane, če zanje ne bi bilo političnega interesa in močnega županovega »lobističnega« pritiska. Ena in druga pa povrh ne velja samo v zvezi s športnim parkom, temveč tudi nekaterimi drugimi Jankovićevega poteza, denimo spreminjanjem prostorskega načrta in s tem namembnosti nekaterih zemljišč, ki je »po naključju« precej koristilo določenim osebam, ki so sorodstvo ali drugače z ljubljanskim županom povezane.

Nič od omenjenega še ni dovoljivo pojasnjeno, manj kot tri mesece pred volitvami pa velja za zanesljivo, da bo sedanji ljubljanski župan dobil nov mandat. Če ne bi finančna in gospodarska kriza prelozila nekaterih velikopoteznih projektov, bi bila Ljubljana po samo štiri letih močno spremenjeno mesto, Janković pa bi smel ne glede na vse polarizacije, ki jih zbuja bodisi osebno bodisi prav s projekti, računati tudi na ohranitev absolutne večine v mestnem svetu. Ker se mu vse ni posrečilo, mu zdaj večina poznavalcev napoveduje težavnejše vladanje, ker bo moral iskati zaveznike.

A ta županski mandat bo nemara zlasti zato dokončno odgovoril na vprašanje, ali je Zoran Janković edini, ki lahko tudi večini slovenskih volivcev zbudi oziroma povrne upanje v to, da je mogoče »nekaj narediti«. Bolj naravnost, ali je Zoran Janković, ki ne tako malo političnih sodobnikov ter analitikov na levi in desni v marsičem spominja na Silvia Berlusconi, bodoči predsednik slovenske vlade.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Po počitnicah

Čeprav je počitniška sezona na višku, se misel na novo šolsko leto zelo hitro približuje. Nekateri otroci bodo letos končno prvič stopili v vrtec! Ob zaposlenih starših so prej morebiti preživljali svoje dneve z nonoti, sedaj pa se bodo morali privaditi novi ureditvi in življenju med vrstniki, s katerimi bodo odslej preživljali lep del svojega vsakdanjaka.

Mnogi otroci se svojega odhoda v vrtec veselijo, čeprav še ne dojemajo zadosti, kaj to pomeni. Odrasli jim vsi po vrsti prikazujejo vrtec kot neko pomembno pridobitev, nagrado, pomemben korak, nekaj, kar otroka naredi bolj odraslega. Otrokov odhod v vrtec pa je hkrati tudi prva resna ločitev od staršev in pomeni prve korake k lastni samostojnosti.

Vsi otroci pa ne sprejemajo tega koraka na enak način. Zato je pomembno, da se odrasli čim bolj izogibajo napakam, ki bi lahko povzročile tako težko pričakovani vstop v vrtec.

Pedagogi svetujejo, naj starši, še preden začne otrok redno obiskovati vrtec, pripeljejo kdaj otroka na spoznavne obiske. Malček bo videl prostore, kamor bo zahajal, videl bo vrvež, ki je tako značilen za skupnost majhnih otrok, in si bo znal končno predstavljati (ali bolje predstavljati), kaj vrtec pravzaprav je. Tudi za starše je obisk pomemben, zlasti če prirejajo vrteci dan odprtih vrat, saj se na takih srečanjih lahko pogovorijo z drugimi starši o svojih izkušnjah, vprašanjih in dvomih.

Če imajo starši možnost, da se s svojim malčkom, ki še ne zahaja v vrtec, pridružijo prijateljici, ko gre popoldne po otroka v vrtec, dajo svojemu malčku priložnost spoznanja, da se mama vedno vrne po svojega otroka, da ga ne zapusti. Hkrati pa bodo tako povečali njegovo veselo pričakovanje vrta.

Če starši otroka že pred »usodnim datumom«, na ločitev pripravljajo s svojimi krajšimi odsotnostmi, bo za otroka šok ločitve manjši. Lahko ga npr. pustijo za nekaj ur pri svojih prijateljih, tako da mu podobna situacija ob odhodu v vrtec ne bo povsem nova in neobičajna.

O vrtcu se morajo starši s svojimi otroki pogovarjati. Nov način otrokovega preživljanja časa v novem okolju prinaša tudi nekaj problemov: kako naj se obnaša, ko mora na stranišče in kaj naj naredi, če mu malica ne tekne. Drug problem je otrokov strah, da bi ostal sam, tesnoba, da ga bo mama zapustila za vedno.

Prva faza obiskovanja vrta je namreč zelo pomembna faza otrokovega samostojnega vživljanja in privajanja na novo situacijo. Ko z otrokom obiščete vrtec prvič, je pomembno, da ima ta možnost novo okolje raziskati. Če pa se zatopi v igro, ga ne motite, vendar bodite na razpolago, če nenadoma poišče vašo bližino. Za kratek čas namreč išče v novem okolju varnost pri materi, da bo potem zopet pripravljen za raziskovanje. Nekateri otroci potrebujejo več časa za to, da se odločijo, kdaj bodo v vrtcu sami. Zato jim vsaj na začetku podaljšana mamina prisotnost ter postopno ločevanje od nje veliko pomenita. Treba je pač otroku pustiti dovolj časa, da se privadi na novo situacijo. Svetujejo, naj bi primerna doba bila dolga kaka dva tedna, v jaslji pa celo več.

To je obdobje, v katerem bo vzgojiteljica skušala vzpostaviti dovolj trden zaupni odnos z novim otrokom. Ta pa se mora navaditi, da so poleg mame in očeta še drugi ljudje, ki ga razumejo, ki bodo, v primeru, da ostali otroci ne bodo dojele njihovega govora ali izbranega izraza, pomagali pri »prevajanju«. Ti »drugi« odrasli bodo vedeli tudi za otrokovo priljubljeno plišasto živalco in za druge njegove tolažilne navade.

V tem obdobju pa naj se mama postopoma za dalj časa oddaljuje od otroka. V začetku ga bo lahko neopažena opazuje, kako se privaja na življenje v organizirani skupnosti vrstnikov, kasneje pa naj sploh odide iz vrta, čeprav naj bo telefonsko dosegljiva.

Zelo pomembno je, da je ločitev mame od otroka primerna, da otrok ne občuti zapuščenosti in da se po možnosti vse dogaja brez solza. Lahko mama pri tem z otrokom izdela poseben ritual ali se dogovori za neke vrste »talisman«, ki bo na otroka »pazil«, dokler se mama ne vrne.

Kdaj bo mama vedela, da se je njen otrok v vrtec vživel? Navadno se tega sama zave takrat, ko opazi, da je sprejel vzgojiteljico kot nadomestilo staršev in da končno dovolj, da ga ona tolaži. Osebe v vrtcu izbere že od vsega začetka za vsakega otroka najbolj primerno vzgojiteljico, tako da ga lahko vsaj v prvem obdobju prav »tista, otroku najbolj simpatična« potolaži, če je to potrebno.

Podobno se lahko vstuli v večje otroke strah pred šolo. Ta strah se lahko kaže na več načinov. Otrok doživlja motnje spanja ali se mu zmanjša koncentracija. Včasih se začne pogosteje pritoževati, da ga boli glava ali črviči po trebuhu. Kako naj pri tem starši učinkovito pomagajo?

Denimo, da ima vaš otrok drugega dne pomembno šolsko spravevanje in ga je pred tem strah. Starši lahko pomagajo najprej tako, da otrokov strah jemljejo resno in ga ne odpravljajo z besedami »Saj ni tako hudo!« in podobnimi. Pomembno je, da svojemu otroku pomagajo, in sicer ne tako, da bi mu dovolili ob prvih simptomih strahu (glavobol, krči v trebuhu) ostati doma. To bi otroku odvzelo možnost, da bi neposredno izkusil, da izpraševanje le ni tako huda zadeva, kakor si jo je predstavljaval. To je način, ki strah povečuje, namesto da bi ga zmanjšal. Zlasti je po mnenju strokovnjakov pomembno, da starši učinkujejo in delujejo preventivno. Začeti morajo že pri majhnem otroku, kajti že pri njem, kakor tudi kasneje pri mladostnikih, je izrednega pomena stopnja starševskega pričakovanja, ki nosi s seboj otrokov strah pred razočaranjem. Starši se morajo opredeliti: ali bom jaz izbral visoke cilje za svojega otroka ali naj bodo cilji njegova svobodna odločitev. Zlasti takrat, ko se otrok boji ostrih ukazov, ker jih doživlja kot preveč zahtevne, je pomembno, da starši z razumevanjem zmanjšajo obseg svojih pričakovanj. Tako lahko otroka potolažijo, da se bo z zahtevami lahko spoprijemal postopoma in da bodo sami zadovoljni z vsakršnim njegovim rezultatom.

Pri večjih otrocih se dogaja, da se bojijo šole, kadar šolski uspeh izostaja za daljše obdobje, pa se sami ne znajo rešiti iz te zanke, ker ne poznajo primerne strategije učenja. Dovolj pazljivi starši bodo to zaznali in otroku s skupnimi močmi pomagali izbrati in utrditi pravo metodo učenja.

Povečanega srčnega utripa in potnih dlani svojega otroka ne moremo kar enostavno odmisli. Te simptome je treba jemati resno do take mere, da morajo starši poiskati primeren način, kako bi otroku pomagali, da bi se znebil strahu in prevelikega vznemirjenja pred šolskimi zadolžitvami. Zlasti je primerno in nujno, da v otroku utrdimo samozaupanje, tako da si bo znal reči: Dobro sem pripravljen, sedaj bo zagotovo šlo! in ga na poti k samozaupanju in samostojnosti zvesto in učinkovito spremljajmo. (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

Ob dogajanju v Reziji

V zvezi z dogajanjem v Reziji bi rad povedal nekaj misli in zanimivo anekdoto. Predvsem je anahronistično in nespametno pa tudi žaljivo, da občine, pokrajina, dežela ali država preverjajo vero, raso, narodno pripadnost, politično prepričanje, ljubezen do domovine, seksualnost in ostala privatna gledanja državljanov. To so privatne stvari, ki jih ustava štiti pred neprimerno radovednostjo in jih ne sme uporabljati za karkoli nobena oblast, razen sodne in še to v posebnih primerih. Sprenevedanje rezijanskega župana pa gre čez vsako mero in bi bilo smešno, če ne bi bilo tako neznanstvo trapasto. Tudi meni se je že večkrat zgodilo, da so me, na primer v bolnici vprašali po moji veri in ko sem jim odgovoril, da sem ateist, so mi odgovorili, da te besede ni v beru na računalniškem programu in da zato moram izbrati kako vero, ki je ne seznamu. Po kratki diskusiji so napisali, da nočem povedati svoje vere! Kaj ima vera opravka z zdravljenjem v bolnišnici, mi ni jasno in zakaj je treba odgovoriti na takšno vprašanje? Kajpak je to davek Vatikanu.

Drugo čudno vprašanje je o ljubezni do domovine. Zakaj je pri Rezijanu važna, Bossi in njegovi pa se obnašajo, kot je znano! Tu mi je prišla na misel anekdota, ki sem ji bil priča pri vojaki. Kapetan naše čete nam je predaval o domovini in o naših dolžnostih do nje. Na koncu je, da bi videl, če smo razumeli, izbral poljubnega vojaka in ga vprašal: »Kaj je domovina?« Vprašani vojak je vstal in strumno odgovoril: »Svinjarija.« »Zakaj?« je začuden vprašal kapetan. »Ker nas sili v vojaško službo.« No, tudi take se dobi v Italiji. Pa ni bil Rezijan, bil je iz Rima, glavnega mesta Italije!

Zakaj so torej potrebni in za-

kaj zbirajo take podatke, če ne za ribarjenje v kalnem, če že ne za ustrahovanje. Po stoletnem zatiranju v Reziji pa je tudi povpraševanje po narodni pripadnosti in po pogovornem jeziku doma (privacy) vsaj vprašljivo, če že ne žuganje, češ, pazi kaj boš odgovoril, ker če nisi zadosti italijan boš drugorazreden državljan ali še manj.

Če bi taki italijanski upravitelji pomislili na svoje rojake po svetu in na zatiranje in zaničevanje, ki so ga bili in so ga še deležni, bi jih moralo biti sram takega postopanja. Kaj pa če so še zmeraj prepričani, da so Italijani več vredni in da zato ni mogoča taka primerjava? Da bi se pa spustil na tak nivo diskusije pa se mi zdi nesmiselno, saj je preneumno, čeprav zelo nevarno (Jugoslavija docet).

Primož Možina

Domača imena v Nabrežini

Morda v redakciji PD primanjkuje sodelavcev, ki bi bili tesneje povezani s teritorijem, drugače ni razumljivo kako se v PD razni domači izrazi oziroma nazivi popačijo in napačno uporabljajo, tako kot dela nabrežinska občinska uprava, v kateri pravzaprav ni več domačinov: zadnji tak primer je včerajšnje pisanje PD o stavbi na nabrežinskem trgu, kjer je bila ljudska in potem osnovna šola vsaj do leta 1955, ko se je ta preselila v novo stavbo poimenovano po Virgilu ŠČEKU (za slovenski oddelek), po CARDUCCIJU (za italijanski oddelek).

V Nabrežini stavba ŠPAN ali kakor jo IL PICCOLO citira SPAM ni nikoli obstajala.

Nabrežinski glavni trg ob cervki sv. Roka je bil vsaj že od leta 1893 v glavnem na razpolago za šolstvo in izobrazbo (od otroškega

vrta, do ljudske in potem osnovne šole, šole za kamnarje in kasneje obrtniške šole). Ostale stavbe na »placu« so bile gostilne, trgovine in zdravniška blagajna (kjer je danes Zadruga Kraška Banka) Stari »farož«. V dokaz vam prilagam dekret s katerim so šolske oblasti imenovali mojega deda Avgusta Tanceja za rednega učitelja na »Ljudski šoli v Nabrežini (25. avgusta 1893). Stavba šole v Nabrežini je bila last »Okrajnega Šolskega Sveta v Sežani«, oziroma kasneje Ministrstva za šolstvo Republike Slovenije do l. 1999, ko jo je slovenska vlada »podarila« devinsko-nabrežinski občini.

Po izselitvi osnovne šole (po letu 1955) je občinska uprava prazno stavbo dajala v najem: najmeniki so bili firma Mirko FRAČEŠKIN in firma Rado ŠPAN v prtiličju. V prvem nadstropju pa Glasbena matica in nekatera športna društva. Gospod Rado Špan, ki se je po drugi svetovni vojni vrnil iz Nemčije v domači Komen in videl, da so mu nacifašisti uničili dom in trgovino, se je preselil v Nabrežino, kjer je v prtiličju današnje ZKB odprl trgovino oblačil. Gospod Mirko Frančeskin je tudi istočasno dozdal majhno trgovino med ZKB in takratno šolo in potem razširil svojo dejavnost v električni stroki v prtiličju osnovne šole.

Ker menim, da je med naloga mi, ki jih ima dnevno glasilo Slovencev v Italiji, tudi osvetlitev polpretekle zgodovine, se mi je zdelo umestno dostaviti vam pripombo o šolski stavbi v Nabrežini.

Viktor Tanze

PLAVANJE - Evropsko prvenstvo na Madžarskem

Nepremagljivi Bernard, Slovenci »pokazali zobe«

Italijan Pizzetti še drugič bronasti - Tanja Šmid odlična 5. - Nesrečni Matjaž Markič

BUDIMPEŠTA - Prestižno moško tekmo na 100 prosto je dobil Francoz Alain Bernard, sicer pa je z zmago Sebastiena Rouaulta na 800 prosto kar dvakrat odmevala francoska himna. Rouault je dobil zanimivo moško tekmo na 800 prosto, kjer je šele v končnici ugnal Nemca Christiana Kubuscha, na koncu pa je bila razlika vendarle velika. Za Francoza je bila to že druga zlata medalja po zmagi na 1500 m prosto, 22-letni Nemeč pa je osvojil svojo prvo medaljo na velikih tekmovanjih sploh. Neogrožen je bron osvojil Italijan Samuel Pizzetti, tretji tudi že na 1500 prosto, na 800-metrski razdalji pase je s kopico sreče kot osmi komaj uvrstil v finale, nato pa izkoristil ponujeno priložnost.

Olimpijski prvak in branilec naslova na 100 prosto Alain Bernard je upravičil vlogo prvega favorita na 100 prosto. Evropski rekorder, ki je imel v lasti tudi najboljši letošnji izid na svetu, je Franciji priplaval še drugo zlato medaljo. Presenečenje je bilo blizu, saj je Rus Jevgenij Lagunov zaostal vsega tri stotinke, a je Francoz ubranil položaj najhitrejšega plavalca v Evropi. Slavje v francoskem taboru je bilo veliko, saj je Bernardu na zmagovalnem odru pri prepevanju Marsejeze pomagal William Meynard, ki je osvojil bron. Italijan Filippo Magnini je bil na koncu 4.

Ženske so se pomerile na 100 delfin, kjer je svetovna prvakinja in rekorderka, Švedinja Sarah Sjöström, potrdila še položaj najboljšje v Evropi.

Slovenski plavalci so včeraj končno »pokazali zobe«. Plavalka ravenskega Fužinarja Tanja Šmid je v finalu na 200 prsno še enkrat popravila slovenski rekord (2:27,73) in osvojila peto mesto, uspešni pa so bili tudi vsi trije slovenski polfinalisti.

Za še en slovenski, predvsem pa osebni presežek, je že dopoldan poskrbela letošnja mladinska evropska prvakinja in podprvkinja Ravenčanka Tjaša Oder. Slovenska plavalka si je na 1500 metrov prosto priplavala tudi prvi članski finale na evropskih prvenstvih. Z najhitrejšim dosežkom v sezoni, 16:31,45, je osvojila osmo mesto in v soboto se bo tudi ona prvič predstavila med plavalno elito.

Suvereno so nastopili tudi vsi trije slovenski polfinalisti. Najprej je bil na vrsti

Francoz Alain Bernard je dokazal, da je na 100 metrov prosto nepremagljiv

ANSA

branilec srebrne medalje z evropskega prvenstva v Eindhovenu na 100 delfin Peter Mankoč, ki je z 52,31 pokazal sedem desetink boljši nastop kot v predtekmovanju in se zanesljivo zavihtel med najboljšo osmerico.

Prav ob koncu dneva so se postavili še »prsači« na najkrajši 50-metr-

ski razdalji. Zanesljivo sta se v finale uvrstila tudi oba slovenska predstavnika Damir Dugonjič, ki je zmagal v svojem polfinalu, in Emil Tahirovič. Skupno sta dosegla četrtni in peti izid polfinala, a ne gre prezreti, da je Dugonjič že v predtekmovanju dosegel letošnji najboljši izid na svetu, Tahirovič pa drugega. Že

dopoldan je fantastičen izid na 50 prsno dosegel tudi Koprčan Matjaž Markič, ki je bil s 27,67 skupno tretji, a žal tudi tretji med Slovenci in zato ostal brez polfinala.

Federica Pellegrini se je v današnji finale (ob 17. uri) na 200 metrov prosto z najboljšim časom 1:56,53.

Hrvat Balić po anketi IHF najboljši rokometar vseh časov

DUNAJ - Hrvat Ivano Balić je najboljši rokometar vseh časov po mnenju več kot 11.000 ljubiteljev rokometu, ki so glasovali v anketi na spletni strani Mednarodne rokometne zveze (IHF). Balić je dobil kar 48,7 odstotka vseh glasov. Drugo mesto je s 33,7 odstotka glasov zasedel Francoz Nikola Karabatić, tretje pa Kirgiz Talant Dušebajev s 16,5 odstotka. Balić je v karieri osvojil olimpijsko zlato 2004, svetovno zlato 2003 in srebra na svetovnih (2005, 2009) in evropskih prvenstvih (2008, 2010).

Dvakrat je bil izbran za najboljšega rokometarja leta (2003, 2006), ima pa še veliko nagrad z mednarodnih turnirjev.

V ženski konkurenci so obiskovalci spletne strani IHF na prvo mesto postavili Svetlano Kitić.

V SINGAPURJU - Danes slavnostno odprtje pod okriljem Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK)

Prve mladinske olimpijske igre

Nastopili bodo tudi slovenski in italijanski športniki - Dva predstavnika iz naše dežele: 17-letna Alessia Trost iz Pordenona in 18-letni Andrea Micalizzi iz Trsta

SINGAPUR - Prve mladinske olimpijske igre za mlade športnike. V Singapurju se bo danes s slavnostnim odprtjem začelo novo tekmovanje pod okriljem Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). Prve mladinske olimpijske igre bodo v tej azijski državi trajale do 26. avgusta, nastopili pa bodo tudi Slovenci in Italijani. Iz naše dežele sta odpotovala 17-letna atletinja (skok s palico) Alessia Trost iz Pordenona in 18-letni Tržačan Andrea Micalizzi (moderna peterboj). V Singapurju je že vse nared za veliko tekmovanje. Azijsko vlemesto sicer še ne utripa v povsem olimpijskem vzdušju, a je vendarle čutili, da se pripravlja nekaj velikega. V središču mesta, kjer bo slavnostno odprtje, pa dokončujejo še zadnje malenkosti na veliki plavajoči ploščadi.

Prireditelji v mestu-državi s 4,8 milijona prebivalcev bodo, kot kaže, igre izpeljali tako, kot je za takšno ravno tekmovanje v navadi, pa čeprav gre za prve igre za tako mlade športnike

(udeleženci so stari od 14 do 18 let) in bodo na nek način vsi še nabirali izkušnje. Vsaj kakšen dan pred igrami pa ni težav s prevozi, športniki pa tudi že trenirajo na posameznih prizoriščih. Nekoliko moteče je le vreme.

Tropske temperature z visoko vlažnostjo prispevajo k precej vročemu podnebjju, ki pa ga po zagotovilih domačinov dokaj zanesljivo, a po nepredvidljivem urniku ponovadi prekine krajši deževni naliv.

Slovenski tabor začetek iger pričakuje brez posebnih pretresov. Izbrali so tudi že nosilca zastave - na slavnostnem odprtju bo imel to čast kajakaš Simon Brus, srebrni z nedavnega mladinskega svetovnega prvenstva.

Borut Kolarič, pomočnik vodje slovenske delegacije, je pojasnil, da so vsi športniki zdravi in da nimajo nobenih težav. Vzdušje v olimpijski vasi - mlade športnike in njihove spremljevalce so nastanili v kampusu tehnične univerze v Singapurju - je odlično, že dan pred uradnim začetkom iger pa

so že odprli tudi spremljevalni program. Izobraževanje in kultura imata že v programski zasnovi mladinskih iger pomembno mesto ob športu, do-

godki za mlade športnike pa se bodo vrstili predvsem v olimpijski vasi ves čas iger.

O tem, ali se bodo vsi športniki

NOGOMET - Pokal Triestina nocoj v Crotoneju

TRST - Tržaški nogometni B-ligaša Triestina bo nocoj (začetek ob 20.30) igral prvo tekmo (2. krog) državnega pokala proti Crotoneju. V Vidmu (ob 16. uri), na stadionu Friuli, bo Portogruaro gostil Süd Tirol.

Balotelli uradno v Anglijo

MILAN - Napadalec Mario Balotelli je od včeraj tudi uradno igralec angleškega nogometnega prvoligaša Manchester City, ki ga vodi Roberto Mancini. M-City bo v današnjem 1. krogu Premier League igral v gosteh proti Tottenhamu.

ITALIJA-SRBIJA - Kvalifikacijsko nogometno tekmo za EP 2012 bodo 12. oktobra igrali v Genovi.

Končno novi delodajalec

HULL - Kapetan slovenske nogometne reprezentance Robert Koren je končno dobil novega delodajalca. V zadnjih dneh so se v medijih največkrat pojavljali zapisi o tem, da bo 29-letni vezist okreplil angleškega drugoligaša Hull City. Koren, ki je v sredo na novem stožiškem stadionu odigral jubilejno 50. tekmo za izbrano vrsto, bo za »tigre« igral dve leti, obstaja pa še možnost podaljšanja sodelovanja za dodatno leto. Za slovenskega reprezentanta sta se v Italiji zanimala A-ligaša Chievo in Cesena.

Novi igralec na Bonifiki

KOPER - Vodstvo slovenskega nogometnega prvaka Luke Koper je potrdilo, da Miran Pavlin in Amir Karič nista več člana primorskega kluba, zato pa bo v prihodnje na Obali igral Marko Grižonič.

Luka Koper odpisana

MARIBOR - Košarkarska liga Telemach se bo začela 16. oktobra, v njej pa ne bo Luke Koper, ki si je sicer zagotovila obstanek, ni pa do danesnjega zreba plačala vseh zaostalih finančnih obveznosti. V skladu s tekmovalnimi propozicijami, Luka Koper ne bo smela tekmovati v državnem prvenstvu v novi sezoni. V prvem delu lige Telemach se bo tako merilo deset ekip, Union Olimpija in Krka pa se bosta državnemu prvenstvu priključila v drugem delu.

udeležili sobotne slovesnosti, se v slovenskem taboru še niso odločili. Sobota je sicer tekmovalno prost dan, v nedeljo pa bodo na tekmovališčih tudi že prvi slovenski udeleženci. Triatlonko Moniko Oražem že prvi dan čaka njena preizkušnja, predtekmovanja pa bodo začeli tudi veslači in plavalci.

Slavnostno odprtje bo potekalo po nekoliko drugačnem scenariju kot na olimpijskih igrah. Prireditve ne bo na stadionu, ampak na posebnem prireditvenem prostoru. Ne bo pa niti klasičnega mimohoda držav udeleženk, temveč bodo vsi športniki hkrati prišli na prizorišče.

Slavnostno odprtje se bo začelo ob 20. uri po lokalnem času (14. po našem), takrat pa bo svojo pot po svetu in Singapurju končala tudi plamenica, ko bodo za naslednjih 12 dni v mestu prižgali olimpijski ogenj iz antične Grčije. Manjkala ne bosta niti olimpijska zastava in predsednik MOK Jacques Rogge. (STA)

JADRANJE - Od danes v La Rochelle evropsko mladinsko prvenstvo v olimpijskem razredu 470

Čupina jadralka sta že spoznala regatno polje

V francosko pristanišče sta odpotovala že prejšnji teden - V primerjavi z lani je konkurenca močnejša

Čupina jadralka Simon Sivitz Košta in Jaš Farneti bosta danes začela nastope na mladinskem evropskem prvenstvu v francoskem La Rochelle v olimpijskem razredu 470. V pristaniško mesto v zahodni francoski regiji Poitou-Charentes sta odpotovala že prejšnji teden, saj sta se tokrat s trenerjem odločila, da bosta pred prvenstvom nekaj dni spoznavala tamkajšnje vetrovne in morske razmere. Še pred odhodom sta nekaj dni trenirala z italijansko reprezentanco pod vodstvom dolgoletnega jadralka in svetovnega prvaka v razredu 470 Andreo Tranijem. »Bila sta zelo zadovoljna, saj sta od Tranija prejela veliko novih informacij in taktičnih nasvetov,« je poudaril trener Matjaž Antonaz, ki jih spremlja na prizorišču evropskega prvenstva.

Simon in Jaš bosta do nedelje merila moči z najboljšimi mladinci iz Evrope. Lani sta iz celinskega mladinskega prvenstva odnesla bronasto kolajno, letos pa: »Smo previdni in ničesar ne bomo napovedali. Zdi se mi, da fanta nista še v polnem tekmovalnem ritmu. Konkurenca je letos hujša, kakovostnejša kot lani. Pet do šest posadk izstopa,« pravi Antonaz, ki je s fanti opravil že nekaj dni treningov na regatnem polju. Med glavnimi favoriti sta Francoza Bouvet/Mion, ki sta lani zmagala mladinsko svetovno in evropsko prvenstvo. Dve leti starejša Francoza sta letos v Hyeresu osvojila absolutno 10. mesto, na svetovnem članskem prvenstvu pa sta bila 24. Nevarna bosta prav gotovo tudi Grka Kavas in Orfanos. Na seznamu prijaviteljnih pa ni angleške posadke Satxon/Kohler, ki je že izstopala na članskem svetovnem prvenstvu s 16. mestom, na regati za svetovni pokal, ki pravkar poteka v Angliji v Weymouth Portlandu, pa zaseda 8. mesto. Po mnenju trenerja Antonaza so sicer vse posadke premagljive v srednje lahkem vetru, kjer sta Čupina jadralka zelo

Lani sta Simon Sivitz Košta in Jaš Farneti na Blatnem jezeru osvojila bronasto kolajno

KROMA

konkurenčna. Z italijansko zastavo bodo med drugim jadralki tudi Vignone/Raiman, Briante/Balanzoni/Dubbin/Balestrero in Falcetelli/Franciolini. Skupno bo nastopilo več kot 70 moških posadk.

Značilnost francoskega pristaniškega mesta so izrazito plimovanje in močni tokovi. Regatanti lahko pričakujejo tudi atlantski val. Prejšnji teden, ko so v francoskem pristanišču izvedli nekaj poskusnih regat, je veskozi pihalo od 10 do 15 vozlov, tok pa je bil izrazit.

Kvalifikacijski del evropskega mladinskega prvenstva se bo zaključil v ponedeljek, sledil bo finalni del. Prvenstvo se bo zaključilo v petek, 20. avgusta.

V La Rochelle sta z Simonom in Jašem odpotovali tudi dve slovenski posadki: Dylan Tidd in Nejc Dolinšek ter Andraž Gulič in Žiga Kobal. (V.S.)

JADRANJE

Jana Germani (Čupa) absolutno prva med kadeti

Optimisti Čupe in Sirene so na Gardskem jezeru uspešno zaključili tri-dnevno regato Ora cup Ora, na kateri je nastopilo 92 kadetov in 191 junioresov iz Italije, Madžarske in Avstrije. Najuspešnejša je bila mlada jadralka Čupe Jana Germani (na sliki), ki je med 92 tekmovalci osvojila absolutno prvo mesto med kadeti. Po petih plovih je dosegla 22 točk in s 17 točkami prednosti pred drugouvrščenim Luco Valentinom osvojila pokal. Zbrala je prvo, tretje, dve drugi in 14. mesto. Čupina jadralka je prvo mesto osvojila tudi prejšnji konec tedna na mednarodni trofeji »4 jezera«. Konstantna sta bila tudi Sebastian Cettul (Čupa) in Pietro Osvaldini (Sirena), ki sta bila med kadeti med boljšimi. Cettul je bil 10., Osvaldini pa 17. Peter Marzo Magno je bil 37., Nicolas Starc (oba Sirena) 59., Mattia Costantini (Čupa) pa 81. Med starejšimi junioresi pa so se vsi uvrstili v spodnjo polovico lestvice: 73. Max Zuliani, 138. Vanja Zuliani (oba Sirena), 145. Luca Carciotti, 181. Samuele Ferletti (oba Čupa).

Optimisti so prve dva dni jadralki ob sončnem vremenu in srednje močnem vetru, zadnji dan tekmovalja pa so zaradi dežja zaključili en plov izključno kadeti. Od četrtka tekmujejo jadralki Čupe in Sirene na Trofeje Lombardi v kraju Malcesine na Gardskem jezeru. (V.S.)

NOGOMET

Dario Kovic bo igral pri Pro Gorizii

Sovodenjski nogometaš, 40-letni Dario Kovic (letnik 1970), ki je v lanski sezoni igral pri Juventini, bo v novi sezoni oblekel dres Pro Gorizie, ki igra v promocijski ligi. Pro Gorizia bo v 1. krogu državnega pokala gostovala prav pri Juventini v Štandrežu. Pri Pro Gorizii igra še en slovenski nogometaš, prav tako nekdanji igralec Juventine, Christian Devetak.

Eurofest v ponedeljek po TV Koper-Capodistria

V začetku julija so Izolo znova zasedli mladi rokometišči. Preko tri tisoč udeležencev iz 17 držav je dobesedno preplavilo izolske ulice in igrišča. Osemnajsti Eurofest je bil tako ponovno rekorden in je že dalj časa ena najbolj množičnih športnih prireditev v Sloveniji. Poleg igranja rokometne so imeli udeleženci evropskega rokometnega festivala na voljo ob večerih kopico drugih prireditev.

Dogajanje ob letošnjem Eurofestu so snemali tudi s kamero TV Koper-Capodistria. Prispevek je pripravil Elvis Štader, na sporedu pa bo v ponedeljek ob 22.50.

KOŠARKA - V Vidmu v državni C-ligi tudi bivša jadrancovca

Oba sta želela ostati blizu doma

Saša Ferfaglia in Peter Sosič bosta igrala pri NBU - Proti Jadranu že 3. oktobra v drugem krogu

Saša Ferfaglia (levo) in Peter Sosič (desno) odslej pri videmskem NBU v državni C-ligi

KROMA

Med igralci, ki so letos zapustili Jadrancovo ekipo, sta tudi Saša Ferfaglia in Peter Sosič, ki bosta košarkarsko pot nadaljevala v Vidmu pri NBU (Nuovo Basket Udine). Videmsko moštvo bo kot Jadran nastopalo v skupini C državne C-lige.

Saša Ferfaglia se je za zamenjavo kluba odločil takoj po končanem prvenstvu: »Sploh nisem računal, da bi igral še pri Jadranu. Namenjen sem bil k Manzanu, ki nastopa v B2-ligi, a so se zaradi zapletov vsi pogovori prekinili. Edina rešitev je bil nato NBU, ki je ob Jadranu najbližja ekipa v državni C-ligi,« je pojasnil 21-letni organizator igre, ki je iskal rešitev v bližini doma. Tačas je zaposlen v

tržaški pokrajini in študira sociologijo na tržaški univerzi. »Zelo me veseli, da bom igral v Vidmu. Odselil bi se samo, če bi prejel ponudbo iz višje lige ... Sicer sem prejel nekaj ponudb iz B2-lige, vendar ne v naši bližini, zato sem jih odklonil,« je še dodal Saša, ki ga je še dodatno razveselila novica, da bo v Vidmu igral tudi Peter Sosič. Oba bivša jadrancovca sta podpisala enoletno pogodbo z možnostjo podaljšanja še za eno sezono.

Peter Sosič pa je želel le zamenjati okolje: »Prejel sem nekaj drugih ponudb, naposled pa sem izbral tisto, ki je bila najbližja. Še letos bi rad igral nekje v bližini Trsta. Videmčani so me sicer že dalj časa snubili,« Sosič, ki se je združenji eki-

pi pridružil v sezoni 2008/09 med jadranskim prestopnim rokom in ostal pri Jadranu do konca lanske sezone, je igral tudi pri tržiškem Falconstaru in Acegasu, dozorel pa je pri Boru Radenski. »Čeprav zapuščam Jadran, bi se klubu rad zahvalil in še naprej ga bom spoštoval,« še poudarja 23-letni Sosič.

Z videmskim NBU bosta bivša jadrancovca začela priprave v ponedeljek, 23. avgusta, torej teden dni kasneje kot Jadran. Pri klubu ciljajo na vrstitev v play-off. Igralski kader dopolnjujejo Meneghin, Vecchiet, Ellaro in nekaj mlajših mladincev Snaidera. Proti Jadranu se bo NBU pomeril že v 2. krogu, in sicer 3. oktobra v Vidmu. (V.S.)

TENIS - Turnir ITF Gajevka klonila po izenačeni igri

Igralka Gaje Carlotta Orlando je na mednarodnem teniškem turnirju ITF z nagradnim skladom 10.000 dolarjev v kraju Locri (Reggio Calabria) zaključila nastope v drugem krogu glavnega turnirja. Potem ko je brez težav premagala osmo nosilko Eriko Zucchetti, je nato igrala proti dve leti starejši Giulii Gasparri (711. mesto WTA). Po izenačenem dvoboju je izgubila z izidom 6:4, 6:7(7) in 6:7(7).

Kot smo že poročali, se je 16-letna Orlando prebila iz kvalifikacij v glavni turnir in tako osvojila že drugega od treh rezultatov, ki ji bodo omogočili vključitev v svetovno jastkostno lestvico WTA.

Obvestila

ŠD KONTovel organizira v sodelovanju z ZŠSDI odbojškarski kamp od 30.8. do 10.9., za deklice od letnika 1998 do 2003. Vadba ob ponedeljku do petka, od 8.30 do 16.00. Vpisovanje v ponedeljek, 30.8., v telovadnici na Kontovelu. Info: 3383277407.

AŠD SOVDNJE prireja od 17. do 20. avgusta mladinski nogometni kamp za otroke od 5. do 12. leta starosti, na novem nogometnem igrišču v Sovodnjah ob Soči; za informacije asdsodvnje@libero.it ali po tel. 335-312083 (Aleksij), 328-3674301 (Rudi), 328-0680499 (Simon).

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta starosti med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

NK KRAS vabi vse mlade ljubitelje nogometa, letnike od 1994 do 1999 (naraščajniki, najmlajši in začetniki), ki bi se radi nam pridružili, da čimprej pokličejo na telefonsko številko 3489246311. NK Kras obenem vabi letnike 2000-01-02-03-04 (cicibani in mali cicibani) naj pokličejo na telefonsko številko 3280350533 ali na 3289518440. Na voljo bodo vse informacije pred uradnim začetkom sezone.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR bo priredilo na Stadionu 1. Maja, poletni športni teden. Potekal bo od 23. do 27. avgusta. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Kontakti, informacije in vpisovanje na: 338-3764446 ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

A.Š.Z. MLADOST v sodelovanju z ZŠSDI organizira »Nogometni kamp« od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču Doberdoba, za otroke od 6. do 13. leta starosti. Vodili bodo specifični trenerji za nogometaše in za vratarje. Zadnji dan Vas čaka presenečenje. Informacije in vpis na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZŠSDI organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cherdancemillemium.com.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

Edinost se je tokrat zgražala nad člankom, ki ga je objavil časopis Innsbrucker Nachrichten. »Nemški list, izhajajoči v Inomostu, je priobčil uvođen članek, v katerem se zgraža nad italijanskim »barbarstvom«, ki da je v tem, da je magistrat mesta Tridenta izdal ukaz, s katerim prepoveduje prirejanje nemških nagrobnih napisov na tamošnjem pokopališču. Rečeni nemški list piše: »Ali naj Nemec na spomeniku svoji umrli nemški ženi prireja morda italijanski napis? Ima-li na vsem širnem svetu kateri človek pravico zahtevati kaj takega od katerega žalovalca?!« In dalje: »Mi pa (to je Nemci) smo tako srečni, da ne poznamo tako brezmejnega sovraštva in da takih barbarov ni v nemških deželah.« Prav ima inomoški list: tako divjanje narodnega sovraštva na grobeh, na kraju smrti, na domu večnega miru je zločin na človeškem čustvovanju in civilizaciji! In ta zločin je tem huji, če se dogaja med ljudmi, ki se hočejo še ponašati se svojo civilizacijo! Soglašamo torej v obsojanju tega, kar je storil tri-

dentski laški magistrat. Ni nam pa to soglašanje v povod, da pišemo te vrstice.

Pišemo marveč, ker se v članku nemškega lista z grenko resnico družijo najodurnejše hinavstvo. Kajti ni res, da Nemci ne poznajo takega sovraštva na grobeh. Res je marveč, da so take prepovedi vsaki dan na dnevnem redu po mestih z nemškimi magistrati v deželi Češki. Morda pa meni nemški list, da je kvalifikacija takega početja drugačna, če je naperjena proti Nemcem na Tirolskem in zopet drugačna, če je naperjena proti Čehom na Češkem?! Kar je v Tridentu zločin italijanskega barbarstva, naj bi bilo morda kje v Hebu ali v Libercu čin – nemške civilizacije?! Ali s tem še nismo pri kraju z nemškim hinavstvom. Tista narodna nestrpnost, ki jo nemški list v Tridentu označuje kakor barbarstvo, se pojavlja tudi pri nas v Trstu. Kako pa se vedejo Nemci nasproti vsaki krivici in vsakemu barbarstvu, ki jo zgreša italijanska gospodovalna stranka v Trstu nasproti nam Slovanom? Nemci mu pritrjajo! Resnica, pravica in morala morejo biti isti v – Tridentu in v Trstu!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Na sedežu Zveze industrijcev so se sestali sindikalni predstavniki kovinarjev in zastopniki vodstva ladjedelnice Felszegy, da bi razpravljali o napovedanih odpušilih v tem podjetju. Sestanek pa ni bil uspešen, »ker je vodstvo ladjedelnice Felszegy vztrajalo na svojem stališču, češ da zaradi pomanjkanja naročil in splošne krize v ladjedelniški industriji mora odpuštili dvesto osemdeset svojih delavcev. Ker je že zapadel rok za pogajanja, sta zdaj obe stranki prosti in lahko ukrepata, kakor se jima zdi potrebno. Delodajalci hočejo vsekakor odpuštili delavce, sindikati pa se proti temu upirajo. V teh dneh bosta v Miljah dve zborovanji delavcev omejenjene ladjedelnice, ki ju organizirata obe sindikalni strokovni organizaciji kovinarjev. Sindikalni predstavniki bodo delavcem obrazložili potek pogajanj, nato pa bodo delavci sklepali o nadaljnji borbi.

Vse kaže da se bo sindikalna borba zaostрила, ni pa še znano, kako se bo razvijala in kakšen obseg bo

dosegla. Po dosedanjih izjavah sindikalnih predstavnikov in mnenju delavcev bi bilo pričakovati, da bi prišlo do stavke, saj bi bil vsak drug način borbe v sedanjih razmerah nezadosten. Pripomniti hočemo le, da bi bilo zelo primerno, če bi namesto ločenih zborovanj obe sindikalni organizaciji organizirali skupno zborovanje vseh delavcev. To bi bila dobra podlaga za nadaljevanje enotne borbe proti odpuštilom. Vodstvo ladjedelnice je zahtevalo nadurno delo, medtem ko je suspendiralo dvesto delavcev in trdilo, da je prisiljeno odpuštili z dela dvesto osemdeset delavcev zaradi pomanjkanja naročil. Tako ravnanje je nedopustno in nezakonito; obenem pa dokazuje, da utemeljitev vodstva za odpuštili ni resna. Sindikalni predstavniki zahtevajo, da pride čimprej do sestanka na uradu za delo, kjer naj bi razpravljali o odpuštilih ter o zahtevi vodstva glede nadurnega dela. Glede na vse to je ta sestanek nujno potreben!«

FILMI PO TV

Ponedeljek, 16. avgusta Canale 5, ob 23.40
Waitress - Ricette d'amore

Režija: Adrienne Shelly
Igrata: Keri Russell, Nathan Fillion
Sladka, sočna komedije režiserke in scenaristke Adrienne Shelly pripoveduje o moči prijateljstva, materinstva in drugih možnosti z očarljivo Keri Russell, ki blesti v svoji prvi glavni filmski vlogi. Jenna, natakaraica z velikimi sanjami iz majhnega mesta, ima neverjeten dar za božansko dobre pite. Njena skrta želja je zmagati 25.000 dolarjev na tekmovanju za najboljšo pito, da bi končno lahko zapustila posesivnega moža, odprla lastno pekarno in popolnoma spremenila življenje. Naključno srečanje s čednim prišlekom ji utegne ponuditi ravno prave sestavine za pravo srečo.

Torek, 17. avgusta, Rete 4, ob 21.10

Vento di passioni

Režija: Edward Zwick
Igrajo: Brad Pitt, Aidan Quinnin Anthony Hopkins
Nekdanji konjeniški polkovnik William Ludlow (Anthony Hopkins) gospodari na ranču ob vznožju Skalnega gorovja, kjer skuša vzgajati sinove proč od norije vsakodnevnega življenja. Najstarejši sin Alfred je poslušen, vendar po drugi strani svojevoljen. Najmlajši otrok v družini Samuel je izrazit primer idealističnega mladeniča s preloma stoletja, srednji brat Tristan pa je neukrotljivega duha.

Ko Samuel pride domov s študija, se vse spremeni. Oba brata se zaljubita v njegovo zaročenko. Nato pa izbruh 1. svetovne vojne njihov svet postavi na glavo. Vsak od bratov se s spremembami spoprijema po svoje, toda njihove življenjske zgodbe se neprestano prepletajo, pretresajo pa jih ljubezen, izguba, izdaja in upanje.

Sreda, 18. avgusta, Rete 4, ob 21.10

Io non ho paura

Režija: Gabriele Salvatores
Igrata: Diego Abatantuomo, Giuseppe Cristiano
Desetletni Michele živi z družino v vasi na slikovitem italijanskem jugu. Dan je enak dne-

vu: mami pomaga pri gospodinjskih opravilih, se ukvarja z mlajšo sestro ali pa raziskuje okolico s sedeža svojega kolesa in v družbi drugih vaških otrok. Stvari se pojmu idile skoraj ne morejo še bolj približati. A za širokim nasmehom poletja in koruznih polj se nekaj skriva. Michele nekega dne pod nanosi vetra naleti na bunker, ki ga pripelje do šokantnega odkritja. V njem je namreč zaprt deček, približno Michelove starosti, zapuščen, zanemarjen, prestrašen. Michele se ga sprva boji, a sčasoma mu začne pomagati s hrano, pijačo in družbo. Odloči se, da bo Filippo, kakor je dečku ime, ostal njegova skrivnost. Zau-pa jo samo svojemu prijatelju Salvatoreju. A kot da samo odkritje za Micheleja ni dovolj. V družino se vrne oče, z njim pa še kopica drugih oseb, za katere se zdi, da bi utegnile biti vpletene v usodo mladega zapornika iz bunkerja in sramotnega zločina, ki mu je bil storjen. Tudi Michele kmalu ugotovi, da je sam na nek način zapornik ...

Petek, 20. avgusta, La 7, ob 21.10

Momenti di gloria

Režija: Hugh Hudson
Igrata: Ben Cross, Ian Charleston
Udeležba na olimpijskih igrah leta 1924 najboljšim angleškim športnikom predstavlja boj za slavo, saj njihov uspeh prinaša slavo njim in celemu njihovemu narodu. Dva tekača se morata še posebej izkazati, saj je na kocki predvsem njuna osebna čast, zato motivacija za ta velik izziv iščeta v sebi. Film, ki je leta 1981 dobil kar štiri oskarje, med drugim tudi za najboljši film, je posnet po resnični zgodbi, Harolda Abrahamsona, Erica Lidella ter celotne filmske ekipe, ki je Veliki Britaniji prinesla emske največjih športnih uspehov v zgodovini. Debitanti Ben Cross, Ian Charleston, Nigel Howers, Nicholas Farrell in Ali-ce Krige so uživali v svojih prvih večjih filmskih vlogah v tem umetniškem celovečernem filmu režiserja Hugh Hudsona. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

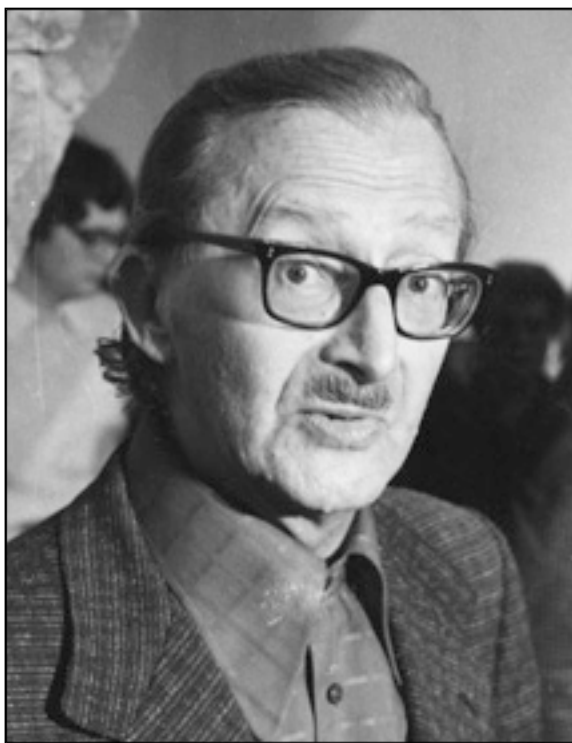

FOTO ARHIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA	NAJVEČJI MORSKI SESALEC	SUBJEKT	POJAV OB NEVIHTAH	OSAMA ... LADEN KEM. ZNAK ZA TELUR	RIBONUKL. KISLINA HRVAŠKI REVOLUCIONAR	HUNSKI VLADAR KEM. ZNAK ZA TANTAL	VERGOILOV JUNAK KRAJ V BENEČIJI	LED ZA JOHNA GRŠKI BOG LJUBEZNI	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK
SREDNJE-AMERISKA DRŽAVA					OZEK KONEC POLOTOKA				
ZEMELJSKA OZINA MED DVEMA MORJEMA				KRUSNI, NEPRAVI OCE	OTON TRABANT PODSTREŠNO OKENCE	PLOD KAMNITI ZOBEC NA TRDNJAVI			
KATRAN				ZAVODI ZA ZDRAVLJENJE ELIZABETH (LJUBK.)		POTEG Z NOZEM LIHO STEVILO		RIBIŠKA MREZA	
NAS KULTURNI DELAVEC IN PROFESOR (VINKO) PLAVUTKA V SREDI					ZANIMANJE ZA KAJ				ITALIJANSKA NIKALNICA
LASTNOST ODLICNEGA ČLOVEKA					UŽIVALEC MAMIL				
POVELJE				BRIGA, SKRBE, VNEMA		DRUGACE, Z DRUGIM IMENOM		PORAZ V BOKSU	

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
9			10	11
12			13	
14		15		
16				
17				18
19				

VODORAVNO: 1. azijska država z glavnim mestom Doha; 6. pijača za aperitiv; 7. dan v tednu; 8. rimska boginja jeze; 9. iznajditelj sistema stenografije (Mark Tullij); 12. začetnik ruskega pisatelja Čehova; 13. nebo brez samoglasnikov; 14. nekdanji avstrijski voznik formule 1 (Niki); 16. napis na Kristusovem križu; 17. najjužnejša in najrodovitnejša pokrajina na Švedskem; 19. Gogoljev junak Buljba.

NAVPIČNO: 1. sovražnik komunizma; 2. prebivalca ZDA; 3. pripadnik turškega ljudstva v Rusiji; 4. smučarsko središče na Švedskem; 5. nekdanji slovenski smučar Petrovič; 10. slovenska operna pevka Otta Klasinc; 11. ameriška profesionalna košarkarska liga; 15. finomehanik; 18. začetek eseja. (Iga)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Goriške razglednice: Grajski grič 1. del
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Euronews
6.10 20.35 Variete: Da da da
6.50 Nan.: Un difetto in famiglia (kom., It., '02, i. N. Manfredi)
8.20 Nan.: La casa del guardaboschi
9.20 Nan.: L'ispettore Derrick
11.00 Dok.: Dreams Road 2007
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 17.00, 20.00, 23.40 Dnevnik
14.00 Aktualno: Linea blu
15.30 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
16.10 Dok.: Overland 12 - Nel cuore dell'Africa Nera
17.10 Aktualno: A Sua immagine
17.40 Dnevnik L.I.S.
17.45 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Dnevnik in športne vesti
21.20 Film: Un pizzico d'amore e di magia (fant., Indija '08, i. S. Khan)
23.35 Glasb.: Musicultura 2010
0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.55 Aktualno: Cinematografo Speciale

Rai Due

- 6.00 Dok.: Il Tibet dello spirito, viaggio tra i monasteri
6.20 Aktualno: Tg2 Mizar, sledi Tg2 Eat Parade
7.00 Nan.: Out of practice
7.40 Nan.: Le cose che amo di te
8.00 9.00, 13.00, 20.30, 23.15 Dnevnik
8.20 Nan.: La complicata vita di Christine
9.05 Nan.: Il diario di Bindi
9.30 Nan.: Chiamatemi Giò
10.05 Nan.: Tutti odiano Chris
10.25 Risanke
10.30 Dnevnik L.I.S.
10.35 Aktualno: Quello che
11.15 Aktualno: Capotavola
12.10 Nan.: Il nostro amico Charly
13.25 Variete: Sereno Variabile Estate
14.00 Nan.: One tree hill
15.30 Nan.: 90210
16.55 Aktualno: Stracult pillole
17.15 Aktualno: MyRai
17.25 Film: L'amore apre le ali (western, ZDA, '09, i. P. Duffy)
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.55 EP v plavanju
20.25 Aktualno: Zrebanje lota
21.05 Film: La casa degli omicidi (triler, Kan., '06, i. B. Niven)
22.35 Nan.: Brothers & sisters
23.20 Aktualno: Tg2 Notizie
23.35 Aktualno: Tg2 Dossier
0.25 Aktualno: Tg2 Storie
1.10 Aktualno: Tg2 mizar, Si' viaggiare

Rai Tre

- 7.00 Aktualno: Rai educational - Crash storia
8.00 Aktualno: Rai educational - D Live
8.30 Aktualno: Rai educational - Lampi di genio in Tv
8.55 Dok.: Mini ritratti
9.30 EP v plavanju, kvalifikacije
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.15 Aktualno: Tgr - L'Italia de Il settimanale
12.45 Koncert policijske godbe
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.45 Nan.: Kingdom
15.30 Šport: Rai Sport, plavanje
19.00 Dnevnik, vremenska napoved, sledi Deželni dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.20 Nan.: I misteri di Murdoch 2
21.05 Film: Poveri ma belli (kom., It., '56, r. D. Risi, i. M. Allasio)
23.00 Deželni dnevnik

- 23.20 Dok.: Un giorno in pretura
0.20 Nočni dnevnik
0.40 Aktualno: Fuori orario

Rete 4

- 7.00 Nan.: Kojak
8.05 Nan.: Nonno Felice
8.30 Nan.: La figlia del Maharajah (It./Nem./ZDA, '94)
10.30 Aktualno: Week end in Italia
11.00 Aktualno: Cuochi senza frontiere
11.30 Dnevnik in prometne informacije
13.00 Nan.: Distretto di polizia 2
14.05 Nan.: Suor Therese
15.55 Nan.: Psych
17.55 Aktualno: Correndo per il mondo
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in tv
19.45 Nan.: Renegade
21.30 Film: Criminal intent
23.20 Nan.: The Unit
0.20 Aktualno: Il mondo in casa Passwor*d
1.15 Nočni dnevnik, vremenska napoved in Pregled tiska

Canale 5

- 6.00 Pregled tiska
7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska naopoved
9.05 Nan.: Zoo Doctor
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska naopoved
13.40 Film: Tale padre tale figlio (kom., ZDA, 87, r. R. Daniel, i. D. Moore)

- 14.30 Dnevnik - kratke in morske vesti
15.45 Nan.: Un ciclone in famiglia 4
17.45 Nan.: Anna e i cinque
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 1.30 Variete: Striscia la Domenica - Estate
21.20 Variete: Ciao Darwin 4
0.00 Nan.: Damages
1.00 Nočni dnevnik in vremenska naopoved

Italia 1

- 6.15 Nan.: La tata
7.00 Nan.: Beverly Hills 90210
7.55 Risanke
10.50 Nan.: Baywatch
11.35 Aktualno: Tv Moda
12.20 Aktualno: Giffoni - Il sogno continua
12.25 18.30 Dnevnik in vremenska naopoved
13.05 Dnevnik - kratke in športne vesti
13.30 Šport: Grand Prix Moto
13.55 Motociklizem: VN Češke Republike, vaje
16.00 Motociklizem: Red Bull X-Fighters 2010
16.30 Film: Due gemelle per papà (kom., Arg., '98, i. M.K. Olsen)
18.30 Dnevnik
19.00 Film: Junior (kom., ZDA, '94, r. I. Reitman, i. A. Schwarzenegger)
20.10 0.35 Dnevnik - kratke in morske vesti
21.10 Film: Jurassic Park 3 (fant., ZDA, '01, r. J. Johnston, i. S. Neill)
23.00 Film: Monster Ark - La profezia (fant., ZDA, '90, i. R. O'Connor)
0.55 Aktualno: Pokermania

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.00 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 Dokumentarci o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

- 12.05 Dok.: Borgo Italia
12.40 Aktualno: A casa del musicista
13.10 Aktualno: Seguiamo quei due
13.20 Variete: Serestate in città
14.00 Aktualno: Qui Cortina
14.10 Aktualno: Hard Trek
15.15 Aktualno: Tractor Pulling
17.00 Risanke
19.15 Aktualno: Dai nostri archivi
20.05 Le perle dell'Istria
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Una maledetta occasione
22.35 Aktualno: Carnia, terra d'emozioni
22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo
23.35 Aktualno: Se tu vens
23.55 Aktualno: Incontri al Caffè de la Versilliana

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.30 Film: Parigi è sempre Parigi (kom., It., '51, i. A. Fabrizi)
9.35 Aktualno: InnovatiON
10.20 Nan.: Il tocco di un angelo
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiamata d'emergenza
14.00 Film: Major League - La grande sfida (kom., ZDA, '98, i. S. Bakula)
16.05 Nan.: Il ritorno di Missione impossibile
18.00 Odbojka: Grand Prix, Italija - Portoriko
20.00 Dnevnik
20.30 Resničnostni show: Chef per un giorno
21.30 Nan.: L'ispettore Barnaby (i. J. Nettles)
23.25 Dok.: Vivo per miracolo
1.30 Nočni dnevnik
1.55 Variete: Poker 2007

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 Zgodbe iz školjke
7.50 Otr. nad.: Križ Kraž (pon.)
9.25 Film: Kino Kekec (pon.)
10.35 Polnočni klub (pon.)
11.50 Čez planke: Makedonija (pon.)
13.00 17.00, 21.55 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
14.30 Film: Gospod Hulot na počitnicah
15.55 Sobotno popoldne, O živalih in ljudeh
16.10 Iz sobotnega popoldneva
17.15 Ozare
17.20 Sobotno popoldne, Poletni Zakaj pa ne
17.35 Na vrtu - Oddaja Tv Maribor
18.00 Popolna družina
18.10 Z Damijanom
18.40 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti
19.55 Gledamo naprej
20.05 Film: Televizijske novice
22.10 Prvi in drugi
23.00 Legende velikega in malega ekrana
0.00 Film: Med dvema ognjema (pon.)
1.50 Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 14.08.1992

Slovenija 2

- 6.30 1.50 Zabavni infokanal
9.20 Skozi čas
9.30 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 14.08.1992
10.00 Posebna ponudba
10.20 Minute za... (pon.)
10.45 Nad.: Vrnitev svetopisemskih nadlog
12.10 Vrhunci SP v nogometu: Anglija - Slovenija, posnetek
13.55 SP v kajakah in kanujih na divjih vodah
15.30 Zimski spomini; Vancouver 2010, smučarski tek
16.55 EP v plavanju, prenos
19.50 Košarkarski turnir: Slovenija - Rusija, prenos
21.50 Alpe - Donava - Jadran
22.20 The Cranberries - Live in Paris, posnetek koncerta
23.35 Sobotno popoldne

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Film: Ples v temi
16.00 Zoom - vsestranska ustvarjalnost
16.30 Avtomobilizem

- 16.45 Globus
17.15 Arhivski posnetki
18.00 Brez meje
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Jutri je nedelja - verska oddaja
19.45 Potopisi
20.15 Srečanje z...
21.00 Jazz koncert

- 21.40 Kino premiere
22.15 Plavanje: EP, povzetek
23.15 Dokumentarec
23.45 Avtomobilizem
0.30 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 11.30 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura (pon.)
12.00 0.00 Videostrani
17.00 Hrana in vino, izbrani recepti (pon.)
18.00 Kultura (pon.)
18.30 Videofornita (pon.)
19.10 Monitor
19.30 Duhovna misel
19.45 Tedenski pregled
20.00 Primorski tednik (pon.)
21.00 Celovečerni film: 100 deklet
22.30 Najstniški fens 2010

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro: Koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 K'rho ledi, trko čudi; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert: Grofica Marica; 11.10 Poletne melodije; 12.00 Ta rozajanski glas; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - S tekmovalnih odrov; 18.00 Mala scena: Valentin Mandelc, sledi dežurna glasba; 19.25 Napovednik; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00 Otvoritev programa; 6.45, 19.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranjki; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletna sobota in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Osebnost meseca; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Popoldnevnik in osmrtnice; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Du jes!; 15.30 DIO; 16.20 SMS; 17.30 Primorski dnevnik; 18.15 Koperground, predstavitev; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Legend; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Podzemlje.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dober dan RC; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 7.13, 12.28, 15.28, Vremenska napoved in prometne informacije; 8.00-10.30 La Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00, 21.30 Proza; 9.33 Sobota z vami; 10.00 Pregled dogodkov; 10.33-12.28 Radio fuori; 13.00 Punto e a capo; 13.35, 19.15 Sigla single; 14.00 Slot parade - New entry; 14.40 The Chillout zone; 15.00 Sigla single; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 London calling; 18.45 Glasbena lestvica; 20.00-0.00 RC sera; 20.00, 23.00 Playlist; 21.00 Luoghi e sapori; 22.00-23.00 In orbita; 0.00-6.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Jagodni izbor; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.15 Izlivi; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 So-

botni koncert; 21.20 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Glasbena medigra; 20.30 Festival Radovljica, glasbo; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovanijo 210,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska

75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

financični in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je

bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,

ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje

uredništva oziroma založnika za objavo ali

drug način uporabe; za objavo člankov, ki jih

posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico

do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Nad našo deželo pritekajo vlažni in nestanovitni južni vetrovi. Danes zvečer bo naše kraje dosegla vremenska fronta, v nedeljo pa bodo od jugozahoda bolj suhi a še nestanovitni vetrovi pihali na vseh višinah.

Nad južno Skandinavijo ter srednjo Evropo in zahodnim Sredozemljem je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska fronta se zadržuje zahodno od nas. Od juga priteka topla in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.04 in zahaja ob 20.15
Dolžina dneva 13.11

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv močno obremenjen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

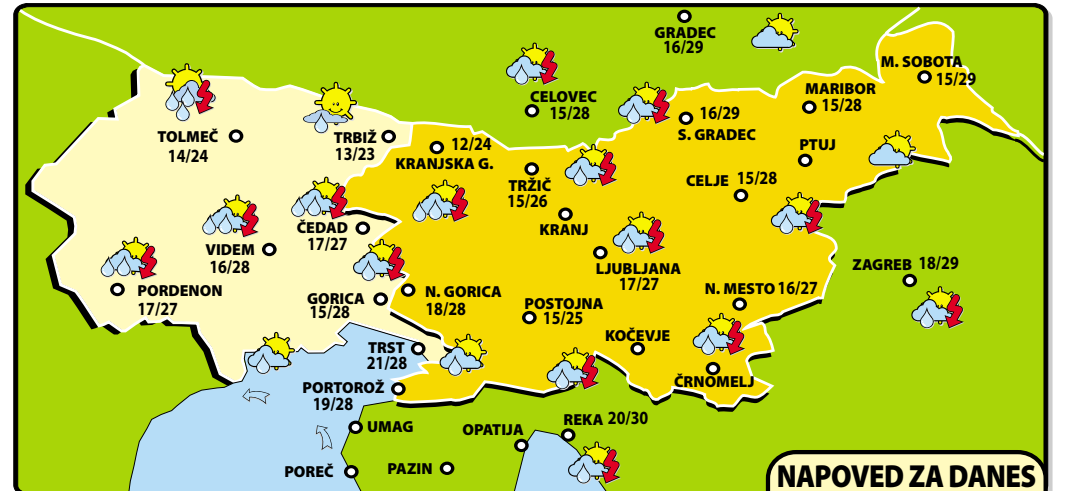
MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 24,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 2	4	2000 m 12
1000 m 20	2500 m 9	
1500 m 15	2864 m 7	

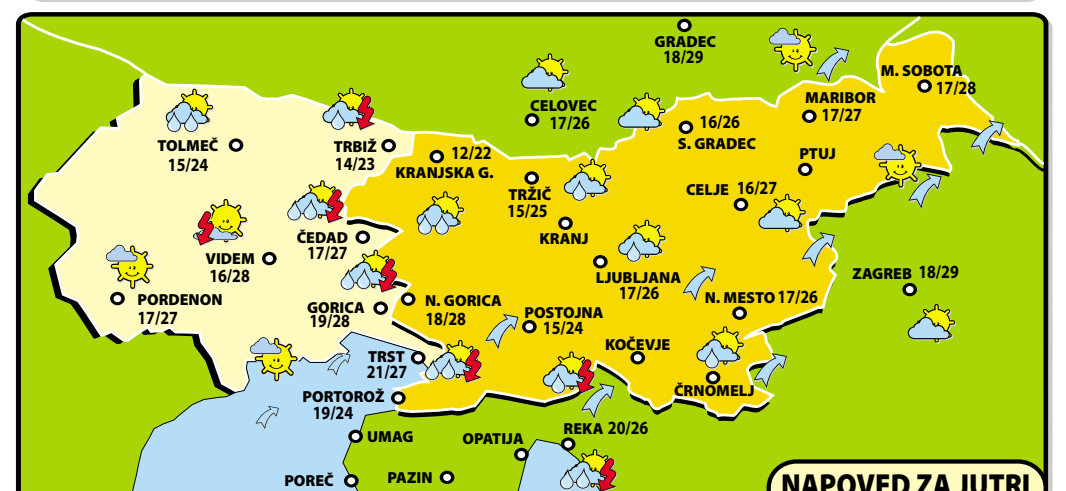
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopoldne bo na celotnem deželnem območju prevladovalo zmerno oblačno vreme. Popoldne se bo oblačnost povečala. Pojavljale se bodo lahko obširne nevihte in obilni do močni nalivi, predvsem na zahodu. Zvečer bo ob morju pihal zmeren vzhodni ali jugovzhodni veter.

V osrednji in vzhodni Sloveniji bo dopoldne sončno, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Čez dan se bo povsod pooblačilo. Na zahodu se bodo začele pojavljati plohe in nevihte, ki se bodo do večera razširile nad večji del Slovenije. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, ob morju 19, najvišje dnevne od 23 do 29 stopinj C.

V zgodnjih jutranjih urah bodo možne nevihte in obilni nalivi, predvsem na vzhodu. Čez dan bodo tudi daljše razjasnitve. Popoldne bo verjetno nastala kakšna krajevna nevihta.

Jutri zjutraj bo dež ponehal. Delno se bo razjasnilo, le v hribovitem svetu zahodne Slovenije bo dopoldne še pretežno oblačno s krajevnimi padavinami. V ponedeljek bo večinoma sončno.

PODNEBNE SPREMEMBE - Potrebni so boljši načini napovedovanja

Poletne katastrofe ustrezajo napovedim znanstvenikov

Požar v kraju Kustarjovka v ruski regiji Rjazan

ANSA

ŽENEVA - Naravne katastrofe, ki v zadnjih tednih pustošijo po Zemlji, ustrezajo vzorcem podnebnih sprememb, ki so jih že pred časom napovedali znanstveniki, je v sredo sporočila Svetovna meteorološka organizacija s sedežem v Ženevi. Požari v Rusiji in poplave v Pakistanu so dokaz, da so podnebne spremembe že v teku, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Strokovnjaki zdaj izpostavljajo, da je potrebno nujno najti boljše načine za napovedovanje ekstremnih vremenskih pojavov, kot sta vročinski val v Rusiji in obilno deževje v Pakistanu. O tem naj bi znanstveniki razpravljali na srečanjih v Evropi in ZDA, ki bodo ta in prihodnji mesec potekala pod okriljem ZDA, Združenih narodov in Velike Britanije.

"Ne smemo izgubljati časa, saj morajo biti družbe pripravljene na ukrepanje ob globalnem segrevanju ozračja," je posvaril vodilni klimatolog britanske vlade Peter Scott.

Strokovnjaki medvladne skupine ZN o podnebnih spremembah (IPCC) so

že v svojem poročilu leta 2007 opozorili, da dvig povprečne globalne temperature botruje pogostejšim ekstremnim vremenskim pojavom, kot so številnejši in bolj intenzivni vročinski valovi ter obilnejše deževje. Ugotovili so tudi, da dvig globalne temperature obenem vpliva na druge spremembe, kot so dvig morske gladine, taljenje ledenikov in podobno.

Ameriška vesoljska agencija Nasa pa je v sredo sporočila, da je bil v večini Evrope in na vzhodu ZDA letošnji julij precej toplejši kot običajno. Letošnje leto bi lahko bilo glede na dosedanje vreme najtoplejše, odkar je Nasa leta 1951 začela meriti temperature, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V Vzhodni Evropi, delu Vzhodne Azije in na vzhodu ZDA je bil letošnji julij kar pet stopinj nad dolgoletnim povprečjem. Po drugi strani je bilo v Srednji Aziji in Južni Ameriki prejšnji mesec hladnejše kot običajno, tako da je bila globalna temperatura letos le 0,55 stopinje Celzija nad povprečjem, še ugotavlja Nasa. (STA)

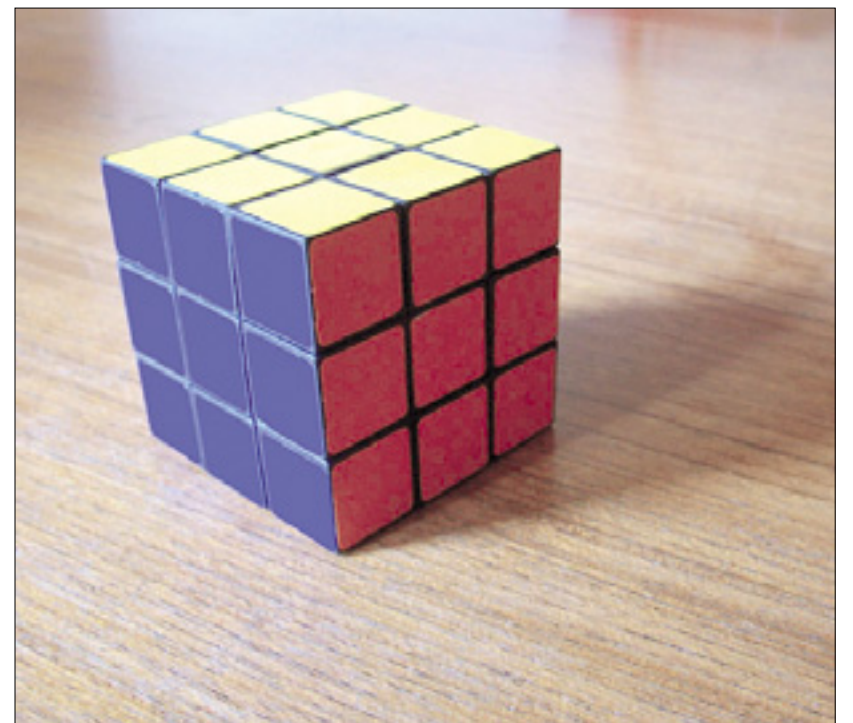
Nova super bakterija bi lahko kmalu postala globalna grožnja zdravju

LONDON - V britanskih bolnišnicah se je pojavila nova vrsta bakterije, ki je odporna tudi na najmočnejše antibiotike, opozarjajo britanski znanstveniki. Bakterija se je že razširila na indijski podcelini in bi lahko kmalu postala globalna grožnja zdravju, so opozorili.

Bakterijo so v Veliko Britanijo prinesli pacienti, ki so jih pred kratkim operirali v Indiji ali Pakistanu. Odkrili so jo pri 37 pacientih, sicer pa so trdoživo bakterijo že odkrili tudi v Avstraliji, Kanadi, na Nizozemskem in Švedskem, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Super odpornost bakteriji sicer daje encim, ki so ga poimenovali NDM-1, našli pa so ga že tudi v bakterijah, kot je E.Coli. "Bojimo se, da bi se encim pojavil tudi v bakterijah, ki se zlahka prenašajo med ljudmi," je opozoril dr. David Livermore z britanske agencije za zaščito zdravja. Bakterije z encimom NDM-1 so odporne tudi na najmočnejše sedaj znane antibiotike carbaneme. Ti se uporabljajo zgolj za nujne primere in za zdravljenje res trdovratnih okužb z drugimi rezistentnimi bakterijami. Zdaj bi bilo potrebno najti še močnejše antibiotike. (STA)

MISELNE IGRE - S pomočjo super računalnika Znanstveniki razkrili skrivnost Rubikove kocke

BUDIMPEŠTA - Skupina znanstvenikov iz več držav je ob pomoči Googlevega super računalnika razrešila skrivnost Rubikove kocke, s katero so si ljubitelji miselnih iger razbijali glave tri desetletja. Kot so ugotovili, je problem znamenite kocke najpogostejše moč rešiti že v 20 potezah, poročajo tuje tiskovne agencije.

Učenjaki so že dlje časa skušali ugotoviti, kakšno je najmanjše število potez za rešitev Rubikove kocke - tako da so vsi kvadrati na vsaki od njenih šestih ploskev enake barve.

Skupina znanstvenikov je skrivnost kocke tokrat preverjala s 100.000 začetnih "postavitev" kocke in ugotovila, da je "magično število" 20. Toliko potez je namreč potrebnih, da v več kot 43 trilijonih možnih kombinacij najdemo pot do rešitve. V nekaterih primerih sicer zadostuje že 15 potez.

Madžarski profesor arhitekture Erno Rubik je "magično kocko" izumil leta 1974. Odtlej je po svetu prodal že več kot 350 milijonov primerkov kocke, ki je postala ena najpriljubljenejših miselnih iger.

Svetovni rekord v reševanju znamenite kocke, sestavljene iz 26 manjših kock in jedra, okoli kategera se vrtijo, ima trenutno Nizozemec Erik Akkersdijk, ki je za rešitev te uganke potreboval zgolj 7,08 sekunde. (STA)